

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปานวาสน์ महालเลิศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.261
ป51771
9.3

8 67 11

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตคติประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

17 ต.พ. 2544

บทคัดย่อ
ของ
ปานวาสน์ มหาผลเลิศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ตุลาคม 2544

14431

156๘๘๘

ปานวาสน์ มหาลลิต. (2544). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบตามรูปแบบของ
เทลเลเจนและวอลเลอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ
ศึกษา. ปรินซ์ตัน: กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ,
รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบตามรูปแบบของ
เทลเลเจนและวอลเลอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
โดยแบบทดสอบแบ่งเป็น 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก ศักยภาพทางลบ
อารมณ์ทางบวก อารมณ์ทางลบ ความสุภาพอ่อนโยน ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,518 คน ของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โดยหาคุณภาพของ
แบบทดสอบด้านค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ค่าความเชื่อมั่น และเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ ซึ่ง
ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา และสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบในรูป
คะแนนที่ปกติ

ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่สร้างขึ้น อันประกอบด้วยองค์
ประกอบด้านศักยภาพทางบวก ศักยภาพทางลบ อารมณ์ทางบวก อารมณ์ทางลบ ความสุภาพอ่อนโยน
ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8003, .7342, .7968, .7790, .8482,
.8231 และ .7507 ตามลำดับ เมื่อรวมทั้งฉบับมีค่า .9151 สำหรับค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีค่า
น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .398, -.129, .559, .387, 1.00, .851 และ .623 ตามลำดับ เมื่อทดสอบ
ไค - สแควร์ด้วยดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
เจ็ดองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบเป็นไปตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ โดยมีคะแนนที่ปกติอยู่
ระหว่าง T30 ถึง T92, T34 ถึง T92, T14 ถึง T74, T24 ถึง T82, T14 ถึง T70, T16 ถึง T74
และ T14 ถึง T62 ตามลำดับ เมื่อรวมทั้งฉบับมีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T0 ถึง T98

A CONSTRUCTION OF THE BIG SEVEN FACTORS PERSONALITY TEST OF
TELLEGEN AND WALLER'S MODEL FOR MATHAYOM SUKSA III STUDENTS
IN THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXTENSION SCHOOLS

AN ABSTRACT

BY

PANWAS MAHALAWALERT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

October 2001

Panwas Mahalawalert. (2001). *A Construction of The Big Seven Factors Personality Test of Tellegen and Waller's Model For Mathayom Suksa III Students in The Educational Opportunity Extension Schools*. Master thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Aungkana Saiyos, Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

The purpose of this study was to construct the Big Seven Factors Personality Test based on Tellegen and Waller's structure for Mathayom Suksa III students. The test consisted of Positive Valence, Negative Valence, Positive Emotion, Negative Emotion, Agreeability, Dependability and Conventionality. The sample sizes were 1,518 Mathayom Suksa III Students selected by two-stage random sampling technique from The Educational Opportunity Extension Schools year 2001 in Srisaket province. The quality of test were examined by test construct validity, reliability and norms. The reliability of tests were calculated by Alpha – Coefficient. Confirmatory factor analysis was employed through LISREL version 8.14 to find construct validity. Normalized T – Score was used to construct test norms.

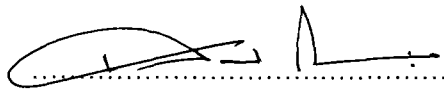
The result of this study showed that The Big Seven Factors Personality Test consisted of Positive Valence, Negative Valence, Positive Emotion, Negative Emotion, Agreeability, Dependability and Conventionality had reliability .8003, .7342, .7968, .7790, .8482, .8231 and .7507 respectively and whole test was .9151. For the construct validity had factor loading .398, -.129, .559, .387, 1.00, .851 and .623 respectively, and chi-square with goodness of fit index (GFI) was approached to 1. So This Big Seven Factors Personality Test was to construct with according to Tellegen and Waller's structure, and the Normalized T – Scores were between T30 to T92, T34 to T92, T14 to T74, T24 to T82, T14 to T70, T16 to T74 and T14 to T62 respectively and whole test was between T0 to T98

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

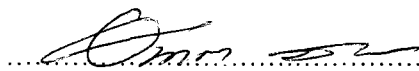
การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตคติประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

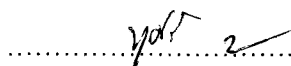
ของ
นางสาวปานวาสน์ महालลลล

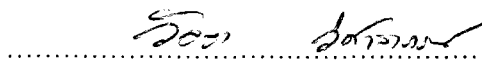
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

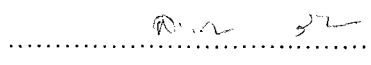
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 4 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.ละเอียด รักษ์เฝ้า)

ขอขอบพระคุณ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่พิจารณาให้
“ทุนบัณฑิตวิทยาลัย”
เพื่อสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ชูศรีวงศ์รัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็น และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา

ส่วนในการสอบปริญญานิพนธ์นั้น ได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจากรองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ และอาจารย์ ดร.ละเอียต รัชฆะเผ่า ที่ได้รับเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปริญญานิพนธ์ นอกจากนี้ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากรองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน และรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาค วิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้เกี่ยวกับการวัดผล ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้บริหารโรงเรียน คณะอาจารย์ ตลอดจนนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และความสำเร็จในครั้งนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแด่คุณพ่อธนัท – คุณแม่वासนา มหาวลเลิศ พี่ๆ และเพื่อนๆ วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ภาคปกติทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ปานवासน์ มหาวลเลิศ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	5
ทฤษฎีบุคลิกภาพ.....	6
การวัดบุคลิกภาพ.....	10
หลักการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ.....	15
ทฤษฎีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ.....	17
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	24
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	26
วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	40
สังเขป ความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
อภิปรายผล.....	42
ข้อเสนอแนะ.....	44

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	45
ภาคผนวก.....	49
ภาคผนวก ก.....	50
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	84
ภาคผนวก ง.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	100

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและขนาดโรงเรียน.....	25
2 ค่าความสอดคล้องของนิยามปฏิบัติการจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ.....	34
3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้านจากการทดสอบครั้งที่ 1.....	35
4 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้านจากการทดสอบครั้งที่ 2.....	36
5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้านจากการทดสอบครั้งที่ 3.....	37
6 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ.....	38
7 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้านจากการทดสอบครั้งที่ 3.....	38
8 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ในรูปคะแนนที่ปกติ.....	39
9 ค่าความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ.....	51
10 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ จากการทดสอบครั้งที่ 1.....	58
11 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2.....	66
12 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบแยกเป็นองค์ประกอบ ในรูปคะแนนที่ปกติ ที่นำไปใช้สร้างกราฟ.....	73
13 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบรวมทุกองค์ประกอบ ในรูปคะแนนที่ปกติ ที่นำไปใช้สร้างกราฟ.....	74
14 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบแยกเป็นองค์ประกอบ.....	90
15 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบรวมทุกองค์ประกอบ.....	91

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงลำดับขั้นในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ.....	34
2 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ วัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก เป็นคะแนนที่ปกติ.....	76
3 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ เป็นคะแนนที่ปกติ.....	77
4 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก เป็นคะแนนที่ปกติ.....	78
5 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ เป็นคะแนนที่ปกติ.....	79
6 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ องค์ประกอบด้านความสุขอ่อนโยน เป็นคะแนนที่ปกติ.....	80
7 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้ เป็นคะแนนที่ปกติ.....	81
8 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม เป็นคะแนนที่ปกติ.....	82
9 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เจตองค์ประกอบโดยรวมทุกองค์ประกอบ เป็นคะแนนที่ปกติ.....	83

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สมัยก่อนสังคมไม่ค่อยคำนึงถึงความสำคัญของตัวบุคคลมากนัก ฉะนั้นปัญหาเรื่องบุคลิกภาพจึงไม่มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าจริงจัง จนกระทั่งเมื่อโลกมีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอันเป็นผลให้มนุษย์มีปัญหามากมายขึ้น ประกอบกับการปกครองที่เป็นแบบประชาธิปไตย ได้ส่งเสริมความสำคัญของบทบาทและฐานะของบุคคลในสังคมมากขึ้น จึงทำให้มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทของบุคคลในสังคมมากขึ้นตามไปด้วย ปัจจุบันการศึกษาได้เน้นหนักเกี่ยวกับตัวบุคคลโดยเฉพาะ และในการศึกษาเกี่ยวกับเอกัตภาพนี้เอง ที่ก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับความเป็นมาของบุคลิกภาพ (นิพนธ์ยาน. 2530 : 22)

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพ มักมีการถกเถียงกันอยู่เสมอว่า บุคลิกภาพเป็นผลมาจากพันธุกรรม (Heredity) หรือสิ่งแวดล้อม (Environment) บุคลิกภาพเกิดติดตัวมาเลยหรือว่าเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของเขา แน่แน่นอนปัญหานี้ไม่ใช่เป็นของธรรมดา มีคำตอบแบบขาวหรือดำคงไม่ได้ ปรากฏว่าบุคลิกภาพเป็นผลมาจากทั้งสองอย่างที่กำลังกล่าวมาแล้ว รวมกับอีกสิ่งหนึ่งซึ่งมีการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้ว่ามีผลต่อการเกิดบุคลิกภาพ สิ่งนั้นคือสถานการณ์ (Situation) ถือว่าเป็นองค์ประกอบอันที่สาม ดังนั้นบุคลิกภาพของผู้ใหญ่ในปัจจุบันเชื่อว่า เกิดจากผลการกระทำของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขสถานการณ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 238) ซึ่งบุคลิกภาพที่เด็กได้รับจากพันธุกรรมย่อมเป็นของเด็กตลอดไป ไม่มีทางบังคับได้ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ แต่การศึกษาที่ดี สามารถปรับปรุงบุคลิกภาพได้ (สถิต วงศ์สวรรค์. 2540 : 214) ดังที่ ชำรง บัวศรี (2506 : 32) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลมิใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นแต่เพียงรูปร่าง หน้าตา สัดส่วน สีมวลของร่างกายแล้วนอกนั้นเกิดมาจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้ และมีประสบการณ์ในภายหลังทั้งสิ้น

ดังนั้นการศึกษามโนทัศน์บุคลิกภาพของนักเรียนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการอบรมสั่งสอน อันเป็นการเสริมสร้างให้บุคคลได้มีบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ของสังคม และจะช่วยให้ครูผู้ปกครอง สามารถแนะแนวนักเรียนให้เลือกเรียนแขนงวิชาให้เหมาะสมตามลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคน (บงกช สุขจิระ. 2537 : 2) สำหรับการพัฒนามโนทัศน์บุคลิกภาพนั้นจะต้องทราบหรือตรวจสอบก่อนว่า บุคคลใดมีบุคลิกภาพเป็นเช่นไร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ ได้ผลที่น่าเชื่อถือ (พรศิริ กองนวล. 2539 : 2)

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากและซับซ้อน เมื่อเทียบกับการวัดในสิ่งอื่น ๆ ซึ่งนักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการจะวัดที่เป็นมาตรฐาน ถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2526 : 113)

แม้ว่างานวิจัยทางบุคลิกภาพจะเจริญก้าวหน้าและมีความหลากหลาย โดยเฉพาะการวิเคราะห์องค์ประกอบ 5 มิติ ที่เรียกกันว่า ห้าองค์ประกอบ (Big Five) ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลาย แต่ทลเลเจน (Benet & Waller. 1998 : 568 ; citing Tellegen. 1993. *Psychological Inquiry*.) ได้ตั้งข้อสงสัยในเรื่องความสามารถของทฤษฎีห้าองค์ประกอบ ที่จะแสดงบุคลิกภาพที่เพิ่มขึ้นได้ครบ เพราะองค์ประกอบทั้งห้าองค์ประกอบนี้ ได้มาจากลักษณะร่วมที่ถูกจำกัดการหาและลักษณะหลายอย่าง เขาจึงได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบระดับของตนเองได้คุณลักษณะ 7 คุณลักษณะ เรียกว่า ทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบ (Big Seven)

ซึ่งวัดคุณลักษณะที่แบบทดสอบจากทฤษฎีห้าองค์ประกอบไม่สามารถทำได้ และทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบไม่ได้เป็นส่วนย่อยที่เกิดจากทฤษฎีห้าองค์ประกอบ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา และสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนมาก เมื่อสำเร็จการศึกษาออกจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแล้ว มักจะออกไปประกอบอาชีพ ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีโอกาสพัฒนาทักษะในวิชาชีพที่ตนเองถนัดและสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 10) แต่เนื่องจากอาชีพแต่ละอาชีพมีความต้องการบุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันไป (รัตน เทพดลไชย. 2518 : 1) ดังนั้นผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพของตนต้องถึงพร้อมด้วยความรู้ ทักษะ ความพึงพอใจ และบุคลิกภาพที่เหมาะสม อันจะส่งผลให้เกิดความก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้น (สุณี สุวรรณวัจน์ และสุสติ พฤษะวัน. 2538 : 84) สอดคล้องกับ เดโซ สวานานท์ (2508 : 22) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ความสำเร็จและความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นสำคัญ

ดังนั้น การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้อง ได้นำแบบทดสอบไปตรวจสอบบุคลิกภาพได้ครอบคลุม เพื่อช่วยเหลือแนะนำให้เด็กได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพอย่างเหมาะสม สามารถเลือกเรียน หรือเลือกประกอบอาชีพได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรม และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบนี้ได้สร้างตามแนวทฤษฎีของเทลเลเจนและวอลเลอร์ ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ ศักยภาพทางบวก (Positive Valence) ศักยภาพทางลบ (Negative Valence) อารมณ์ทางบวก (Positive Emotionality) อารมณ์ทางลบ (Negative Emotionality) ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeability) ความไว้วางใจได้ (Dependability) และการอนุรักษนิยม (Conventionality)

๕ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่สร้างขึ้น ด้านค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ

๑ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ รวมทั้งจะเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการที่จะนำแบบทดสอบไปใช้ในการทดสอบบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบว่านักเรียนแต่ละคนมีบุคลิกภาพในด้านใดสูงหรือต่ำ เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 215 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 6,971 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1,518 คน ที่เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่คิดและแสดงออกมา เพื่อทำการโต้ตอบสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งสามารถสังเกตได้

2. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ หมายถึง ชุดของข้อความที่วัดลักษณะของบุคคลตามลักษณะเจตองค์ประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ ดังนี้

2.1 ศักยภาพทางบวก (Positive Valence) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งมีคุณค่าเป็นบวก เป็นการแสดงออกถึงลักษณะเด่นพิเศษ มีความชำนาญด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ มีสติปัญญาสูง เรียนหนังสือเก่ง มีตำแหน่งหน้าที่สำคัญ น่าเลื่อมใส น่าชมเชย

2.2 ศักยภาพทางลบ (Negative Valence) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นลักษณะที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งมีคุณค่าเป็นลบ เป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงอำนาจ ข่มขู่ แสดงความอิจฉาริษยา ทำลายสิ่งของ ทรยศหักหลัง ไม่จริงใจ พุดลามกหยาบคาย พุดตู่ถูกถากถางเชือดเฉือน พาลเกรง ดูร้าย อำมาต จุนเจียว โมโหร้าย

2.3 อารมณ์ทางบวก (Positive Emotionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความสนุกสนาน ร่าเริง สดใส ชอบเข้าสังคม ชอบแสดงออก เปิดเผย เป็นกันเอง ตรงไปตรงมา ขำพูด มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบการผจญภัย โลกโฉน กล้าพูดกับคนแปลกหน้า สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี

2.4 อารมณ์ทางลบ (Negative Emotionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่สามารถปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ได้ มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหวทำให้มีจิตใจจู้จี้วุ่นวาย ไม่มั่นคง หวั่นไหวง่าย ตกใจง่าย ตื่นเต้นง่าย วิตกกังวล ระวัง หวาดกลัว จิตใจหดหู่ เศร้าเสียใจ รู้สึกเหงา ท้อแท้ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

2.5 ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ให้ความร่วมมือ สุภาพเรียบร้อย กิริยาท่าทางอ่อนโยน อ่อนน้อมต่อมตน มีพฤติกรรมที่เอนเอียงไปสู่การยอมรับ เมตตา กรุณา ชอบช่วยเหลือ ใจบุญ ใจดี ใจกว้าง ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น เสียสละ หลีกเลี่ยงการโต้เถียง ทะเลาะวิวาท

2.6 ความไว้วางใจได้ (Dependability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่เชื่อถือได้ ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ กระตือรือร้น ยุติธรรม พึ่งพาได้ เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

2.7 การอนุรักษ์นิยม (Conventionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ยึดถือประเพณีนิยม เคารพวัฒนธรรม ทำตามแบบสมัยเก่า ถือธรรมเนียม เคร่งวินัย

3. คุณภาพของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 อำนาจจำแนกของข้อสอบ (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของข้อสอบที่จำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามบุคลิกภาพลักษณะที่วัด คำนวณโดยใช้ t-test

3.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้คงที่แน่นอน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้คำนวณจากการหาค่าความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)

3.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถทำนายที่วัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้ถูกต้องตามความมุ่งหมาย ในการศึกษาครั้งนี้จะหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ดังนี้

3.3.1 ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกได้ตรงในแต่ละด้าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องกับลักษณะ (Trait) ที่ต้องการวัดโดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC)

3.3.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะหรือตรงตามทฤษฎีต่าง ๆ ของ โครงสร้าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory) หมายถึง วิธีการทางสถิติที่ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อยืนยันหรือทดสอบสมมติฐานว่ามีองค์ประกอบในลักษณะตามที่สร้างจริง โดยตรวจสอบจากจำนวนองค์ประกอบร่วม ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัว ดังนี้

4.1 องค์ประกอบร่วม (Common Factor) หมายถึง ความแปรผันร่วมกันระหว่างตัวแปรอย่างน้อย 2 ตัวแปรขึ้นไป นั่นคือเป็นองค์ประกอบที่มีตัวแปรอย่างน้อย 2 ตัวแปร ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ไม่เป็นศูนย์

4.2 น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ โดยพิจารณาได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.30 ขึ้นไป

4.3 ค่าไอเกน (Eigen Value) หมายถึง ค่าที่แสดงว่าองค์ประกอบนั้นมีคุณลักษณะที่วัดในสิ่งเดียวกัน ซึ่งการจะพิจารณาว่ามีองค์ประกอบนั้น ได้จากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1.0 ขึ้นไป

5. เกณฑ์ปกติ (Norm) หมายถึง คะแนนที่เป็นมาตรฐานของแบบทดสอบ เป็นคะแนนตัวแทนที่จะบอกระดับการสอบของผู้สอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร โดยแสดงลงในตารางซึ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T - Score) ที่แปลงมาจากคะแนนดิบ

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการวัดผลการศึกษาหรือทางจิตวิทยา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินแบบทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังนี้

1. ความหมายของบุคลิกภาพ
2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
3. การวัดบุคลิกภาพ
4. หลักการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
5. ทฤษฎีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ
6. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้นำคำว่า บุคลิกภาพ มาใช้กันอย่างกว้างขวาง แต่ละคนได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันไปตามทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

แอลพอร์ต (Allport. 1937 : 22) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ระบบต่าง ๆ ของร่างกายและจิตใจของบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้นในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งหมด

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 2-4) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง แบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้น ๆ

กอร์ดอน (Gordon. 1963 : 462) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของพฤติกรรมในแต่ละบุคคล

ฮิลการ์ด (Hillgard. 1967 : 462) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง แบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออก ซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 111) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน อาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกัน หรือแม้แตสภาพแวดล้อม และพันธุกรรมเดียวกัน ก็อาจทำให้บุคลิกต่างกันก็ได้

เอ็ดเวิร์ด (Edward. 1969 : 261) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง แบบอย่างความประพฤติของแต่ละบุคคล ซึ่งเกิดจากโครงสร้างทางกายภาพและประสบการณ์ในอดีต อันมีผลต่อโครงสร้างทางกายภาพและลักษณะนิสัยของบุคคลนั้น ๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 417) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ผลรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ทั้งหมดของบุคคล

แมคแคนเนลล์ (Mc.Cannell. 1974 : 610) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลคิดและแสดงเป็นแบบแผนพฤติกรรมเพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวหมายถึง ค่านิยม แรงจูงใจ ทัศนคติ อารมณ์ ความสามารถต่าง ๆ เป็นมโนภาพแห่งตน (Self-Concept) และเชาวน์ปัญญา

มอร์ริส (Morris. 1979 : 618) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง รูปแบบลักษณะต่าง ๆ (Traits) ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด และทัศนคติ

แซมมวล (Samuel. 1981 : 3) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะทางจิตวิทยา เฉพาะตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นทางด้านพฤติกรรมและความคิด

ม.ล.ต้อย ชุมสาย (2508 :348) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง กระบวนการรวมหน่วย ประกอบขึ้นด้วยรูปร่าง ลักษณะ และพฤติกรรม ที่เป็นเครื่องสื่อนิสัยของคน ๆ หนึ่ง ซึ่งทำให้กำหนด คุณค่าของคนนั้นด้วยอารมณ์ ไม่ใช่ด้วยพุทธิปัญญาหรือเชาวน์

เชดคักดี โนวาสินธุ์ (2520 : 3) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะนิสัย (Traits) ที่ รวมกันเป็นแบบเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออก หรือตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

บังอร ภูภิรมย์ขวัญ (2524 : 41) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ได้แก่ ทำที่การแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออก ต้องมีความคงตัว สำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะของบุคคลนั้น ๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลาพอสมควร

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2530 : 5-6) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของ บุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน โดยที่ส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นได้ชัดเจน เช่น รูปร่างหน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิถีพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ และส่วนภายใน คือ ส่วนที่ มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝัน ปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ

สถิต วงศ์สวรรค์ (2540 : 4) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะโดยส่วนรวมของ แต่ละบุคคล ทั้งลักษณะภายนอก ภายใน และปัจจัยต่าง ๆ อันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 216 ; อ้างอิง จาก ล้วน สายยศ. 2525. เอกสารประกอบการสอนนิสิตปริญญาโทวิชาการวัดบุคลิกภาพ.) ให้ความหมาย บุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะโดดเด่นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกแบบนั้นอยู่เป็นประจำกับ สถานการณ์เฉพาะอย่างจนเกิดเป็นนิสัยถาวร

จากความหมายของบุคลิกภาพที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย เฉพาะของแต่ละบุคคลที่คิดและแสดงออกมาเป็นประจำ เพื่อทำการโต้ตอบสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งการแสดงออกนี้ มีความแตกต่างกันและสามารถสังเกตได้

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพ มีหลายทฤษฎี มีผู้ทำการศึกษาไว้หลายคน แต่ละคนศึกษาตามแนวคิดของ กลุ่มของตน ซึ่งล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 219-238) แยกไว้ ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)
- 2.2 ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait Theory)
- 2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
- 2.4 ทฤษฎีปรากฏการณ์ (Phenomenological Theory)

2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

นักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ ฟรอยด์ (Freud) แอดเลอร์ (Adler) และจุง (Jung) ดังรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ฟรอยด์ (Schultz & Schultz. 1998 : 48-50 ; citing Freud. 1992. *Psychology : Themes & Variation.*) มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ประกอบไปด้วยระบบสำคัญ 3 ส่วน ที่ทำงานประสานกันอยู่ ได้แก่

2.1.1.1 อิด (Id) เป็นส่วนที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด จะแสดงออกตามธรรมชาติ ตามสัญชาตญาณ กล่าวคือ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์

2.1.1.2 อีโก้ (Ego) เป็นส่วนของความมีเหตุผล มีหน้าที่ยับยั้งและควบคุมความต้องการของอิด ให้แสดงออกในทางที่เหมาะสม อิดกับอีโก้มีความแตกต่างกันคือ อิดจะตอบสนองความพึงพอใจของบุคคล แต่อีโก้จะควบคุมการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

2.1.1.3 ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) เป็นส่วนที่ควบคุมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมโดยยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม ซุปเปอร์อีโก้จะบังคับให้บุคคลรู้จักทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ลักษณะบุคลิกคนเราเกิดจากการทำงานร่วมกันของพลังทั้ง 3 นี้ ผู้ที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์ จะต้องมีพลังทั้ง 3 สมดุลย์กันพอดี นั่นก็คือ มีอีโก้เข้มแข็งสามารที่จะประสานกับอิดและซูปเปอร์อีโก้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าพลังใดมีอิทธิพลมากเกินไปก็จะเป็นตัวชี้ลักษณะบุคลิกภาพของคนนั้น เช่น ถ้าพลังอิดมีอำนาจสูง บุคลิกภาพของตัวนั้นจะเอาแต่ใจตนเองแบบเด็กหรือแบบอาชญากร ถ้าอีโก้มีอำนาจสูงก็จะเป็นคนทำอะไรยึดหลักเหตุผลและความเป็นจริงในทางปฏิบัติ ถ้าซูปเปอร์อีโก้มีอำนาจสูงก็จะเป็นนักทฤษฎีหรือผู้มีอุดมคติสูง (ถวิล ชาราโกชน. 2541 : 143)

2.1.2 แอดเลอร์ (Hjelle & Ziegler. 1992 : 141-152 ; citing Adler. 1964. *Social interest challenge to mankind.*) เชื่อว่าอิทธิพลของสังคมและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีความสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ ดังนี้

2.1.2.1 ปมเด่น (Striving for Superiority) มนุษย์ทุกคนอยากมีความเด่นอย่างใดอย่างหนึ่งแตกต่างกันไป

2.1.2.2 ปมด้อย (Inferiority Feelings) ถ้าคนเรามีปมด้อยก็จะแสวงหาแนวทางในการชดเชยปมด้อย ด้วยการสร้างปมเด่น

2.1.2.3 วิถีชีวิต (Style of Life) คือ แบบแผนในการดำเนินชีวิตของบุคคลซึ่งแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป

2.1.2.4 ความสนใจสังคม (Social Interest) มนุษย์มีความปรารถนาจะมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในสังคม

2.1.2.5 ประสบการณ์ในวัยเด็ก (Birth Order) ประสบการณ์ในวัยเด็กมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของมนุษย์เมื่อเขาเติบโตขึ้น

2.1.3 จุง (Samuel. 1981 : 56 ; citing Jung. 1923. *Psychological types.*) แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลเป็น 2 ประเภท คือ

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมพยายามมองสิ่งที่สังเกตได้ภายนอกของบุคคลในความเป็นจริง ถ้าพูดถึงทฤษฎีการเรียนรู้แล้ว บุคลิกภาพเป็นผลรวมการตอบสนองการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมภายนอกเหตุการณ์ข้างในตัวคน เช่น ความคิด ความรู้สึกและสิ่งกระตุ้น ไม่ต้องเอามาใช้มากนัก แต่ก็ไม่ปฏิเสธในสิ่งที่อยู่ภายในเสียทีเดียว (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 230) สำหรับนักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ สกินเนอร์ (Skinner) และบันดูรา (Bandura) ดังรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 สกินเนอร์ (Hjelle & Ziegler. 1992 : 329-330 ; citing Skinner. 1953. *Science and human behavior.*) เชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.3.1.1 พฤติกรรมเรสปอนเดนซ์ (Respondent Behavior) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกมาจริงโดยสิ่งเร้า

2.3.1.2 พฤติกรรมโอเปอเรนท์ (Operant Behavior) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกมาจริงโดยไม่ต้องมีสิ่งเร้า ซึ่งถ้าต้องการให้พฤติกรรมโอเปอเรนท์คงอยู่ตลอดไป ต้องมีการให้แรงเสริม (Reinforcement)

2.3.2 บันดูรา (Hjelle & Ziegler. 1992 : 342-347 ; citing Bandura. 1986. *Social foundations of thought and action : A social cognitive theory.*) เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลส่วนมากเกิดจากการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) ซึ่งมีกระบวนการในการเรียนรู้ 4 อย่าง คือ

2.3.2.1 กระบวนการความใส่ใจ (Attentional Processes) คือ บุคคลมีความใส่ใจที่จะเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวแบบ

2.3.2.2 กระบวนการการจดจำ (Retention Processes) คือ บุคคลจะจดจำพฤติกรรมของตัวแบบไว้ในความจำระยะยาว

2.3.2.3 กระบวนการการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง (Motor Reproduction Processes) คือ บุคคลแปรสภาพสิ่งที่จำไว้จากพฤติกรรมของตัวแบบไปเป็นรูปแบบใหม่

2.3.2.4 กระบวนการการจูงใจ (Motivational Processes) คือ แรงเสริมบวกมีความสำคัญเป็นแรงจูงใจให้แสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ

2.4 ทฤษฎีปรากฏการณ์ (Phenomenological Theory)

ทฤษฎีปรากฏการณ์ถือว่า ตัวตน (Self) เป็นโครงสร้างส่วนสำคัญของบุคลิกภาพ และมีข้อตกลงว่า มนุษย์เกิดมามีพื้นฐานของความดีและมีคุณค่า เชื่อถือ ทฤษฎีนี้จึงเน้นการรับรู้ (Perceptions) ความมุ่งหมาย (Meanings) ความรู้สึก (Feeling) และตัวตน (Self) และมองว่าแต่ละบุคคลตอบสนองต่อโลกในลักษณะความเป็นเอกลักษณ์ของเขา การรับรู้ของแต่ละบุคคลได้จากประสบการณ์ เจตนาที่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและประสบการณ์เช่นกัน การประเมินว่าใครดีหรือเลว ตั้งอยู่บนมโนภาพของตน (Self-Concept) ตัวตนหรือตนในบุคลิกภาพนั้น หมายถึงภาพพจน์ที่เรามีต่อตนเองว่าเราคือใคร และยังหมายถึง กระบวนการปรับตัวและปรับพฤติกรรม การกระทำ การจัดการ การควบคุม และการประสานสัมพันธ์ระหว่างพลังต่าง ๆ ในตัวเราอีกด้วย การมองมนุษย์ว่ามีบุคลิกอย่างไรจะต้องมองรวมทั้งหมดแยกส่วนไม่ได้ (ลัวัน

2.1.3.1 ประเภทเก็บตัว (Introvert) คือ มีลักษณะเคร่งครัด มีหลักเกณฑ์เชื่อตนเอง ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับบุคคลอื่น

2.1.3.2 ประเภทแสดงตัว (Extrovert) คือ มีลักษณะเปิดเผย ชอบเข้าสังคม สนุกสนาน ช่างพูด และสามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์

2.2 ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait Theory)

นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ แอลพอร์ท (Allport) และแคทเทิลล์ (Cattell) ดังรายละเอียดดังนี้

2.2.1 แอลพอร์ท (Hjelle & Ziegler, 1992 : 246-247 ; citing Allport, 1937. *Personality : A psychological interpretation.*) แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 คุณลักษณะ คือ

2.2.1.1 คุณลักษณะร่วม (Common Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ เช่น ค่านิยมทางสังคม การเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ

2.2.1.2 คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Dispositions) เป็นลักษณะที่ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ อันเป็นผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

2.2.2 แคทเทิลล์ (Hall & Lindzey, 1978 : 526-534 ; citing Cattell, 1957. *Personality and motivation structure and measurement.*) แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 คุณลักษณะ คือ

2.2.2.1 คุณลักษณะพื้นผิว (Surface Traits) หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมออกมาให้เราสังเกตได้

2.2.2.2 คุณลักษณะต้นตอ (Source Traits) หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่ซ่อนอยู่ภายใน และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของคุณลักษณะพื้นผิว ซึ่งถือว่าคุณลักษณะต้นตอนี้เป็นโครงสร้างทางจิต และเป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ ซึ่งแคทเทิลล์ได้จำแนกคุณลักษณะต้นตอเป็น 16 ลักษณะ ดังนี้

1. ชอบออกสังคม	-	เก็บตัว
2. สถิติปัญญาสูง	-	สติปัญญาดำ
3. อารมณ์มั่นคง	-	อารมณ์อ่อนไหว
4. รักษาสีทธิของตน	-	สุภาพ
5. ทำตามสบาย	-	สุขุมมีสติ
6. มีธรรมชาติ	-	เห็นแก่ได้
7. กล้าสังคม	-	ขี้อาย
8. จิตใจอ่อนไหว	-	จิตใจมั่นคง
9. หวาดระแวง	-	มีความเชื่อมั่น
10. เพ้อฝัน	-	ลงมือปฏิบัติ
11. ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม	-	มั่นคงเปิดเผย
12. หวาดหวั่น	-	ประสาทมั่นคง
13. นักทดลอง	-	นักอนุรักษ์
14. ฟุ้งตนเอง	-	ฟุ้งกลุ่ม
15. ควบคุมตนเองได้	-	ไม่มีกฎเกณฑ์
16. เคร่งเครียด	-	อารมณ์ผ่อนคลาย

สลายยศ และอังคณา สลายยศ. 2543 : 232) สำหรับนักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) และคาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) ดังรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 มาสโลว์ (Hjelle & Ziegler. 1992 : 448-456 ; citing Maslow. 1987. *Motivation and personality.*) เชื่อว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.4.1.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) เช่น ความหิว กระหาย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2.4.1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety and Security Needs) เช่น ความต้องการมีอายุยืนยาว ความต้องการความมั่นคง เป็นต้น

2.4.1.3 ความต้องการความรักและเป็นการส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Love and Belongingness Needs) เช่น ความต้องการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น ความต้องการการยอมรับ เป็นต้น

2.4.1.4 ความต้องการรู้สึคว่าตนมีคุณค่า (Self - Esteem Needs) เช่น ความต้องการประสบความสำเร็จ ความต้องการเป็นที่รู้จักมีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นต้น

2.4.1.5 ความต้องการรู้จักตัวตนที่แท้จริงของตนเอง (Self - Actualization Needs) เช่น ความต้องการพัฒนาตนเองให้เต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นต้น

2.4.2 โรเจอร์ (Feist. 1990 : 614-616 ; citing Roger. 1959. *A theory of therapy, personality, and interpersonal relationship, as developed in the client - centered framework.*) แบ่งตัวตนของบุคคลเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.4.2.1 ตนที่ตนมองเห็น (Self Concept) คือ ลักษณะของตนตามที่ตนมองเห็นว่าเป็นคนอย่างไร

2.4.2.2 ตนที่เป็นจริง (Real Self) คือ ลักษณะตัวตนที่เป็นตามจริง

2.4.2.3 ตนตามอุดมคติ (Ideal Self) คือ ลักษณะที่ตนอยากเป็น

3. การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากและซับซ้อนเมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งก็มีวิธีการวัดหลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

ทวี ท่อแก้ว และอภรณ์ สินภิบาล (2517 : 121-122) ได้สรุปวิธีการวัดบุคลิกภาพไว้ 5 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนง ตั้งแต่ประสบการณ์อันซ้ำซ้อน อย่างเช่น พฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่ต้องสังเกต พิจารณาให้ได้เรื่องราวละเอียดถี่ถ้วนได้ยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิบัติการอันใดอันหนึ่งเป็นคราว ๆ ไป ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่วไปที่บุคคลแสดงออกมีอยู่ 2 แบบด้วยกันคือ การสังเกตแบบควบคุม เป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่จัดไว้เฉพาะ อีกแบบคือการสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวันที่บุคคลแสดงออกทั้งสองแบบนี้ ต้องมีการบันทึกผลตามที่เห็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง และผู้สังเกตต้องฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผล

2. วิธีการทดสอบ เป็นวิธีการที่นิยมกันมาก การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ หลายสิบข้อ ที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน และหัวข้อคำถามหรือสถานการณ์การที่สร้างขึ้น มักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบเองหรือสิ่งแวดล้อมหรือพฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอเมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เช่น คำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมืองหรือ

เศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาที่คนทำอยู่เสมอเป็นต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบการตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

3. วิธีการรายงานตนเอง มี 2 แบบ คือ

3.1 การวิเคราะห์ตนเอง คือ การประมาณค่าตนเอง แบบวิเคราะห์ตนเองจะเป็นคำถามแบบปรนัยจะมีประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

3.2 การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาระหว่างบุคคลสองคนอย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมาและจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่วัดว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์มีหลักการคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตนเอง จะต่างกันที่ผู้สัมภาษณ์ตั้งคำถามให้เราคิดตามเพื่อวิเคราะห์ตนเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพ

4. วิธีการฉายภาพ (Projective Techniques) เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาเพื่อให้บุคคลได้แสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดู ตัวอย่างได้แก่ แบบทดสอบของโรชาร์ท และรูปภาพจากหยดหมึก ให้สร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากคำที่กำหนดให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดรูป เป็นต้น แต่ต้องใช้ผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกมาอย่างดี

5. วิธีการศึกษาความเห็นจากคนอื่น เป็นวิธีการที่ผู้วัด สร้างแบบสอบถามเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ อย่างไร เช่น ครู เพื่อน ผู้ปกครอง เป็นต้น

ส่วนวันที่ ระเบียบ (2531 : 33-52) แบ่งวิธีการวัดบุคลิกภาพไว้ 4 วิธี คือ

1. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการใช้ตรวจวัดพฤติกรรมทั่ว ๆ ไปของบุคคล หรือพฤติกรรมเฉพาะกรณีที่เราต้องการศึกษา การสังเกตเป็นเทคนิคหนึ่งที่ทำให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ดีขึ้น เป็นวิธีที่ทําง่ายแต่การสังเกตก็มีทางผิดพลาดได้ง่ายเช่นกัน

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยสนทนากันระหว่างบุคคล 2 คน คือ ผู้สัมภาษณ์และผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบบุคลิกภาพจะใช้ร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมพร้อมกันไป เป็นการประเมินพฤติกรรมหลาย ๆ อย่างของผู้ถูกสัมภาษณ์ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ สิ่งที่ต้องสังเกต เช่น กิริยาท่าทางขณะให้สัมภาษณ์ ขณะแสดงความคิดเห็น น้ำเสียง แนวโน้มของเจตคติในการเข้าหาสังคม หรือการหนีสังคม ความวิตกกังวล ผู้สัมภาษณ์จะพยายามใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้พูดเกี่ยวกับตนเองให้มากที่สุด

3. การใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่เป็นนามธรรม เช่น ความมั่นใจในตนเอง ความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบ และบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ นักจิตวิทยาใช้มาตราส่วนประมาณค่า บันทึกพฤติกรรมของบุคคลจากการสังเกต เพื่อเป็นการประเมินการแสดงพฤติกรรมของบุคคลว่าออกมาในระดับใด การประเมินค่าพฤติกรรมมักออกมาเป็นตัวเลขมากน้อย หรือเกณฑ์อื่น ๆ ผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบแนวโน้มของสภาพพฤติกรรมหรือความรู้สึกของบุคคลได้

4. การใช้แบบทดสอบ (Testing) แบบทดสอบทางจิตวิทยา (Psychological Test) เป็นเครื่องมือที่สร้างเพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมมนุษย์ที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมและโอกาสต่างๆ กัน แบบทดสอบทางจิตวิทยาแต่ละฉบับจะมีแบบแผนเฉพาะ มีวิธีการสอบ การประเมิน และการให้คะแนนแตกต่างไปจากแบบทดสอบจิตวิทยาฉบับอื่น แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality Inventory) เป็นแบบทดสอบทางจิตวิทยาที่ใช้ตรวจสอบลักษณะทางบุคลิกภาพเพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์

สำหรับลัวิน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 258-284) แบ่งรูปแบบการวัดบุคลิกภาพที่นิยมไว้ ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย การวัดบุคลิกภาพโดยการสังเกตจะเป็นบุคลิกภาพลักษณะเดียว เช่น ต้องการวัดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความก้าวร้าวเป็นบุคลิกภาพลักษณะเดียว ก่อนการสังเกตต้องนิยามความก้าวร้าวให้แน่ชัด และเขียนออกมาเป็นพฤติกรรมให้ได้มากที่สุด แล้วเลือกที่เป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญ เพราะการสังเกตมีเวลาจำกัด เมื่อเลือกพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนได้แล้ว เอามาเขียนเป็นข้อ ๆ เป็นรายการไว้ตรวจเช็ค เช่น สังเกตเด็กคนหนึ่ง

1. รังแกเพื่อน	☐ มี	☐ ไม่มี
2. แย่งของคนอื่น	☐ มี	☐ ไม่มี
3. แหย่เพื่อน	☐ มี	☐ ไม่มี
4. ดุด่าคนอื่น	☐ มี	☐ ไม่มี
5. หน้าตาตุตัน	☐ มี	☐ ไม่มี

ฯลฯ

ถ้าเด็กคนนี้ผู้สังเกตเห็นมีพฤติกรรม 5 ประการดังกล่าว อาจสรุปได้ว่าเป็นเด็กที่มีบุคลิกค่อนข้างก้าวร้าว

2. การสัมภาษณ์ ถือเป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่เก่าแก่แบบหนึ่ง เช่นเดียวกับวิธีการสังเกต และการสัมภาษณ์เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูด การถาม เพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบ ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ก็ต้องมีลักษณะเปิดเผยตรงไปตรงมา มีนิสัยในการแสดงออกโดยการพูดจา ถ้าเป็นคนเจียมใจไม่แสดงกิริยาตอบโต้การสัมภาษณ์ก็จะไร้ความหมาย การสัมภาษณ์ต้องแสดงความเป็นกันเองด้วยจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง ตัวอย่าง เช่น แบบสัมภาษณ์มาตรฐานเพื่อวัดบุคลิกภาพตามแนวทางทฤษฎีของไอแซกส์

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์อธิบายจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์ให้ตี

ก. ข้อมูลส่วนตัวให้สัมภาษณ์ตามความจำเป็น เช่น ชื่อ - สกุล อายุ น้ำหนัก
รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ฯลฯ

ข. ให้ท่านตอบคำถามทั้ง 12 ข้อ ด้วยความเป็นจริงมากที่สุด

1. ท่านเคยมีความสุขความทุกข์ในบางครั้งโดยไม่ทราบเหตุผลไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
2. ท่านชอบที่จะวางแผนทำอะไรไปเรื่อย ๆ ไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
3. ท่านเคยมีอารมณ์ขึ้น ๆ ลง ๆ ทั้งที่มีและไม่มีเหตุผลบ้างไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
4. ท่านมีความสุขกับการทำอะไรที่รวดเร็วไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
5. ท่านมีจิตใจที่เห็นอะไรแล้วไม่สบายอารมณ์บ้างไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
6. ตามธรรมดาท่านชอบคบเพื่อนใหม่อยู่บ่อย ๆ ไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
7. ขณะที่ท่านมีจิตใจจดจ่อกับอะไรอย่างหนึ่ง จิตใจของท่าน
เคยคิดล่องลอยไปเรื่อย ๆ หรือไม่	☐ เคย	☐ ไม่เคย
8. ท่านชอบทำอะไรรวดเร็วและมีความแน่นอนไหม	☐ เคย	☐ ไม่เคย
9. เวลาท่านสนทนากับใครอยู่ ท่านเคยมีความคิดขาดหายไป
เป็นช่วง ๆ บ่อยหรือไม่	☐ เคย	☐ ไม่เคย
10. ท่านจัดอันดับท่านเองเป็นคนกระฉับกระเฉงร่าเริงหรือเปล่า	☐ เคย	☐ ไม่เคย

11. ท่านรู้สึกว่ามีพลังทำให้ท่านล่องลอยไปตามลมอย่าง
รวดเร็วและบางที่ทำให้ท่านหยุดนิ่งหรือทำอะไรเชื่องช้าหรือไม่ ☐ เคย ☐ ไม่เคย

12. ถ้าใครขัดไม่ให้ท่านคบค้าเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ มาก
ท่านไม่มีความสุขใช่ไหม ☐ เคย ☐ ไม่เคย

ตอนสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์ถามข้อความเป็นข้อๆ ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบสั้นๆ ดังคำตอบที่ให้ไว้
ด้านขวา เลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่งเท่านั้น เช่น ข้อ 1. เมื่อผู้สัมภาษณ์ถามผู้ถูกสัมภาษณ์แล้ว ต่อด้วย
คำถามต่อไปนี้ว่า เคยหรือไม่เคย แล้วผู้สัมภาษณ์ก็เช็คตรงช่องที่ทำได้ สะดวกแก่การสัมภาษณ์มาก การ
ถามอาจถามข้อละ 2 ครั้งเพื่อความมั่นใจ รวมเวลาแล้วใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที ต่อ 1 คน หรือต่อกลุ่มคน

3. การเขียนตอบ แบบนี้จะต้องมีตัวเรา อาจเป็นข้อความหรือข้อความคำถามหรือสถานการณ์ภาพ
หรือสถานการณ์เป็นภาษา แล้วแต่ความเหมาะสมในการนำเสนอ ตัวเราหรือตัวกระตุ้นนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก
เพราะแต่ละคนจะได้รับตัวเราเหล่านี้ เขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ก็จะตอบออกมาด้วยตัวของเขาเอง
บางที่เรียกว่า เป็นการรายงานตนเอง (Self-Report) ออกมา ซึ่งมีรูปแบบของการเขียนข้อสอบ ดังนี้

3.1 ประเภทข้อความเดี่ยว เป็นการถามเพื่อจะดูว่าผู้ตอบมีสิ่งนั้นอยู่ในตัวหรือไม่ คือเคย
ประสบพบเห็น หรือเกิดขึ้นกับตนเองหรือไม่ โดยมีข้อตกลงว่าผู้ตอบจะตอบสนองสิ่งเร้าตามที่มีอยู่จริงหรือ
เกิดขึ้นจริงกับตน การเขียนข้อความจึงต้องให้เป็นตัวเราที่ดี โดยมากจะเป็นประโยคง่าย ๆ สั้น มีใจความ
กระชับรัด อาจเป็นข้อความธรรมดา หรือเป็นข้อความคำถามก็ได้ ดังตัวอย่าง

- 1) ข้าพเจ้าอดัดใจเมื่อต้องพูดคุยกับคนอื่นนาน ๆ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
2) ข้าพเจ้าชอบความสงบ คิดอะไร ทำอะไรมักอยู่คนเดียว ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ฯลฯ

3.2 ประเภทข้อความคู่ ต้องกำหนดคุณลักษณะของบุคลิกภาพอย่างน้อย 2 คุณลักษณะขึ้นไป
แล้วนำข้อความที่อธิบายคุณลักษณะแต่ละอย่างมาเขียนเป็นคู่ ๆ ให้ผู้ตอบเลือกตอบที่ตรงกับลักษณะตนเอง
เพียงข้อความเดียว ดังตัวอย่างข้อสอบ (Edwards Personal Preference Schedule : EPPS) วัด
คุณลักษณะดังนี้

1. ความสัมฤทธิ์ (Achievement)
2. การยอมรับนับถือ (Deference)
3. ความเป็นระเบียบ (Order)
4. การแสดงตัว (Exhibition)
5. ความเป็นอิสระ (Autonomy)
6. ความมีมิตรสัมพันธ์ (Affiliation)
7. ความเข้าใจผู้อื่น (Interception)
8. การให้ผู้อื่นช่วยเหลือ (Succorance)
9. ความมีอำนาจเหนือ (Dominance)
10. ความสุภาพ (Abasement)
11. ความมีน้ำใจ (Nurturance)
12. การเปลี่ยนแปลง (Change)
13. ความอดทน (Endurance)
14. การจำแนกเพศ (Hetero Sexuality)
15. ความก้าวร้าว (Aggression)

แต่ละด้านมีข้อความ 30 ข้อ จึงมีข้อความทั้งหมด 450 ข้อความ ข้อความหนึ่งๆ ของแต่ละด้าน นำไปจับคู่กับข้อความหนึ่งของด้านอื่น ดังตัวอย่าง

- 1) ก. ข้าพเจ้าสามารถทำสิ่งใด ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น (1)
- ข. ข้าพเจ้าชอบเล่าเรื่องตลกในงานเลี้ยง (4)
- 2) ก. ข้าพเจ้าชอบไปไหนมาไหนตามที่ข้าพเจ้าต้องการ (5)
- ข. ข้าพเจ้าชอบมีส่วนร่วมในสิ่งต่าง ๆ กับเพื่อน (6)

ฯลฯ

3.3 ประเภทกำหนดตัวเลือกหลายตัว การเขียนข้อสอบแบบนี้มักเลือกคุณลักษณะที่ประกอบเป็นบุคลิกภาพ 3-5 คุณลักษณะ เมื่อนิยามคุณลักษณะนั้นดีแล้ว เอามาเขียนการแสดงออกหรือพฤติกรรมคุณลักษณะนั้น ๆ จากนั้นนำมาจัดเป็นชุดละข้อ และให้เลือกคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งหรืออาจกำหนดให้เลือกคุณลักษณะหนึ่งและเลือกขบถน้อยที่สุดอีกคุณลักษณะหนึ่ง ดังตัวอย่างของข้อสอบวัดบุคลิกภาพของกอร์ดอน ที่ชื่อ Gordon Personality Profile (GPP) ซึ่งกอร์ดอนได้ใช้คุณลักษณะบุคลิกภาพ 4 ด้านคือ ความรอบคอบ ความคิดริเริ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความแข็งแรงแข็งแรงขึ้น ดังตัวอย่างข้อสอบ

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความ 4 ข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความใดท่านชอบมากที่สุด และข้อความใดชอบน้อยที่สุด แล้วขีดตอบหลังข้อความ ก. ข. ค. หรือ ง. ในข้อนั้น ๆ

- 1) ก. ชอบเข้าสังคม [] มากที่สุด [] น้อยที่สุด
- ข. ขาดความเชื่อมั่นตนเอง [] มากที่สุด [] น้อยที่สุด
- ค. อาสาทำงานอย่างเต็มที่ [] มากที่สุด [] น้อยที่สุด
- ง. มีลักษณะเป็นคนเจ้าอารมณ์ [] มากที่สุด [] น้อยที่สุด

ฯลฯ

3.4 ประเภทสถานการณ์ ข้อสอบลักษณะนี้มีอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถาม และส่วนที่เป็นคำตอบ ดังตัวอย่าง ข้อสอบวัดบุคลิกภาพด้านความอดทน

- 1) ขณะที่อดทนรอถ้วยเดียวที่สั่งไว้ เมื่อรอไปประมาณ 15 นาที คนขายก็ยังไม่ทำให้ทั้ง ๆ ที่อดทนหิวมากและสั่งเป็นคนแรก ถ้าท่านเป็นอดทนท่านคิดจะทำอย่างไรต่อไป
 - ก. เตือนคนขายอีกครั้ง
 - ข. ลุกไปสั่งร้านอื่นที่เร็วกว่า
 - ค. นั่งรอต่อไปอีกคิดว่าเดี๋ยวคงได้

(ข้อนี้ ถ้าเลือก ก. ได้ 1 คะแนน, ข. ได้ 0 คะแนน และ ค. ได้ 2 คะแนน)

ฯลฯ

3.5 ประเภทสถานการณ์ตอบใช่ - ไม่ใช่ วิธีการคือ เขียนสถานการณ์แล้วเลือกพฤติกรรมที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากสถานการณ์นั้น แล้วให้ผู้ตอบตอบแค่ ใช่หรือไม่ใช่ เท่านั้น ดังตัวอย่างข้อสอบวัดความยืดหยุ่นภายใต้การบีบคั้น

1) คุณขึ้นรถเมล์โดยไม่ได้ซื้อตั๋ว

ปฏิกิริยาของคุณ	ใช่	ไม่ใช่
หน้าแดง	ข	ก
ใจเย็น	ก	ข
มือสั่น	ข	ก
เฟลิดเฟลีน	ก	ข
รู้สึกอาย	ข	ก
หัวเราะปกติ	ก	ข

(ตอบ ก. ได้คะแนน 1 ตอบ ข. ได้ 0)

ฯลฯ

3.6 ประเภทสถานการณ์หรือข้อคำถามเป็นภาพ ชั้นแรกต้องกำหนดว่าจะวัดบุคลิกภาพด้านใด แล้วแยกพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยให้กระจ่างชัด แล้วเขียนรูปตามพฤติกรรมที่แยกแยะไว้ เพื่อให้ผู้สอบใช้ความรู้สึก ความคิดในการแปลความหมายนั้น ๆ

4. การใช้จินตนาการ (Projective Techniques) สิ่งเร้าเป็นแบบไม่มีโครงสร้างโดยตรง การตอบจึงตอบได้แบบเสรีตามความรู้สึกส่วนลึกในตัวของแต่ละบุคคล การแปลผลจึงยุ่งยากซับซ้อนแนวคิดนี้อาศัยทฤษฎีจิตวิเคราะห์มาอธิบายเรื่องจิตใต้สำนึกของบุคคล ถ้ามีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าที่แปลกประหลาดเกิดขึ้น จิตนั้นก็แสดงความรู้สึกออกมา ซึ่งชนิดของแบบทดสอบจินตนาการที่นิยมสร้าง มีดังนี้

4.1 คำสัมพันธ์

4.2 การเติมประโยคให้สมบูรณ์

4.3 การเติมเต็มเรื่องราว

4.4 การแปลผลจากภาพที่กำหนดให้

5. การใช้อุปกรณ์วัดทางกายภาพ (Physiological Measures) เนื่องจากมีความเชื่อว่า การแสดงบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเกิดมาจากกระบวนของฮอร์โมน (Hormones) ระบบของต่อมและระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomic Nervous System) การวัดทางกายภาพสามารถวัดอาการบางประการของระบบเหล่านั้น บางกรณีการตกใจ กลัว แรงบันดาล โทสะ ทำให้ส่วนผสมของเลือดเปลี่ยนแปลง แม้แต่อัตราการหายใจยังสามารถวัดความเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการวัดบุคลิกภาพมีด้วยกันหลายวิธี ได้แก่ วิธีการสังเกต การทดสอบ การรายงานตนเอง และการฉายภาพ

4. หลักการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

ปานทิพย์ โสภานิต (2531 : 35-44 ; อ้างอิงจาก Kleinmuntz. 1967. *Personality Measurement*.) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ แล้วสรุปวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพไว้ ดังนี้

1. แบบทดสอบที่สร้างตามความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation) เมื่อต้องการวัดคุณลักษณะของบุคคลในด้านใด ๆ ที่สำคัญ ข้อทดสอบจำเป็นจะต้องเอาเนื้อหาหรือลักษณะเด่นที่ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะในด้านนั้นทั้งหมด

2. แบบทดสอบที่สร้างตามเกณฑ์ (Criterion , Empirical Keying) คือ การใช้เกณฑ์เป็นสมมติฐานในการสร้างแบบทดสอบ เริ่มจากนำคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพจำนวนมาก ๆ มาหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ภายนอก โดยเลือกคำถามมาจากลักษณะอาการของผู้มีประสบการณ์ทางพฤติกรรม หรือตามหลักวิชา แล้วนำมาหาความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลด้านนั้นจริง ๆ

3. แบบทดสอบที่สร้างโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เริ่มต้นจากผู้สร้างต้องหาคำถามจำนวนมาก ๆ เกี่ยวกับลักษณะทางบุคลิกภาพ แล้วนำไปหาค่าสหสัมพันธ์กับคำตอบแต่ละข้อ จนกระทั่งได้คำถามที่มีลักษณะคล้ายกันหรือมีค่าสหสัมพันธ์กันสูง ก็จัดเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจัดว่าเป็นคำถามที่วัดบุคลิกภาพในด้านเดียวกัน

4. แบบทดสอบที่สร้างตามลักษณะการบังคับให้เลือกตอบ (Forces – Choice Technique) มีจุดเริ่มต้นมาจากการสังเกตคำตอบของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพหลาย ๆ ชุด พบว่า แนวโน้มคำตอบของคนโดยทั่วไปเลือกตอบในลักษณะที่สังคมปรารถนา จึงได้มีการรวบรวมคำตอบที่คนส่วนใหญ่ตอบคล้าย ๆ กัน สร้างเป็นคำถามที่สังคมปรารถนา แล้วหาสหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่สังคมปรารถนา กับคำถามด้านอื่น ๆ

ส่วนลัน สายยศ (2535 : 18-19) ได้แบ่งวิธีการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพแบบรายงานตนเองไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. โดยยึดทฤษฎีเป็นฐาน (Theoretical Approach) วิธีการแบบนี้ต้องเริ่มจากการนิยามบุคลิกภาพให้เห็นชัดตามทฤษฎีที่ยึดถือหรือลักษณะบุคลิกที่ต้องการจะวัด เมื่อนิยามสิ่งที่จะวัดชัดเจนแล้ว เขียนข้อสอบตามสิ่งที่นิยามไว้ อาจจะเป็นข้อความ สถานการณ์ หรือภาพก็ได้ แล้วแต่ผู้ออกข้อสอบจะสนใจ เมื่อเขียนเสร็จแล้ว นำไปศึกษาคุณภาพแล้วสามารถใช้สอบวัดทางบุคลิกภาพได้

2. โดยยึดการจำแนกสิ่งที่รู้ชัด (Empirical Approach) การสร้างแบบทดสอบโดยวิธีนี้ ขั้นแรกสร้างตามวิธีที่ 1 แต่ต้องนำมาศึกษาเกณฑ์ของแต่ละข้อว่าจำแนกได้ชัดเจนหรือไม่ ดังนั้นแต่ละข้อจะต้องศึกษาจากกลุ่มที่รู้เด่นชัดว่ามีสิ่งนั้นกรณีใดคะแนนมาก และไม่มีสิ่งนั้นกรณีใดคะแนนน้อย หรือนัยกลับกัน แล้วแต่ลักษณะของคำถาม อาจหาโดยวิธีทดสอบความแตกต่าง หรือหาสหสัมพันธ์ก็ได้ บางทีการสร้างตามเกณฑ์แบบนี้เรียกว่า Empirical Criterion Keying เป็นการทดสอบที่ใช้เกณฑ์เป็นสมมติฐานในการสร้างแบบทดสอบ

3. โดยยึดความคงเส้นคงวภายใน (Internal Consistency Approach) การสร้างแบบทดสอบโดยวิธีนี้เริ่มจากแบบที่ 1 เหมือนกัน สร้างจำนวนข้อมาก ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ แยกว่าข้อใดอยู่ในกลุ่มหรือองค์ประกอบใด เพื่อดูความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการกำหนดลักษณะขององค์ประกอบของบุคลิกภาพแต่ละด้าน

สำหรับพรศิริ กองนวล (2539 : 21-30) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ แล้วสรุปวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพไว้ ดังนี้

1. แบบทดสอบที่สร้างตามความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation) เป็นแบบทดสอบที่ต้องการวัดคุณลักษณะของบุคคลในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ข้อคำถามจึงจำเป็นต้องเอาเนื้อหาหรือลักษณะเด่นที่ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะในด้านนั้นทั้งหมด ซึ่งได้จากการสังเกตลักษณะอาการของบุคคลโดยตรง หรือจากตำราวิชาการทางจิตเวช ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ ได้แก่ การสร้างแบบทดสอบ CTP

2. แบบทดสอบที่สร้างตามเกณฑ์ (Empirical Criterion Keying) เป็นแบบทดสอบที่ใช้เกณฑ์เป็นสมมติฐานในการสร้าง โดยเริ่มจากคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพจำนวนมาก ๆ ที่ได้มาจากลักษณะอาการ

ของผู้มีประสบการณ์ทางพฤติกรรมหรือตามหลักวิชา แล้วนำมาหาความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพในแต่ละด้านของบุคคลนั้นจริง ๆ ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ ได้แก่ การสร้างแบบทดสอบ MMPI

3. แบบทดสอบที่สร้างโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การแยกประเภทของลักษณะบุคลิกภาพต่าง ๆ อย่างมีระบบนั้น นักจิตวิทยาจำนวนมากใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ แทนการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมระหว่างรายการสำรวจบุคลิกภาพที่มีอยู่ กลับใช้วิธีคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความที่มาจากรายการสำรวจบุคลิกภาพจำนวนมาก ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ ได้แก่ การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบของแคทเทิล

4. แบบทดสอบที่สร้างตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพ (Theoretical Personality) มีการทดลอง เพื่อพิสูจน์ทฤษฎีที่ต่างกันแต่ละทฤษฎี ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ ได้แก่ การสร้างแบบทดสอบ EPPS จากลักษณะความต้องการของบุคคลตามทฤษฎีของเมอร์เรย์

5. แบบทดสอบที่สร้างตามลักษณะการบังคับให้เลือกตอบ (Forced – Choice Technique) แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพประเภทให้รายงานตนเอง มักจะมีการเสริมสร้างหรือเสริมตอบ ข้อความส่วนมากในแบบทดสอบจะมีลักษณะเป็นที่พึงปรารถนาหรือเป็นที่ยอมรับทางสังคม ผู้ตอบอาจมีแรงจูงใจให้เสริมทำดีหรือเลือกคำตอบที่ก่อให้เกิดความประทับใจ ซึ่งการใช้เทคนิคการบังคับให้เลือกตอบ โดยกำหนดให้ผู้ตอบเลือกระหว่าง 2 ข้อความซึ่งอาจเป็นข้อความที่พึงปรารถนาทั้งคู่ มีประสิทธิภาพการตรวจหาการเสริมตอบ

5. ทฤษฎีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ

เทลเลเจนและวอลล์เลอร์ (Tellegen and Waller) คิดค้นทฤษฎีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบในปี ค.ศ. 1987 โดยพัฒนามาจากทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big Five or Five Factor Model) ของแมคเกรและคอสตา (Benet & Waller. 1995 : 701 ; citing McCrae & Costa. 1987. *Journal of Personality and Social Psychology.*) ได้แก่ การแสดงออกหรือการแสดงตัว (Extraversion or Surgency), ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness), มโนธรรมหรือความกลัวบาป (Conscientiousness), อารมณ์แปรปรวน (Emotional Stability or Neuroticism) และด้านปัญญาหรือความคิด (Openness to Experience or Intellect) ซึ่งเทลเลเจนและวอลล์เลอร์ (Benet & Waller. 1995 : 701 ; citing Waller. in press. *Personality and Psychopathology*) พบว่า การจำแนกบุคลิกภาพโดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบทำให้กลุ่มบุคลิกภาพบางกลุ่มที่มีส่วนสำคัญ ถูกละเลยไปจากการศึกษา ดังนั้นเทลเลเจนและวอลล์เลอร์ (Almagor, Tellegen & Waller. 1995 : 301 ; citing Tellegen & Waller. 1987. *95 annual meeting of the American Psychological Association.*) จึงได้เสนอผลการจัดระบบบุคลิกภาพจากลักษณะนิสัย 400 ลักษณะ ผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบแสดง 7 องค์ประกอบใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ศักยภาพทางบวก (Positive Valence) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งมีคุณค่าเป็นบวก เป็นการแสดงออกถึงลักษณะเด่นพิเศษ มีความชำนาญด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ เรียนหนังสือเก่ง มีสติปัญญาสูง มีตำแหน่งหน้าที่สำคัญ น่าเลื่อมใส น่าชมเชย อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

2. ศักยภาพทางลบ (Negative Valence) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งมีคุณค่าเป็นลบ เป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงอำนาจ ข่มขู่ แสดงความอิจฉาริษยา ทำลายสิ่งของ ทรมานหักหลัง ไม่จริงใจ พุดลามก

หยาบคาย พุดตูดถูกตากตากเชือดเฉือน พาลเกร่ ดูร้าย อาฆาต ฉุนเฉียว โมโห อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

3. อารมณ์ทางบวก (Positive Emotionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความสนุกสนาน ร่าเริง สดใส ชอบเข้าสังคม ชอบแสดงออก เปิดเผย เป็นกันเอง ตรงไปตรงมา ช่างพูด มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบการผจญภัย โดดโผน กล้าพูดกับคนแปลกหน้า สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

4. อารมณ์ทางลบ (Negative Emotionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่สามารถปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ได้ มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหวทำให้มีจิตใจวุ่นวาย ไม่มั่นคง หวั่นไหวง่าย ตกใจง่าย ตื่นเต้นง่าย วิตกกังวล ระวัง หวาดกลัว จิตใจหดหู่ เศร้าเสียใจ รู้สึกเหงา ท้อแท้ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

5. ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ให้ความร่วมมือ สุภาพ เรียบร้อย ปรึกษาทางอ่อนโยน อ่อนน้อมถ่อมตน มีพฤติกรรมที่เอนเอียงไปสู่การยอมรับ เมตตา กรุณา ชอบช่วยเหลือ ใจบุญ ใจดี ใจกว้าง ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น เสียสละ หลีกเลี่ยงการโต้เถียงทะเลาะวิวาท อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

6. ความไว้วางใจได้ (Dependability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่เชื่อถือได้ ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ กระตือรือร้น ยุติธรรม พึ่งพาได้ เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

7. การอนุรักษ์นิยม (Conventionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ยึดถือประเพณีนิยม ทำเครื่องวัฒนธรรม ตามแบบสมัยเก่า ถือธรรมเนียม เครื่องวินัย อีกด้านหนึ่งบุคลิกจะตรงข้ามกับข้อนี้

6. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ

เทลเลเจน โกรว์ฟ และวอลเลอร์ (Tellegen Grove & Waller, 1991 : 1-5) ได้สร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพตามทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ ชื่อ แบบสำรวจบุคลิกภาพลักษณะพิเศษ (Inventory of Personal Characteristics : IPC-7) มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 161 ข้อ ประกอบด้วยคำหรือวลีที่ใช้บรรยายพฤติกรรม ทักษะ และบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นแบบทดสอบประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ จริงมากที่สุด ก่อนข้างจริง ก่อนข้างเท็จ เท็จมากที่สุด

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ข้อความ	จริงมากที่สุด	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างเท็จ	เท็จมากที่สุด
1. ไว้วางใจได้ เชื่อถือได้				
2. อาการนอนไม่หลับเพราะความวิตกกังวล				
3. ร่าเริง สนุกสนาน				
4. ไม่อารมณ์เสื่อง่าย				
5. มีความสามารถพิเศษ ชอบร้องเพลง เล่นละคร				

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้ทำการวิจัยหลายคน สำหรับงานวิจัยต่างประเทศพบว่ามี ดังนี้

ฮาธอะเวย์ และแมคคินเลย์ (Hathaway & McKinley, 1967 : 16) ได้สร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพของมินเนโซตา (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory : MMPI) เพื่อตรวจสอบลักษณะที่มักพบในพวกที่มีความผิดปกติทางจิต ใช้กับบุคคลอายุ 16 ปีขึ้นไป ลักษณะของแบบทดสอบเป็นประโยคบอกเล่าจำนวน 550 ข้อ ผู้ถูกทดสอบจะตอบ จริง ไม่จริง หรือตัดสินใจไม่ได้ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยหัวข้อ 26 หัวข้อ ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้ เรื่องสุขภาพ อาการทางจิต ความผิดปกติและไม่ผิดปกติทางประสาท ทศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศ ศาสนา อาชีพ การเมืองและสังคม คำถามเกี่ยวกับการศึกษา ครอบครัว การแต่งงาน ตลอดจนการแสดงออกของพฤติกรรมโรคประสาท โรคจิต สภาวะการถูกบีบบังคับ การหลงผิด อาการประสาทหลอน อาการกลัวต่าง ๆ ซึ่งความเชื่อมั่นหาจากวิธีการทดสอบซ้ำ (Test-Retest) ให้ค่าตั้งแต่ .71 ถึง .83 ส่วนความเที่ยงตรงของคะแนนแต่ละตอนสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการวิเคราะห์ทางจิตเวช

เกาซ์ (Gough, 1969 : 2-11) ได้สร้างแบบสำรวจจิตวิทยาของแคลิฟอร์เนีย (The California Psychological Inventory : CPI) โดยใช้ข้อความประมาณครึ่งหนึ่งของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ MMPI ลักษณะแบบทดสอบเป็นประโยคบอกเล่าจำนวน 480 ข้อ ผู้ถูกทดสอบจะตอบ จริง หรือไม่จริง แบบทดสอบนี้วัดบุคลิกภาพทั้งหมด 16 ลักษณะ ดังนี้

1. ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance)
2. ความสามารถที่จะบรรลุสถานภาพ (Capacity for Status)
3. การชอบสังคม (Socialability)
4. การวางตัวในสังคม (Social Presence)
5. ความยอมรับตนเอง (Self Acceptance)
6. ความรู้สึกที่ตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Sense of Well-Being)
7. ความรับผิดชอบ (Responsibility)
8. การควบคุมตนเอง (Self Control)
9. ความอดทน (Tolerance)
10. การสร้างความประทับใจต่อผู้อื่น (Good Impression)
11. ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Communality)
12. ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Achievement Via Conformity)
13. ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Achievement Via Independence)
14. สมรรถภาพสมอง (Intellectual Efficiency)
15. ความยืดหยุ่นได้ (Flexibility)
16. ความมีลักษณะของเพศหญิง (Femininity)

ในแบบทดสอบ 16 ลักษณะนี้ หากค่าความเชื่อมั่นจากวิธีการทดสอบซ้ำ (Test - Retest) กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 226 คน ชาย 101 คน หญิง 125 คน และกลุ่มนักโทษชายจำนวน 200 คน ให้ค่าตั้งแต่ .38 ถึง .87 ส่วนความเที่ยงตรงหาจากความเที่ยงตรงแบบข้ามกลุ่ม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แอลมาเกอร์ เทเลเจน และวอลเลอร์ (Almagor, Tellegen & Waller, 1995 : 300-307) ได้ศึกษารูปแบบของบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ด้วยรูปแบบจำลองการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการสำรวจมิติพื้นฐานของผู้ที่ได้กล่าวถึงธรรมชาติของภาษาไว้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 637 คน เพศชายจำนวน 242 คน มีอายุเฉลี่ย 27.36 ปี และเพศหญิงจำนวน 395 คน มีอายุเฉลี่ย 25.31 ปี โดยใช้แบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จาก 1 (มักไม่ทำ) ถึง 4 (มักจะทำ) มีจำนวน 252 ข้อ นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ เปรียบเทียบกับโครงสร้างที่เทเลเจนและวอลเลอร์ (Tellegen and Waller) ได้เคยสรุปไว้ ซึ่งให้ผลที่เทียบเท่ากัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับทฤษฎีห้าองค์ประกอบของแมคเครและคอสตา (McCrae and Costa) พบว่า มี 4 องค์ประกอบที่มีลักษณะเทียบเท่ากัน ได้แก่ องค์ประกอบอารมณ์ทางบวกมีลักษณะเช่นเดียวกับองค์ประกอบการแสดงตัว องค์ประกอบอารมณ์ทางลบมีลักษณะเช่นเดียวกับองค์ประกอบอารมณ์แปรปรวน องค์ประกอบความไว้วางใจได้มีลักษณะเช่นเดียวกับองค์ประกอบมนุษยธรรมหรือความกลัวบาป และความสุขาพอ่อนโยนที่มีอยู่ในทั้ง 2 ทฤษฎี

บินเน็ต และวอลเลอร์ (Benet & Waller, 1995 : 701-718) ได้ศึกษารูปแบบของบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ด้วยหลักฐานที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในรูปแบบของภาษาสเปน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ได้แก่ ชาวอเมริกันจำนวน 569 คน เพศชายจำนวน 140 คน เพศหญิงจำนวน 429 คน มีอายุเฉลี่ย 37.23 ปี และชาวสเปนจำนวน 435 คน เพศชายจำนวน 83 คน เพศหญิงจำนวน 252 คน มีอายุเฉลี่ย 23.71 ปี โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบทดสอบจากทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบ เรียกว่า แบบสำรวจบุคลิกภาพลักษณะพิเศษ (Inventory of Personal Characteristics : IPC-7) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 161 ข้อ และแบบทดสอบจากทฤษฎีห้าองค์ประกอบ เรียกว่า แบบสำรวจห้าองค์ประกอบใหญ่ (The Big Five Inventory : BFI) ซึ่งเป็นแบบทดสอบรายการเช็คคำคุณศัพท์ (Adjective Check List : ACL) จำนวน 43 ข้อ ผลการวิจัยแสดงว่า ทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบสามารถใช้แยกลักษณะของชาวสเปนได้ และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม พบว่า แบบทดสอบจากทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบสามารถใช้แยกองค์ประกอบศักยภาพทางบวก และองค์ประกอบศักยภาพทางลบได้ ซึ่งทั้ง 2 องค์ประกอบมีความสำคัญในการประเมินความแตกต่างทางจิตวิทยาของชาวอเมริกันและชาวสเปน แต่แบบทดสอบจากทฤษฎีห้าองค์ประกอบไม่สามารถทำได้

บินเน็ต และวอลเลอร์ (Benet & Waller, 1997 : 567-594) ได้ศึกษาหลักฐานที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของรูปแบบบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ด้วยโครงสร้างทางบุคลิกภาพของชาวสเปนพื้นเมืองและผู้ที่ยอพยพเข้ามาในประเทศ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวสเปนพื้นเมืองจำนวน 894 คน เพศชายจำนวน 185 คน เพศหญิงจำนวน 709 คน มีอายุเฉลี่ย 21.24 ปี โดยใช้แบบทดสอบ 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบทดสอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยคำคุณศัพท์หรือวลีอธิบายบุคลิกภาพที่สุ่มมาจากพจนานุกรมจำนวน 299 คำ 2) แบบสำรวจบุคลิกภาพลักษณะพิเศษ (Inventory of Personality Characteristics : IPC-7) ที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 161 ข้อ และ 3) แบบสำรวจห้าองค์ประกอบ (The Big Five Inventory : BFI) ที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่พัฒนามาจากรายการเช็คคำคุณศัพท์ (Adjective Check List : ACL) จำนวน 44 ข้อ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางวัฒนธรรมและภาษา และทฤษฎีเจ็ดองค์ประกอบไม่ได้เป็นส่วนย่อยที่เกิดจากทฤษฎีห้าองค์ประกอบ

ส่วนงานวิจัยในประเทศพบว่ามี ดังนี้

พินิจ สิงโต (2532 : 47-54) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจิต 6 ตามแนวพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 1,292 คน ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบรายงานตนเองประเภทข้อความเดียวให้เลือกตอบว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยแบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ด้านราคะจิต ตอนที่ 2 ด้านโทสะจิต ตอนที่ 3 ด้านโมหะจิต ตอนที่ 4 ด้านสัทธาจิต ตอนที่ 5 ด้านวิตกจิต และตอนที่ 6 ด้านพุทฺธิจิต มีจำนวนข้อสอบด้านละ 40 ข้อ รวมทั้งหมด 240 ข้อ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบที่หาโดยใช้วิธีการทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 2.278 ถึง 22.234 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาจากสูตรครุเดอร์ – ริชาร์ดสัน 20 มีค่าตั้งแต่ .756 ถึง .870 และรวมทั้งฉบับมีค่า .896 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาจากวิธีเทคนิคกลุ่มรูขั้ว มีค่าระหว่าง 5.795 ถึง 8.121 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบหาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนที่ได้จากการสอบกับคะแนนที่ได้จากการประเมินโดยครูที่ปรึกษากับกลุ่มเพื่อน มีค่าระหว่าง .547 ถึง .790 ซึ่งทุกค่าของความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และค่าอำนาจจำแนก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบวัดจิตแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง -.313 ถึง .667

วิมลพร พันธมนตรี (2534 : 230) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของกอร์ดอน ใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ลักษณะแบบทดสอบแต่ละข้อประกอบด้วยข้อความที่คาดว่าจะจะเป็นลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน 5 ข้อความ โดยให้นักเรียนเลือกว่าข้อความใดมีลักษณะตรงกับนักเรียนมากที่สุดให้ตอบในช่อง มากที่สุด ส่วนข้อความใดมีลักษณะตรงกับนักเรียนน้อยที่สุดให้ตอบในช่อง น้อยที่สุด มีจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีข้อที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของนักเรียนได้ชัดเจนจำนวน 11 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นเป็นข้อที่จำแนกบุคลิกภาพของนักเรียนได้ชัดเจนแต่ไม่ทุกองค์ประกอบ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ให้ค่าตั้งแต่ .438 ถึง .679 ส่วนความเที่ยงตรงเชิงสภาพหาจากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากการทดสอบกับการประเมินของอาจารย์ประจำชั้นและเพื่อนนักเรียน พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หาจากเทคนิคกลุ่มรูขั้ว สูตร t -test พบว่า อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ

จุลรัช อัครธราดล (2538 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโลดโผนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1,600 คน ลักษณะของแบบทดสอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตนเอง 5 ระดับของลิเคอร์ท ค่าถามเป็นข้อความที่เป็นเหตุการณ์ที่ประสบในชีวิตประจำวันและเรื่องทั่ว ๆ ไป ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ ได้แก่ ความกล้าเสี่ยง การสั่งสมประสบการณ์ใหม่ ยึดตนเองเป็นหลัก และเปลี่ยนแปลงง่าย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ได้แบบทดสอบจำนวน 160 ข้อที่มีคุณภาพ ด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบหาโดยทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 2.44 ถึง 24.41 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าความเชื่อมั่นด้านความกล้าเสี่ยง การสั่งสมประสบการณ์ใหม่ ยึดตนเองเป็นหลัก และเปลี่ยนแปลงง่าย 0.8637, 0.8473, 0.8684 และ 0.8515 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีค่า 0.9332 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ และเทคนิคแกนหมุนแบบอโรทอนอลวิธีแวนแมกซ์ ได้องค์ประกอบที่ชัดเจน 1 องค์ประกอบ คือ บุคลิกภาพโลดโผน มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 38.7% มีจำนวนตัวแปร (ข้อความ) ทั้งสิ้น 160 ตัวแปร

วิภา เจียรสมัย (2540 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยลักษณะของแบบทดสอบมี 2 ฉบับ คือ ฉบับข้อความและฉบับสถานการณ์ วัดใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงอารมณ์ ด้านขาดการใช้เหตุผล ด้านการยอมรับตนเอง ด้านเห็นแก่ตัวขาดความจริงใจ ด้านการพึ่งพาผู้อื่น ด้านความสนใจต่อตนเอง และด้านการเรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้าม ซึ่งทั้ง 7 ด้านนั้น วัดพฤติกรรมการตอบสนองที่เป็นนิสัย (HR) จำนวน 17 HR และพฤติกรรมการตอบสนองที่เป็นนิสัย พฤติกรรมละ 3 ข้อ รวมฉบับละ 51 ข้อ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ฉบับข้อความมีค่าตั้งแต่ 2.582 ถึง 17.640 ฉบับสถานการณ์มีค่าตั้งแต่ 2.125 ถึง 14.760 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบทดสอบฉบับข้อความมีค่า .881 โดยแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .696 ถึง .876 ส่วนฉบับสถานการณ์มีค่าความเชื่อมั่น .764 โดยแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .640 ถึง .813 ส่วนความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยวิธีหลายลักษณะ หลายวิธี พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเหมือนอยู่ระหว่าง .205 ถึง .530 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีกลุ่มรูขั้ว ซึ่งทดสอบโดยค่าทีของแบบทดสอบฉบับข้อความมีค่า 20.36 ฉบับสถานการณ์มีค่า 8.92 และได้สร้างเกณฑ์ปกติเป็นคะแนน ที่ - ปกติ

อรวรรณ แซ่เจียว (2540 : 44-115) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,663 คน ลักษณะแบบทดสอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้ถูกทดสอบเลือกจากจริงมากที่สุด จริงมาก จริงพอสมควร จริงน้อย หรือจริงน้อยที่สุด มีจำนวนทั้งหมด 124 ข้อ ประกอบด้วย 11 ด้าน ดังนี้ ด้านศรัทธาดนตรีไทย ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความอดทน ด้านความรับผิดชอบ ด้านบุชาครู ด้านความช่างสังเกต ด้านความมีมารยาทเรียบร้อย ด้านความเป็นกันเอง ด้านความมีสมาธิ ด้านความกล้าหาญ ด้านความอ่อนไหวทางดนตรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ 13.81 ถึง 35.00 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าตั้งแต่ .74 ถึง .85 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่า .90 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีกลุ่มรูขั้ว พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 10 ด้าน ส่วนด้านความอ่อนไหวทางดนตรี มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง 1.66 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในแต่ละข้อในแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ .74 ถึง .93 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบแต่ละด้านกับแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าตั้งแต่ .77 ถึง .97

พรทิพย์ เขียวไพสิฐ (2542 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพพยาบาลสภาวิชาชีพไทย ตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ปี พ.ศ. 2541 จำนวน 1,142 คน ลักษณะแบบทดสอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ให้ผู้ถูกทดสอบเลือกจาก เป็นประจำ เป็นบางครั้ง หรือ ไม่ใช่ โดยสร้างขึ้นตามองค์ประกอบของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของเรย์มอนด์ บี แคทเทิล ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด 16 องค์ประกอบ องค์ประกอบละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 160 ข้อ โดยครอบคลุมองค์ประกอบดังนี้ ด้านการเข้าสังคม ด้านสติปัญญา ด้านความมั่นคงทางจิตใจ ด้านการกล้าแสดงออก ด้านความร่าเริง ด้านมโนธรรม ด้านการกล้าเผชิญ ด้านจิตใจอ่อนโยน ด้านความระแวดระวัง ด้านอิสระเสรี ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความวิตกกังวล ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านความเครียด ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบโดยวิธีการทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 2.66 ถึง 12.77 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของ

แบบทดสอบหาจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7296 ถึง 0.8985 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9247 ส่วนความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีลักษณะบุคลิกภาพพยาบาลสภาวิชาชีพ 6 ด้าน คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง การกล้าเผชิญ การเข้าสังคม การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มโนธรรม และการควบคุมอารมณ์ ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.30910 ถึง 0.67327 และยังหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีกลุ่มที่รู้จักได้ค่า t ในแต่ละด้านอยู่ระหว่าง 2.65 ถึง 6.12 และรวมทั้งฉบับมีค่า 9.25 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่า งานวิจัยในประเทศที่สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ มีจำนวนมาก แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่นำองค์ประกอบจากทฤษฎีบุคลิกภาพ 7 องค์ประกอบ ตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทฤษฎีบุคลิกภาพ 7 องค์ประกอบ ตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ นี้มาสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนโรงเรียน 215 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 273 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 6,971 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 378 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เชื่อมั่น ได้ 95% (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 297 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1967) ในการวิจัย ครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,518 คน ที่เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดเป็นชั้น (Strata) และมี โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) จากการแบ่งโรงเรียนเป็น 7 ขนาด ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ตามเกณฑ์การแบ่งของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวง ศึกษาธิการ ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดที่หนึ่ง	มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 121 คน
2. โรงเรียนขนาดที่สอง	มีจำนวนนักเรียน 121 ถึง 300 คน
3. โรงเรียนขนาดที่สาม	มีจำนวนนักเรียน 301 ถึง 600 คน
4. โรงเรียนขนาดที่สี่	มีจำนวนนักเรียน 601 ถึง 900 คน
5. โรงเรียนขนาดที่ห้า	มีจำนวนนักเรียน 901 ถึง 1,200 คน
6. โรงเรียนขนาดที่หก	มีจำนวนนักเรียน 1,201 ถึง 1,500 คน
7. โรงเรียนขนาดที่เจ็ด	มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 1,501 คน

ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ไม่มีโรงเรียนขนาดเล็กที่หนึ่ง แต่มีโรงเรียนขนาดเล็กที่สองจำนวน 66 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่สามจำนวน 131 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่สี่จำนวน 16 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่ห้าจำนวน 2 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กที่หกและโรงเรียนขนาดเล็กที่เจ็ดนั้นไม่มี แล้วทำการสุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาดมาประมาณ 60% ได้โรงเรียนขนาดเล็กที่สอง 40 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่สาม 79 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่สี่ 10 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กที่ห้า 1 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 เป็นชั้น (Strata) และห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) มาประมาณ 30% ได้จำนวนห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนแล้วดำเนินการสุ่มห้องเรียนแบบกลุ่ม เพื่อใช้ในการทดลองแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

ขนาด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
ขนาดที่ 2	โรงเรียนบ้านโพนดอน			19(1)
	โรงเรียนบ้านชะยูง (บ้านชะยูงศิลปศึกษา)			24(1)
	โรงเรียนบ้านลือชัย		25(1)	
	โรงเรียนบ้านเจ้าทุ่ง	21(1)		
	โรงเรียนบ้านสว่าง	11(1)		
	โรงเรียนบ้านแวงโนนเปือยหนองแสง			18(1)
	โรงเรียนบ้านโพนยาง			19(1)
	โรงเรียนบ้านหนองสังข์		18(1)	
	โรงเรียนบ้านฝาง (รัฐราษฎร์บำรุง)			38(1)
	โรงเรียนบ้านหนองหัวหมู	32(1)		
	โรงเรียนบ้านโพธิ์โนนจานอีลอก			12(1)
	โรงเรียนโชติพันธ์วิทยาสามัคคี			34(1)
ขนาดที่ 3	โรงเรียนบ้านหนองห้าง	45(1)		
	โรงเรียนบ้านตะดอบ		32(1)	32(1)
	โรงเรียนบ้านลำโรงน้อยหนองบัว			48(1)
	โรงเรียนบ้านเสื่องข้าว			44(1)
	โรงเรียนบ้านค้อโนนเพ็ก			39(1)
	โรงเรียนบ้านกุดไกร (สิริราษฎร์บำรุง)	39(1)		
	โรงเรียนบ้านหนองโนวิทยา		24(1)	24(1)
	โรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ			64(1)
	โรงเรียนบ้านก้านเหลือง			35(1)
	โรงเรียนบ้านแซ้			41(1)
	โรงเรียนบ้านภูมิศาลา		31(1)	63(2)

ตาราง 1 (ต่อ)

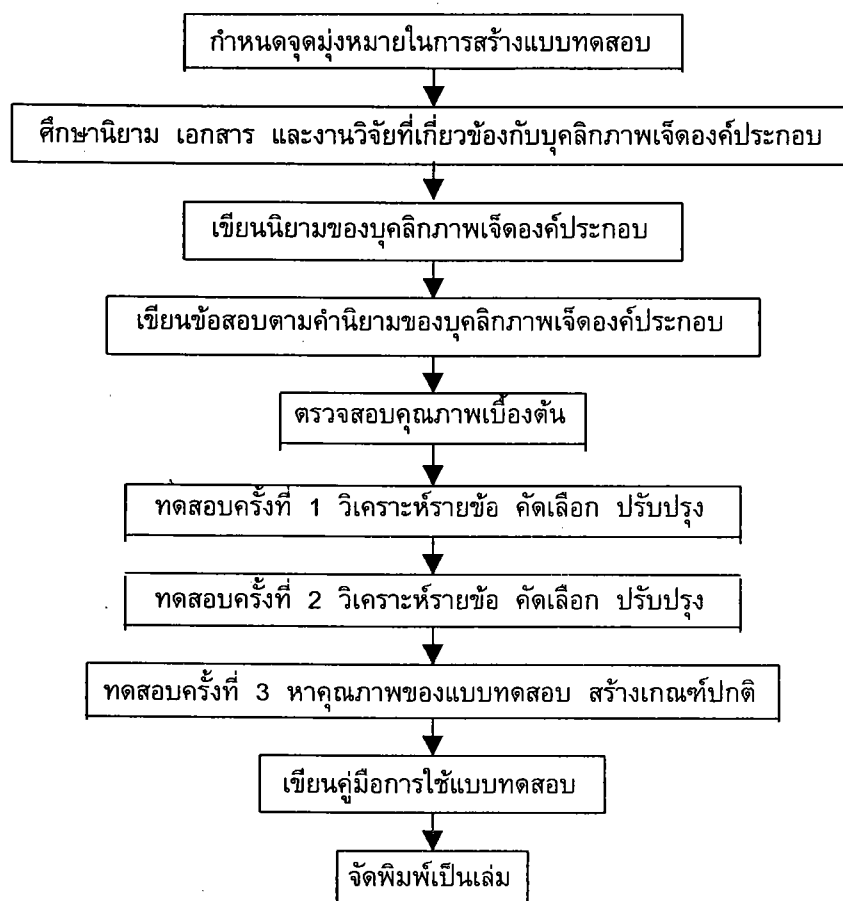
ขนาด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ห้องเรียน)		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
ขนาดที่ 3 4	โรงเรียนบ้านเปือยนาสสูง		29(1)	30(1)
	โรงเรียนบ้านโนนแกด			47(1)
	โรงเรียนบ้านเจีย			32(1)
	โรงเรียนบ้านน้ำเกลี้ยง			28(1)
	โรงเรียนบ้านอ้อมแก้ว	35(1)		
	โรงเรียนบ้านโพธิ์ข่า (วินิตวิทยาคาร)	38(1)		
	โรงเรียนบ้านสบาย		36(1)	
	โรงเรียนบ้านห้วยปล่อง			25(1)
	โรงเรียนบ้านโคกตาล		36(1)	
	โรงเรียนบ้านหนองครก		21(1)	21(1)
	โรงเรียนบ้านดวนใหญ่ (สิริราษฎร์พัฒนา)			41(1)
	โรงเรียนบ้านแสงใหญ่ (คุรุราษฎร์บำรุง)			34(1)
ขนาดที่ 4 5	โรงเรียนบ้านปรือใหญ่		35(1)	
	โรงเรียนบ้านละเอะ			43(1)
	โรงเรียนบ้านหนองแวงโพธิ์เขวา			28(1)
	โรงเรียนบ้านลี		42(1)	42(1)
ขนาดที่ 5	โรงเรียนบ้านดุม			43(1)
	รวม	221(7)	329(11)	968(30)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ โดยลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบให้เลือกตอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวนทั้งหมด 105 ข้อ การให้คะแนนเป็น 0, 1 และ 2 โดยให้เลือกตอบว่า ข้อความใดตรงกับลักษณะของตนมากที่สุดให้ตอบ จริงมาก ถ้าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนบ้างเป็นบางครั้งให้ตอบ ค่อนข้างจริง แต่ถ้าข้อความใดไม่ตรงกับลักษณะของตนเลยให้ตอบ ไม่จริง

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบฉบับนี้ ผู้วิจัยได้วางโครงการและมีขั้นตอนในการสร้างดังแสดงไว้ในภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ

จากภาพประกอบ 1 แสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ
 - 1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้าน ศักยภาพทางบวก ศักยภาพทางลบ อารมณ์ทางบวก อารมณ์ทางลบ ความสุขภาพอ่อนโยน ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม ตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 1.2 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่สร้างขึ้นในด้านค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และความเที่ยงของแบบทดสอบ
 - 1.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ใช้แปลความหมายคะแนนผลการสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ
2. ศึกษานโยบาย เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์
3. เขียนนิยามปฏิบัติการที่แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและ วอลเลอร์
4. เขียนข้อความวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบตามคำนิยาม ซึ่งมีลักษณะดังนี้

4.1 แบบสอบถามที่สร้างมีลักษณะการตอบแบบข้อความมาตรฐานประมาณค่า 3 ระดับ โดยให้ตอบตามความคิดเห็น ความรู้สึกแท้จริงของผู้ตอบ

4.2 สร้างข้อความให้ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ทั้ง 7 องค์ประกอบ ตามรูปแบบของเทลเลเจน และวอลเลอร์ องค์ประกอบละ 30 ข้อ รวมทั้งฉบับ 210 ข้อ

4.3 การให้คะแนนแต่ละข้อ มีน้ำหนักคะแนนเป็น 0, 1 และ 2

5. ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญวุฒิปริญญาโทขึ้นไปสาขาการวัดผลการศึกษา ได้แก่ รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช อาจารย์ ดร.สุพร เข้มแข็ง อาจารย์ชวลิต รวยอาจิ้น และสาขาจิตวิทยา ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบจำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาจากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้น ซึ่งตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 221 คน แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ ดังนี้

6.1 กำหนดเวลา (Time Limit) ในการให้นักเรียนทำแบบทดสอบโดยใช้เวลาที่นักเรียน 90% ทำแบบทดสอบเสร็จเรียบร้อย ซึ่งใช้เวลาประมาณ 60 นาที

6.2 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือ ข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 โดยคัดเลือกข้อความไว้องค์ประกอบละ 20 ข้อ เพื่อนำไปทดสอบต่อไป

7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ได้จากการสอบครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน นำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ โดยใช้ t - test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือ ข้อที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 โดยคัดเลือกข้อความไว้องค์ประกอบละ 15 ข้อ

8. นำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 968 คน แล้วนำมาหาค่าสถิติ ดังนี้

8.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร α -coefficient

8.2 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

8.3 สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยนำคะแนนจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 ไปคำนวณค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วเทียบหาค่า T ปกติ (Normalized T-score) จากนั้นนำไปเขียนกราฟ แล้วเกล่า (Smooth) จากโค้ง เพื่ออ่านค่าใหม่เป็นเกณฑ์ปกติ โดยสร้างเกณฑ์ปกติทั้งแบบแยกแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบของแบบทดสอบ

9. เขียนคู่มือการดำเนินการสอบ

10. จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ลักษณะของแบบทดสอบ
ตัวอย่างข้อคำถามเป็นดังนี้

ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
<u>องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก</u> 0) ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษในการเล่นดนตรี 00) ข้าพเจ้าสอบได้คะแนนสูงเด่นในห้องเรียน <u>องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ</u> 0) ข้าพเจ้าใช้กำลังเป็นเครื่องตัดสินปัญหากับเพื่อน 00) ข้าพเจ้าขู่เอาสตางค์จากเพื่อนที่อ่อนแอกว่า <u>องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก</u> 0) ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริงสนุกสนาน 00) ข้าพเจ้ามีอารมณ์ขันเสมอ <u>องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ</u> 0) ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นมากเมื่อต้องออกไปพูดหน้าชั้น 00) ข้าพเจ้ามักรู้สึกเศร้าใจโดยไม่มีเหตุผล <u>องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน</u> 0) ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ 00) ข้าพเจ้ากล่าวคำขอโทษเมื่อบังเอิญเหยียบเท้าเพื่อน <u>องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้</u> 0) ข้าพเจ้ามักวางแผนการทำงานไว้เป็นขั้นตอน 00) ข้าพเจ้าเก็บเรื่องที่เพื่อนเล่าให้ฟังไว้เป็นความลับ <u>องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม</u> 0) ข้าพเจ้าสวดมนต์ก่อนนอน 00) ข้าพเจ้าปฏิบัติตามระเบียบโรงเรียนอย่างเคร่งครัด			

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

จริงมาก	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียนมากที่สุด ให้ 2 คะแนน
ค่อนข้างจริง	เมื่อข้อความนั้นค่อนข้างตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน ให้ 1 คะแนน
ไม่จริง	เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน ให้ 0 คะแนน

ข้อความทางลบ

- จริงมาก เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกรหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียนมากที่สุด
ให้ 0 คะแนน
- ค่อนข้างจริง เมื่อข้อความนั้นค่อนข้างตรงกับความรู้สึกรหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน
ให้ 1 คะแนน
- ไม่จริง เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกรหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน
ให้ 2 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

ผู้วิจัยได้แปลความหมายของคะแนนไว้ ดังนี้

- คะแนนอยู่ในระดับ 0 คะแนน คือคะแนนที่ต่ำกว่า 0.5 แปลว่าไม่มีลักษณะบุคลิกภาพนั้น
- คะแนนอยู่ในระดับ 1 คะแนน คือคะแนนที่อยู่ระหว่าง 0.5 ถึง 1.5 แปลว่ามีลักษณะบุคลิกภาพนั้นค่อนข้างน้อย
- คะแนนอยู่ในระดับ 2 คะแนน คือคะแนนที่สูงกว่า 1.5 แปลว่ามีลักษณะบุคลิกภาพนั้นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดวันเวลาในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 เพื่อจัดการทดสอบ
2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการสอบล่วงหน้า
3. อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจจุดมุ่งหมายในการสอบ และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้นักเรียนที่เข้าสอบเข้าใจวิธีในการทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตตงค์ประกอบ และวิธีการตอบก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำพร้อมกัน
5. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 5.1 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 221 คน จากโรงเรียนบ้านเจ้าทุ่ง โรงเรียนบ้านสว่าง โรงเรียนบ้านหนองหัวหมู โรงเรียนบ้านหนองห้าง โรงเรียนบ้านกุดโง้ง (สิริราษฎร์บำรุง) โรงเรียนบ้านอ้อมแก้ว และโรงเรียนบ้านโพธิ์ข่า (วินิตวิทยาการ) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและคัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปปรับปรุง
 - 5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและแก้ไขแล้ว ไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 329 คน จากโรงเรียนบ้านลิ้นช้าง โรงเรียนบ้านหนองสังข์ โรงเรียนบ้านตะดอบ โรงเรียนบ้านหนองโนวิทยา โรงเรียนบ้านภูมิศาลา โรงเรียนบ้านเปือยนาย โรงเรียนบ้านสบาย โรงเรียนบ้านโคกตาล โรงเรียนบ้านหนองครก โรงเรียนบ้านปรือใหญ่ และโรงเรียนบ้านลี เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและคัดเลือกข้อสอบ

5.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 968 คน จากโรงเรียนบ้านโพนดวน โรงเรียนบ้านชะยุ้ง (บ้านชะยุ้งศิลปศึกษา) โรงเรียนบ้านแวงโนนเปือยหนองแสง โรงเรียนบ้านโพนยาง โรงเรียนบ้านผึ่ง (รัฐราษฎร์บำรุง) โรงเรียนบ้านโพธิ์โนนจานอีลอก โรงเรียนโชติพันธ์วิทยาสามัคคี โรงเรียนบ้านตะดอบ โรงเรียนบ้านสำโรงน้อยหนองบัว โรงเรียนบ้านเลื่องข้าว โรงเรียนบ้านค้อโนนเพ็ก โรงเรียนบ้านหนองโนวิทยา โรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ โรงเรียนบ้านก้านเหลือง โรงเรียนบ้านแซ้ โรงเรียนบ้านภูมิศาลา โรงเรียนบ้านเปือยนาสูง โรงเรียนบ้านโนนแกด โรงเรียนบ้านเจีย โรงเรียนบ้านน้ำเกลี้ยง โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง โรงเรียนบ้านหนองครก โรงเรียนบ้านดวนใหญ่ (สิริราษฎร์พัฒนา) โรงเรียนบ้านแสงใหญ่ (คุรุราษฎร์บำรุง) โรงเรียนบ้านละเาะ โรงเรียนบ้านหนองแวงโพนขาว โรงเรียนโรงเรียนบ้านสิ และโรงเรียนบ้านดุม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และหาเกณฑ์ปกติ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Consistence) โดยใช้สูตรของโรนลลีและแอมเบลตัน ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215 - 217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
	$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง และกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2, S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง และกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบในแต่ละกลุ่ม

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

5. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement : SE_{meas}) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 244)

$$SE_{meas} = \pm S \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ	SE_{meas}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	r_{tt}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

6. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) แบบยืนยัน (Confirmatory) โดยโปรแกรม LISREL 8.14

7. หาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบ จากคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) โดยการหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าที่คำนวณได้ไปเปิดตารางพื้นที่ใต้โค้งปกติ สำหรับเปลี่ยนค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ให้เป็นคะแนนที่ การหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 309-311)

$$PR = \frac{100}{N} \left[cf + \frac{1}{2} f \right]$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสมของชั้นคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบ
k	แทน	คะแนนเต็มรายข้อของแบบทดสอบ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบทดสอบ
IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบทดสอบ
SE _{meas}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบ
r _{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
X	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ
X ₁	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก
X ₂	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ
X ₃	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก
X ₄	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ
X ₅	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน
X ₆	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้
X ₇	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (T-Score)
χ^2	แทน	ค่าไค – สแควร์
b	แทน	น้ำหนักองค์ประกอบ
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับมีดังนี้

1. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์กับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. การทดสอบครั้งที่ 1 หากคุณภาพรายข้อด้านอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ คัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 2

3. การทดสอบครั้งที่ 2 หาคุนภาพรายข้อด้านคำอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ คัดเลือกข้อสอบ เพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 3

4. การทดสอบครั้งที่ 3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และหาเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalize T-Score)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์กับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีวุฒิ ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการวัดผลการศึกษาหรือจิตวิทยาการศึกษา เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบจำนวน 5 ท่าน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าความสอดคล้องของนิยามปฏิบัติการจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบ	n	IOC	จำนวนข้อที่ปรับปรุงด้านภาษา
X_1	30	.60 – 1.00	4
X_2	30	.60 – 1.00	5
X_3	30	.80 – 1.00	1
X_4	30	.80 – 1.00	2
X_5	30	.80 – 1.00	2
X_6	30	.80 – 1.00	1
X_7	30	.80 – 1.00	1
X	210	.60 – 1.00	16

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้นมา ซึ่งมีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ องค์ประกอบละ 30 ข้อ รวมทั้งฉบับ 210 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 4 ท่าน และด้านจิตวิทยาจำนวน 1 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยามปฏิบัติการแต่ละองค์ประกอบ เป็นรายข้อ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบด้านภาษาข้อความที่ใช้ เพื่อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ที่มาใช้ในการศึกษาค้นคว้า ผลของการพิจารณาแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ปรากฏว่า ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่ผ่านการพิจารณาตามนิยามที่กำหนดทั้ง 7 องค์ประกอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 โดยองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00, .60 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00 และ .80 ถึง 1.00 ตามลำดับ ซึ่งมีแบบทดสอบบางข้อที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขทั้งหมด 16 ข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

2. การทดสอบครั้งที่ 1 หาคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 210 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 221 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีกลุ่มสูงจำนวน 55 คน และกลุ่มต่ำจำนวน 55 คน แล้วใช้ t-test เป็นค่าสถิติ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 1

แบบทดสอบ	ก่อนการคัดเลือกข้อสอบ		หลังการคัดเลือกข้อสอบ		จำนวนข้อ ที่ตัดออก
	n	t	n	t	
X_1	30	-1.27 – 6.634	20	3.235 – 6.634	10
X_2	30	-1.208 – 3.792	20	1.76 – 3.792	10
X_3	30	.530 – 6.54	20	2.969 – 6.54	10
X_4	30	-1.743 – 6.167	20	1.76 – 6.167	10
X_5	30	-1.637 – 7.793	20	3.722 – 7.793	10
X_6	30	-.861 – 11.745	20	4.048 – 11.745	10
X_7	30	-3.302 – 3.952	20	1.757 – 3.952	10
X_T	210	-3.302 – 11.745	140	1.757 – 11.745	70

จากตาราง 3 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบจำนวน 210 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่าตั้งแต่ -3.302 ถึง 11.745 เมื่อคัดเลือกข้อที่ค่าอำนาจจำแนกมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้ 140 ข้อ ซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่าตั้งแต่ 1.757 ถึง 11.745 ตัดออก 70 ข้อ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก) ซึ่งสรุปเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน ดังนี้

องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวกจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -1.27 ถึง 6.634 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 3.235 ถึง 6.634

องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -1.208 ถึง 3.792 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 1.76 ถึง 3.792

องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวกจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ .53 ถึง 6.54 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 2.969 ถึง 6.54

องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -1.743 ถึง 6.167 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 1.76 ถึง 6.167

องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยนจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -1.637 ถึง 7.793 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 3.722 ถึง 7.793

องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -.861 ถึง 11.745 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.048 ถึง 11.745

องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยมจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -3.302 ถึง 3.952 คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 1.757 ถึง 3.952

3. การทดสอบครั้งที่ 2 หาคุณภาพรายข้อด้านค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่ผ่านการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 140 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีกลุ่มสูงจำนวน 84 คน และกลุ่มต่ำจำนวน 87 คน แล้วใช้ t -test เป็นค่าสถิติ ในการทดสอบนัยสำคัญของแต่ละข้อ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 2

แบบทดสอบ	ก่อนการคัดเลือกข้อสอบ		หลังการคัดเลือกข้อสอบ		จำนวนข้อ ที่ตัดออก
	n	t	N	t	
X_1	20	1.918 – 7.416	15	4.083 – 7.416	5
X_2	20	-2.639 – 4.449	15	1.940 – 4.449	5
X_3	20	4.795 – 9.410	15	6.846 – 9.410	5
X_4	20	-.377 – 7.585	15	2.514 – 7.585	5
X_5	20	3.992 – 14.085	15	7.605 – 14.085	5
X_6	20	5.054 – 13.081	15	7.547 – 13.081	5
X_7	20	-.757 – 6.904	15	3.113 – 6.904	5
X_T	140	-2.639 – 14.085	105	1.940 – 14.085	35

จากตาราง 4 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบจำนวน 140 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่พิจารณาจากการทดสอบด้วยค่า t มีค่าตั้งแต่ -2.639 ถึง 14.085 เมื่อคัดเลือกข้อที่ค่าอำนาจจำแนก t มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้ 105 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.940 ถึง 14.085 ตัดออก 35 ข้อ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก) ซึ่งสรุปเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน ดังนี้

องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวกจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.918 ถึง 7.416 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 4.083 ถึง 7.416

องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ -2.639 ถึง 4.449 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 1.940 ถึง 4.449

องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวกจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 4.795 ถึง 9.410 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 6.846 ถึง 9.410

องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ -.337 ถึง 7.585 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 2.514 ถึง 7.585

องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยนจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 3.992 ถึง 14.085 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 7.605 ถึง 14.085

องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 5.054 ถึง 13.081 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 7.547 ถึง 13.081

องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยมจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ -.757 ถึง 6.904 คัดเลือกไว้ 15 ข้อ มีค่า t ตั้งแต่ 3.113 ถึง 6.904

4. การทดสอบครั้งที่ 3 การทดสอบครั้งนี้เป็นการนำแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 2 ซึ่งได้รับการคัดเลือกแล้วจำนวน 105 ข้อ และแบ่งเป็น 7 ด้าน ด้านละ 15 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 968 คน แล้วนำผลมาหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ค่าความเชื่อมั่น และเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score) ดังแสดงในตารางที่ 5, 6, 7 และ 8 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบจำแนกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้านจากการทดสอบครั้งที่ 3

แบบทดสอบ	n	k	$\bar{X}$	S
X_1	15	2	.6868	.3179
X_2	15	2	.6125	.3021
X_3	15	2	1.2651	.3223
X_4	15	2	.9391	.3495
X_5	15	2	1.3237	.3377
X_6	15	2	1.2288	.3283
X_7	15	2	1.4219	.2935
X_T	105	2	1.0683	.2028

จากตาราง 5 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ .6868, .6125, 1.2651, .9391, 1.3237, 1.2288 และ 1.4219 ตามลำดับ ส่วนคะแนนเฉลี่ยรายข้อเมื่อรวมทั้งฉบับมีค่า 1.0683 จากคะแนนเต็มข้อละ 2 คะแนน แสดงว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบและรวมทั้งหมดอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย สำหรับความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อมีค่าเท่ากับ .3179, .3021, .3223, .3495, .3377, .3283 และ .2935 ตามลำดับ เมื่อรวมทั้งฉบับมีค่า .2028 แสดงว่าคะแนนของการวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบมีการกระจายน้อยและใกล้เคียงกัน

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7
B	.398**	-.129**	.559**	.387**	1.000**	.851**	.623**
S.E.	$\pm .034$	$\pm .032$	$\pm .034$	$\pm .037$	$\pm .035$	$\pm .035$	$\pm .031$
χ^2	12.387						
GFI	.996						
AGFI	.985						

จากตาราง 6 ปรากฏว่า รูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบที่สร้างขึ้นกับแนวคิดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบของเทเลเจนและวอลเลอร์ ในองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .398, -.129, .559, .387, 1.000, .851 และ .623 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้นสามารถวัดองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบได้จริงตามที่ต้องการ สำหรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดมีค่าอยู่ระหว่าง $\pm .031$ ถึง $\pm .037$ และเมื่อทดสอบไค - สแควร์ด้วยดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .996 ส่วนค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .985 แสดงว่า รูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะสอดคล้องกับโครงสร้างตามแนวคิดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบของเทเลเจนและวอลเลอร์ที่กำหนดไว้

ตาราง 7 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบแยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้านจากการทดสอบครั้งที่ 3

แบบทดสอบ	r_{tt}	SE_{meas}
X_1	.8003**	± 2.131
X_2	.7342**	± 2.337
X_3	.7968**	± 2.179
X_4	.7790**	± 2.465
X_5	.8482**	± 1.974
X_6	.8231**	± 2.071
X_7	.7507**	± 2.198
X_T	.9151**	± 6.206

จากตาราง 7 ปรากฏว่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าเท่ากับ .8003, .7342, .7968, .7790, .8482, .8231 และ .7507 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่า .9129 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดแต่ละองค์ประกอบมีค่าเท่ากับ ± 2.131 , ± 2.337 , ± 2.179 , ± 2.465 , ± 1.974 , ± 2.071 และ ± 2.198 ตามลำดับ เมื่อรวมทุกองค์ประกอบมีค่าเท่ากับ ± 6.206 แสดงว่า ในการวัดแต่ละครั้งคะแนนการสอบจะมีค่าใกล้เคียงกับคะแนนจริง

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ในรูปคะแนนที่ปกติ

แบบทดสอบ	คะแนนดิบ	คะแนนเกณฑ์ปกติ
X_1	0 – 30	30 – 92
X_2	0 – 30	34 – 92
X_3	0 – 30	14 – 74
X_4	0 – 30	24 – 82
X_5	0 – 30	14 – 70
X_6	0 – 30	16 – 74
X_7	0 – 30	14 – 62
X_T	0 – 210	0 – 98

จากตาราง 8 ผลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบ มีคะแนนดิบตั้งแต่ 0 ถึง 30 โดยแบบทดสอบองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 30 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 34 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 24 ถึง ที่ปกติ 82, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 70, ที่ปกติ 16 ถึง ที่ปกติ 74 และที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 62 ตามลำดับ เมื่อรวมทั้งฉบับมีคะแนนดิบตั้งแต่ 0 ถึง 210 มีคะแนนที่ปกติระหว่าง ที่ปกติ 0 ถึงที่ปกติ 98 และมีการแปลผลคะแนนดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 53)

สูงกว่า T65	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบสูงมาก
ตั้งแต่ T55 - T65	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบสูง
ตั้งแต่ T45 - T54	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบปานกลาง
ตั้งแต่ T50	แปลว่า	ค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบของกลุ่ม
ตั้งแต่ T35 - T45	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบต่ำ
ตั้งแต่ T35	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบต่ำมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้น ด้านค่าอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายของคะแนนผลการสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1,518 คน ที่เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ ตามแนวคิดของเทลเลเจนและวอลเลอร์ โดยลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวนทั้งหมด 105 ข้อ มีการให้คะแนนเป็น 0, 1 และ 2 โดยให้เลือกตอบว่า ข้อความใดตรงกับลักษณะของตนมากที่สุดจริงมาก ถ้าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนบ้างเป็นบางครั้งให้ตอบ ค่อนข้างจริง แต่ถ้าข้อความใดไม่ตรงกับลักษณะของตนเลยให้ตอบ ไม่จริง ซึ่งประกอบด้วยบุคลิกภาพ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก	จำนวน	15	ข้อ
องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ	จำนวน	15	ข้อ
องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก	จำนวน	15	ข้อ
องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ	จำนวน	15	ข้อ
องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน	จำนวน	15	ข้อ
องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้	จำนวน	15	ข้อ
องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม	จำนวน	15	ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดวันเวลาในการทดสอบช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544

2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการสอบล่วงหน้า
3. อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจจุดมุ่งหมายในการสอบ และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้นักเรียนที่เข้าสอบเข้าใจวิธีในการทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ และวิธีการตอบก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำพร้อมกัน
5. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 5.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 221 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และคัดเลือกข้อสอบ
 - 5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 329 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และคัดเลือกข้อสอบ
 - 5.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 จำนวน 968 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ค่าความเชื่อมั่น และหาเกณฑ์ปกติ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00, .60 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00, .80 ถึง 1.00 และ .80 ถึง 1.00 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 และมีแบบทดสอบที่ต้องปรับปรุงทั้งหมด 16 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้ในการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแต่ละข้อ
2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้พิจารณาจากการทดสอบ t ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบจำนวน 210 ข้อ พิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีค่าอำนาจจำแนกที่ทดสอบด้วยค่า t ตั้งแต่ -1.27 ถึง 6.634, -1.208 ถึง 3.792, 0.53 ถึง 6.54, -1.743 ถึง 6.167, -1.637 ถึง 7.793, -.861 ถึง 11.745 และ -3.302 ถึง 3.952 ตามลำดับ เมื่อรวมทั้งฉบับมีค่า t ตั้งแต่ -3.302 ถึง 11.745 ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ทดสอบด้วยค่า t ที่มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้องค์ประกอบละ 20 ข้อ รวมเป็นแบบทดสอบฉบับใหม่จำนวน 140 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ 1.757 ถึง 11.745 แล้วนำไปทดสอบครั้งที่ 2 พบว่า องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ 1.918 ถึง 7.416, -2.639 ถึง 4.449, 4.795 ถึง 9.410, -0.337 ถึง 7.585, 3.992 ถึง 14.085, 5.054 ถึง 13.081 และ -0.757 ถึง 6.904 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ -2.639 ถึง 14.085 แล้วผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ทดสอบด้วยค่า t ที่มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้องค์ประกอบละ 15 ข้อ รวมเป็นแบบทดสอบฉบับใหม่จำนวน 105 ข้อ

ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t ตั้งแต่ 1.940 ถึง 14.085 เพื่อนำไปใช้ในการหาความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ในองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .398, -.129, .559, .387, 1.000, .851 และ .623 ตามลำดับ ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดอยู่ระหว่าง $\pm .031$ ถึง $\pm .037$ แสดงว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ทั้งเจตองค์ประกอบ เมื่อทดสอบไค – สแควร์ด้วยดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .996 ส่วนค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .985 ซึ่งแสดงว่ารูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบกับแนวคิดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ มีลักษณะสอดคล้องกัน นั่นคือ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวนองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ สอดคล้องกับแนวคิดของเทลเลเจนและ วอลเลอร์ และทุกองค์ประกอบวัดในแนวคิดร่วมกัน

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ในองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8003, .7342, .7968, .7790, .8482, .8231 และ .7507 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับเท่ากับ .9151 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. เกณฑ์ปกติ (Norms) ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบในรูปคะแนนที่ปกติ พบว่าองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบระหว่างที่ปกติ 30 ถึงที่ปกติ 92, ที่ปกติ 34 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 24 ถึง ที่ปกติ 82, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 70, ที่ปกติ 16 ถึง ที่ปกติ 74 และที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 62 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 98

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่วิเคราะห์ด้วย t – test ในการทดสอบครั้งที่ 1 แบบทดสอบทั้งฉบับจำนวน 210 ข้อ พิจารณาแยกแต่ละองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษนิยม มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่าตั้งแต่ -1.27 ถึง 6.634, -1.208 ถึง 3.792, 0.53 ถึง 6.54, -1.743 ถึง 6.167, -1.637 ถึง 7.793, -.861 ถึง 11.745 และ -3.302 ถึง 3.952 ตามลำดับ เมื่อรวมทั้งฉบับมีค่า t ตั้งแต่ -3.302 ถึง 11.745 ซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 41 ข้อ และมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 169 ข้อ สาเหตุเนื่องจากการเป็นการทดสอบครั้งแรกอาจมีข้อบกพร่องหลายประการ เช่น ลักษณะของข้อความที่ซับซ้อนในทางดีหรือไม่ดีเด่นชัดเกินไป แบบทดสอบมีจำนวนมากทำให้ต้องใช้เวลาในการทำแบบทดสอบนานเกินไป ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่ค่าอำนาจจำแนกสูงที่เป็นค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้ องค์ประกอบละ 20 ข้อ รวมทั้งฉบับ 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.757 ถึง 11.745 เมื่อนำ

ไปทดสอบครั้งที่ 2 พบว่า องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็น t มีค่าตั้งแต่ 1.918 ถึง 7.416, -2.639 ถึง 4.449, 4.795 ถึง 9.410, -0.337 ถึง 7.585, 3.992 ถึง 14.085, 5.054 ถึง 13.081 และ -0.757 ถึง 6.904 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -2.639 ถึง 14.085 ค่าอำนาจจำแนกที่เป็น t ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 9 ข้อ และมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 131 ข้อ สำหรับค่าอำนาจจำแนกที่เป็น t มีค่าที่สูงขึ้นนั้นเพราะได้ผ่านการวิเคราะห์ปรับปรุงและคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีคุณภาพ อีกทั้งขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวนมากกว่าการทดสอบครั้งที่ 1 ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่ค่าอำนาจจำแนกที่เป็น t มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ไว้ องค์ประกอบละ 15 ข้อ รวมทั้งฉบับ 105 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.940 ถึง 14.085 ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการสร้างแบบทดสอบวัดชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของสุภาพร พิสิฐรุฬพะณะ (2543 : 39) แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจของวิภา เจียรสุมัย (2540 : 84-85) และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัวของบงกช สุชะจิระ (2538 : 73) ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแบบทดสอบจากการพิจารณาค่าอำนาจจำแนก t จึงกล่าวได้ว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่เป็น t อยู่ในเกณฑ์ดี และค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบทดสอบ ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามตามแนวคิดของเทลเลเจนและวอลเลอร์กับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 แสดงว่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงพินิจ สำหรับความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างระหว่าง แบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบกับแนวคิดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ พบว่า องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .398, -.129, .559, .387, 1.000, .851 และ .623 ตามลำดับ ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ทั้ง 7 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit measures) ระหว่างแนวคิดในการวิจัยกับสิ่งที่กำหนดไว้ ด้วยดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) และค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .996 และ .985 ตามลำดับ แสดงว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นทุกองค์ประกอบสามารถวัดได้ตรงตามแนวคิดของเทลเลเจนและวอลเลอร์ จึงมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างเชื่อถือได้ เช่นเดียวกับแบบทดสอบวัดชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของสุภาพร พิสิฐรุฬพะณะ (2543 : 42) ที่มีค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) และค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .965 และ .989 ตามลำดับ

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่วิเคราะห์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา จากการทดสอบครั้งที่ 3 ซึ่งมีแบบทดสอบจำนวน 105 ข้อ และวัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8003, .7342, .7968, .7790, .8482, .8231 และ .7507 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับเท่ากับ .9151 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้มีค่าสูงกว่าหรือมากกว่า .70 แสดงว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะแบบทดสอบได้ผ่านการคัดเลือกและตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำออก รวมถึงขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3 นั้นมีจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพพยาบาลของพรทิพย์ เขียวไพสิฐ (2542 : 66) มีค่าความเชื่อมั่น

ของแบบทดสอบทั้งฉบับและแยกเป็นรายด้านเท่ากับ .9247 และ .7296 ถึง .8985 และแบบทดสอบบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสของมาลาภรณ์ บุตรเมฆ (2540 : 81) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับและเป็นรายด้านเท่ากับ .929 และ .579 ถึง .810

4. เกณฑ์ปกติ ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) เพื่อใช้เปรียบเทียบระดับบุคลิกภาพจากคะแนนดิบของแต่ละองค์ประกอบ และโดยรวมทุกองค์ประกอบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 968 คน ส่วนช่วงของคะแนนที่ปกตินั้นมีการกระจายไม่ครอบคลุมคะแนนทั้งหมด ในการสร้างเกณฑ์จึงต้องขยายขอบเขตด้วยการนำคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติมาสร้างเป็นกราฟ แล้วลากเส้นผ่านจุดให้ได้มากที่สุด จากนั้นจึงอ่านคะแนนที่ปกติจากกราฟ และจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแต่ละองค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความเป็นห่วงใยได้ และการอนุรักษ์นิยม มีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 30 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 34 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 24 ถึง ที่ปกติ 82, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 70, ที่ปกติ 16 ถึง ที่ปกติ 74 และที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 62 ตามลำดับ ส่วนเกณฑ์ปกติรวมทุกองค์ประกอบมีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 98 ดังนั้นเมื่อใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบกับนักเรียนจะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วจึงตัดสินว่านักเรียนมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับใด โดยพิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 53)

สูงกว่า T65	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบสูงมาก
ตั้งแต่ T55 - T65	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบสูง
ตั้งแต่ T45 - T54	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบปานกลาง
ตั้งแต่ T50	แปลว่า	ค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบของกลุ่ม
ตั้งแต่ T35 - T45	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบต่ำ
ตั้งแต่ T35	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบต่ำมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ 2 ด้าน คือ

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ดังนั้น ในการที่จะนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบไปใช้กับระดับชั้นอื่นหรือท้องถิ่นอื่นต้องนำไปหาคุณภาพใหม่ก่อนที่จะนำไปใช้ ควรมีการปรับภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้น และหาคะแนนเกณฑ์ปกติสำหรับแปลผลคะแนนของกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ

1.2 ควรนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ร่วมกับการสังเกต การสัมภาษณ์ จะทำให้สามารถพิจารณาบุคลิกภาพที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ บิดา มารดา ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ด้านการทำวิจัยต่อไป

ในการทำวิจัยต่อไปนั้น ผู้วิจัยขอเสนอให้ควรมีการศึกษาตัวแปรที่คาดว่าจะส่งผลต่อบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ เช่น เพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). *โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จุลรัช อัครธราดล. (2538). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโลดโผน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เดโช สนวนนท์. (2508, ตุลาคม). "บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน," *วิทยาสาร*. หน้า 22-23.
- ดุษฎี ชุมสาย, ม.ล. (2508). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ถวิล ธาราโกษณ์. (2541). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สันภิบาล. (2517). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธำรง บัวศรี. (2506). *หลักการการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- นิภา นิธยานน. (2530). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์การพิมพ์.
- บงกช สุขจิระ. (2538). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บึงอร ภูภิรมย์ขวัญ. (2526). *การวัดบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปานทิพย์ ไสภษิต. (2531). *การศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ เจริญไฟลิ่ง. (2542). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาวิชาชีพตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรศิริ กองนวล. (2539). *การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พินิจ สิงโต. (2532). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจริต 6 ตามแนวพุทธศาสนา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาลาภรณ์ บุตรเมฆ. (2532). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- รัตนา เทพดลไชย. (2528). *บุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วัดด้วย อี พี พี เอส*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวิจัยทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ. (2535, กันยายน – ธันวาคม). “เทคนิคการวัดบุคลิกภาพ,” *การวัดผลการศึกษา*.
41(14) : 13–23.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
_____. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
_____. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันดี ระเจริญ. (2531). *บุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยราไพพรรณี.
- วิภา เจียรสมัย. (2540). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิมลพร พันธมนตรี. (2534). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของ
กอร์ดอน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2530). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพรึก.
- สถิต วงศ์สวรรค์. (2540). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.
- สุวณี สุวรรณวัจน์ และผุสดี พฤษะวัน. (2538). *ทักษะชีวิตและสังคม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ก. วิจารณ์
อรรถวรรณ แซ่เจียว. (2540). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Allport, G.W. (1937). *Personality A : Psychological Interpretation*. New York : Holt, Rinehart and
Winstor.
- Almagor, Moshe, Tellegen, Auke, & Waller, Niels G. (1995). “The Big Seven Model :
A Cross – Cultural Replication and Further Exploration of the Basic Dimensions of
Natural Language Trait Descriptors,” *Journal of Personality and Social Psychology*.
69 (2) : 300-307.
- Anastasi, Anne. (1968). *Personality Development*. 3rd ed. New York : McGraw – hill Book.
- Benet, Veronica & Waller, Niels G. (1995). “The Big Seven Factor Model of Personality
Description : Evidence for Its Cross – Cultural Generality in a Spanish Sample,”
Journal of Personality and Social Psychology. 69 (4) : 701-718.
- _____. (1997, September). “Further Evidence for the Cross – Cultural Generality of the
Big Seven Factor Model : Indigenous and Imported Spanish Personality Constructs.”
Journal of Personality. 65 (3) : 567-594.
- Edward, David C. (1969). *General Psychology*. London : The Memillan.
- Feist Jess. (1990). *Theories of Personality*. 2nd ed. U.S.A. : Holt, Rinehart and Winston.
- Gilford, J.P. (1959). *Personality*. New York : McGraw – hill Book.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw Hill.

- Gordon, Jesse E. (1963). *Personality and Behaviors*. New York : Macmillan.
- Gough, Harrison G. (1969). *Manual for the California Psychological Inventory*. Palo Alto California : Consulting Psychologists Press.
- Hall, Calvin S. & Lindzey, Gardner. (1978). *Theories of Personality*. New York : John Wiley & Sons.
- Hathaway, S.R. & McKinley, J.C. (1967). *Minnesota Multiphasic Personality Inventory : Manual Administration and Scoring*. New York : Psychological Cooperation.
- Hillgard, E.R. (1967). *Introduction to Psychology*. New York : Harcourt Brace & World.
- Hjelle, Larry A. & Ziegler, Daniel J. (1992). *Psychology Theories Basic Assumption, Research, and Application*. 3rd ed. United States : McGraw – Hill.
- McCannell, J.V. (1974). *Understanding Human Behavior*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Morris, C.G. (1979). *Psychological*. 3rd ed. Englewood, New – Jersey : Prentice – Hall.
- Samuel, William. (1981). *Personality : Searching for the sources of Human Behavior*. New York : McGraw Hill.
- Schultz, Duane & Schultz, Sydney Ellen. (1998). *Theories of Personality*. 6th ed. U.S.A. : Brooks / Cole.
- Tellegen, A., Grove, W.M. & Waller, N.G. (1991). *Inventory of Personal Characteristics # 7 (IPC-7)*. Unpublished materials, University of Minnesota.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตาราง 9 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความ	IOC
1	ข้าพเจ้ามีลักษณะเด่นด้านการเป็นผู้นำ	1.00
2	ข้าพเจ้าเล่นกีฬาได้หลายประเภท	.80
3	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการพูดได้หลายภาษา	.80
4	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลจากการส่งผลงานต่าง ๆ เข้าประกวด	1.00
5	แม้ข้าพเจ้าจะไม่ได้ซ้อมกีฬา ข้าพเจ้าก็สามารถชนะการแข่งขัน	1.00
6	ข้าพเจ้ามีพรสวรรค์ในการร้องเพลง	1.00
7	ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษด้านการวาดภาพ	1.00
8	ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษด้านงานศิลปะหัตถกรรม	1.00
9	ข้าพเจ้ามีความชำนาญในการเล่นดนตรี	1.00
10	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของห้องเข้าแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ	1.00
11	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจดจำเป็นเลิศ	1.00
12	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการคำนวณเลขได้อย่างรวดเร็ว	1.00
13	ข้าพเจ้าเป็นคนฉลาดหลักแหลม	.80
14	ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ลืม	1.00
15	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนที่ดีเยี่ยม	1.00
16	ข้าพเจ้าได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ดี	1.00
17	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือเก่ง	1.00
18	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลเรียนดี	1.00
19	การเรียนของข้าพเจ้าจัดอยู่ในระดับแนวหน้าของห้อง	1.00
20	ข้าพเจ้าทำข้อสอบได้คะแนนสูง	1.00
21	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เป็นที่โดดเด่น	1.00
22	ข้าพเจ้าได้รับคำยกย่องจากครูว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อน ๆ	1.00
23	ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับทุนการศึกษา	.60
24	ข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าในการทำงานกลุ่ม	1.00
25	ข้าพเจ้าเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	1.00
26	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างโรงเรียน	1.00
27	ข้าพเจ้าไม่เคยได้เป็นผู้นำกลุ่มเลย	1.00
28	ถ้าขาดข้าพเจ้าในการทำงานกลุ่มก็ไม่สามารถดำเนินงานต่อได้	1.00
29	ข้าพเจ้าเป็นที่เคารพยำเกรงของรุ่นน้อง	1.00
30	ข้าพเจ้ามักได้รับคำชมเชยจากครูอาจารย์	1.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	IOC
31	ขณะที่ครูอบรม ถ้าไม่เห็นด้วยข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที	.60
32	ข้าพเจ้าจะลูกหนีเมื่อพ่อแม่อบรม	1.00
33	ข้าพเจ้ามักแสดงสีหน้าไม่พอใจ เมื่อถูกผู้ใหญ่ตำหนิ	1.00
34	ข้าพเจ้าถือว่าพ่อแม่ เมื่อท่านไม่ทำตามสัญญา	1.00
35	ข้าพเจ้ามักจะออกคำสั่งให้ผู้อื่นทำตามในการทำงานกลุ่ม	1.00
36	ข้าพเจ้าจะบังคับให้น้องทำงานแทนในวันที่จะไปเที่ยวกับเพื่อน	.80
37	ข้าพเจ้านำความผิดของเพื่อนมาต่อรองให้เพื่อนทำตาม	1.00
38	ข้าพเจ้าจะยินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ	1.00
39	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกรอยยิ้มได้สิ่งของที่เพื่อนซื้อมาให้	.60
40	ข้าพเจ้ารู้สึกหมั่นไส้เพื่อนที่มีหน้าตาดีกว่า	1.00
41	ข้าพเจ้าขีดเขียนตามผนังโรงเรียน	1.00
42	ถ้ารู้สึกไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะระบายออกโดยการขว้างปาทำลายสิ่งของ	1.00
43	ข้าพเจ้าเขียนชื่อลงบนโต๊ะนักเรียนเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ	1.00
44	ข้าพเจ้าฉีกหนังสือของห้องสมุดในหน้าที่ต้องการใช้	1.00
45	ข้าพเจ้ารู้สึกสมน้ำหน้าเพื่อนที่ถูกทำโทษ	1.00
46	ข้าพเจ้าจะบอกครูว่าถูกเพื่อนบังคับ เมื่อถูกครูจับผิดได้	1.00
47	ข้าพเจ้าจับกลุ่มพูดคุยเรื่องของผู้อื่น	1.00
48	ข้าพเจ้าจะปกปิดคำพูดของเพื่อนที่พูดไม่จริงไว้	1.00
49	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่ติสองหน้าเก่งเป็นคนฉลาด	1.00
50	ข้าพเจ้าจะพยายามปลีกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน เมื่อรู้สึกว่าถูกครูเพ่งเล็ง	.80
51	ข้าพเจ้าจะไม่นำชื่อพ่อแม่ของเพื่อนมาพูดล้อเลียน	1.00
52	ข้าพเจ้ามักนำจุดด้อยของเพื่อนมาตั้งเป็นฉายาเรียกเพื่อน เพื่อเพิ่มความสนิทสนม	.80
53	ข้าพเจ้าจะใช้คำหยาบต่อว่าเพื่อนที่แกล้งข้าพเจ้า	1.00
54	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ถูกชะตาไปกับเพื่อนบางคนโดยไม่มีสาเหตุ	1.00
55	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ เมื่อเพื่อนพูดคุยสนิทสนมกับคนที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ	1.00
56	ข้าพเจ้าไม่คิดจะจดจำเรื่องที่เพื่อนเคยแกล้งข้าพเจ้า	1.00
57	ข้าพเจ้าจะไม่ยกโทษให้เพื่อนที่เคยแกล้งข้าพเจ้าให้เสียใจ	1.00
58	ข้าพเจ้าจะแสดงอาการนิ่งเฉย เมื่อถูกขัดใจ	1.00
59	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเพื่อนพูดไม่ถูกใจ	1.00
60	ข้าพเจ้าสามารถระงับอารมณ์ได้ เมื่อรู้สึกโกรธ	1.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	IOC
61	ข้าพเจ้าไม่ชอบดูรายการตลก	1.00
62	ข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขัน	1.00
63	ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริงสนุกสนาน	1.00
64	ข้าพเจ้ามักพูดหยอกล้อให้เพื่อนหัวเราะ	1.00
65	ข้าพเจ้ารวมกลุ่มทำกิจกรรมกับเพื่อนในวันหยุด	1.00
66	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งในและนอกโรงเรียน	1.00
67	ข้าพเจ้าชอบการทำงานเป็นกลุ่ม	1.00
68	ข้าพเจ้าสนุกกับการทำงานร่วมกับคนมาก ๆ	1.00
69	ข้าพเจ้ามักเก็บตัวอยู่ในห้องคนเดียว	1.00
70	ข้าพเจ้าดีใจที่ได้ร่วมกิจกรรมรื่นเริง	1.00
71	ข้าพเจ้ามักจะชักชวนให้เพื่อนมาเที่ยวเล่นที่บ้าน	1.00
72	ข้าพเจ้ายกมือแสดงความคิดเห็นทันทีที่ครูเปิดโอกาส	1.00
73	ข้าพเจ้าเสนอตัวเป็นผู้ร่วมแสดงละครบนเวที	1.00
74	ข้าพเจ้ามักเล่าประสบการณ์ที่สนุกสนานให้เพื่อนฟัง	1.00
75	ข้าพเจ้าเล่าเรื่องทุกซ່ອนให้เพื่อนสนิทฟัง	1.00
76	ข้าพเจ้าคิดอย่างไรก็จะพูดออกมาตรง ๆ อย่างที่คิด	1.00
77	ข้าพเจ้ามักจะเป็นผู้ฟังมากกว่าผู้พูด	1.00
78	ข้าพเจ้าใช้รอยยิ้มทักทายบุคคลทั่วไป	1.00
79	เมื่อพบเพื่อน ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปทักทายพูดคุยทันที	1.00
80	ข้าพเจ้าสนทนากับทุกคนด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส	1.00
81	ข้าพเจ้าสามารถพูดชักจูงให้เพื่อนมีความคิดคล้ายตามได้	1.00
82	ข้าพเจ้าสนใจกีฬาที่ตื่นเต้น	1.00
83	ข้าพเจ้าไม่ชอบการเดินป่าผจญภัย	1.00
84	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถ	1.00
85	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำงานใหม่ ๆ	1.00
86	ข้าพเจ้ามีเพื่อนใหม่อยู่เสมอ	1.00
87	ข้าพเจ้าจะไม่พูดคุยกับคนที่ไม่รู้จัก	1.00
88	ถ้าหลงทาง ข้าพเจ้ากล้าที่จะซักถามทางจากคนแถวนั้น	.80
89	ข้าพเจ้าสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้อย่างรวดเร็ว	1.00
90	ข้าพเจ้าพูดคุยหรือทำกิจกรรมร่วมกับคนที่ไม่ชอบได้อย่างดี	1.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	IOC
91	ถ้าได้ฟังเรื่องสยองขวัญ ข้าพเจ้าจะเก็บไปคิดและนอนฝันร้าย	1.00
92	ข้าพเจ้าร้องไห้ขณะดูละครเศร้า ๆ	1.00
93	ข้าพเจ้านั่งเหม่อลอย เมื่อมีปัญหาต้องคิดมาก	1.00
94	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าวุ่นใจเมื่อถูกครุฑ	1.00
95	ข้าพเจ้าจะตกใจเมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้อง	1.00
96	ข้าพเจ้าใจเต้นแรงเมื่อดูภาพยนตร์สยองขวัญ	1.00
97	ข้าพเจ้าสะดุ้งตกใจเมื่อมีคนเรียก	.80
98	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นมากเมื่อต้องออกไปอภิปรายหน้าชั้น	1.00
99	ข้าพเจ้านำเรื่องที่ถูกตำหนิเก็บมาคิดเป็นเวลานาน	1.00
100	ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่างานที่ทำไม่ดีเท่าที่ควร	1.00
101	ข้าพเจ้าจะไม่นำคำพูดและการกระทำของผู้อื่นมาคิด	1.00
102	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกกังวลกับคำนิทาของเพื่อน ๆ	1.00
103	ข้าพเจ้าจดจำและนึกโทษตัวเองในเหตุการณ์ที่ทำให้ผิดพลาดไป	1.00
104	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าถูกจ้องจับผิด	1.00
105	ข้าพเจ้าระแวงว่าจะไม่มีเพื่อน	1.00
106	ข้าพเจ้าหวาดกลัวที่จะอยู่บ้านคนเดียว	1.00
107	ข้าพเจ้าไม่สามารถไว้วางใจใครได้เลย	.80
108	ข้าพเจ้ากังวลว่าจะถูกเพื่อนหลอก	1.00
109	ข้าพเจ้าจะไม่เศร้าเสียใจเมื่อแข่งกีฬาแพ้	1.00
110	ข้าพเจ้าจะซึมเศร้าเป็นเวลานานเมื่อสัตว์เลี้ยงตาย	1.00
111	ข้าพเจ้ารู้สึกเหงาเมื่อต้องอยู่บ้านคนเดียวในวันหยุด	1.00
112	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่มีใครรักและเข้าใจข้าพเจ้าเลย	1.00
113	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้กับชีวิตที่เกิดขึ้น	1.00
114	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกหมดกำลังใจในการเรียนเมื่อสอบตก	1.00
115	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเมื่อผลการเรียนไม่ดีขึ้น	1.00
116	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน	1.00
117	ข้าพเจ้าให้เพื่อนช่วยตัดสินใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้า	1.00
118	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำกิจกรรมตามลำพัง	1.00
119	ข้าพเจ้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	1.00
120	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำงานที่เคยได้ทำผิดพลาดไว้	1.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	IOC
121	ข้าพเจ้าเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่	1.00
122	ข้าพเจ้าเลือกทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง	1.00
123	ข้าพเจ้าจะทำตามมติที่ประชุมถึงแม้ไม่เห็นด้วย	1.00
124	ข้าพเจ้าจะทำงานของตนให้เสร็จก่อนจึงจะเริ่มทำงานกลุ่ม	.80
125	ข้าพเจ้ายกมือไหว้ผู้ที่อาวุโสกว่า	1.00
126	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอโทษเมื่อบังเอิญเดินชนเพื่อน	1.00
127	ข้าพเจ้าเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น	1.00
128	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอบคุณเมื่อเพื่อนช่วยเก็บของให้ข้าพเจ้า	1.00
129	เมื่อเห็นครูอาจารย์เดินมาข้าพเจ้าจะหยุดทำความเคารพ	1.00
130	ข้าพเจ้าพูดกับทุกคนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ	1.00
131	ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	1.00
132	เมื่อเห็นครูกำลังถือของข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยทันที	1.00
133	ข้าพเจ้าพร้อมรับฟังและให้คำปรึกษา เมื่อเพื่อนมีปัญหา	1.00
134	ข้าพเจ้ายินดีที่จะบริจาคโลหิตเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ	1.00
135	ข้าพเจ้าช่วยอธิบายการบ้านข้อที่เพื่อนไม่เข้าใจ	1.00
136	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน	1.00
137	ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยเก็บของให้เมื่อเพื่อนทำตก	1.00
138	ข้าพเจ้าพูดปลอบโยนให้กำลังใจในเวลาที่เพื่อนมีปัญหา	1.00
139	ข้าพเจ้าพร้อมจะช่วยเหลือทุกเรื่องที่เพื่อนขอร้อง	1.00
140	ข้าพเจ้าคิดว่าความคิดเห็นของตนเองถูกต้อง และดีกว่าความคิดเห็นของผู้อื่น	.80
141	ข้าพเจ้าพร้อมรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตนเอง	1.00
142	ข้าพเจ้าแบ่งปันขนมและอาหารให้เพื่อนรับประทาน	1.00
143	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.00
144	ข้าพเจ้าให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนที่เพื่อนลืมเอามา	1.00
145	ข้าพเจ้าพร้อมให้อภัยเพื่อนที่สำนึกผิด	1.00
146	ข้าพเจ้ายอมรับในความสามารถของผู้อื่น	1.00
147	ข้าพเจ้าจะพยายามพูดไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างเพื่อน	1.00
148	ข้าพเจ้ามักเป็นฝ่ายเลี้ยงที่จะเผชิญหน้ากับเพื่อนที่ทะเลาะกันอยู่	1.00
149	ข้าพเจ้าระมัดระวังคำพูดไม่ให้ทำร้ายจิตใจผู้ฟัง	1.00
150	ข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเงียบเมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจกันกับเพื่อน	1.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	IOC
151	ข้าพเจ้าไม่เคยไปโรงเรียนสายเลย	1.00
152	ข้าพเจ้าจะไปถึงที่นัดก่อนเวลาที่นัดไว้	1.00
153	ข้าพเจ้ากลับบ้านตรงเวลาทุกวัน	1.00
154	ข้าพเจ้าชอบคุยกับเพื่อนในห้องเรียน	1.00
155	ข้าพเจ้าจัดตารางการทำงานในแต่ละวันและปฏิบัติตาม	1.00
156	ข้าพเจ้าจะทำงานให้เสร็จที่ละชิ้น ก่อนเริ่มงานชิ้นใหม่	1.00
157	ข้าพเจ้าจัดเก็บสิ่งของไว้เป็นที่เป็นทางเพื่ออำนวยความสะดวก	1.00
158	ข้าพเจ้ามีงานหลายอย่างที่ทำได้ทั้งครั้ง ๆ กลาง ๆ	1.00
159	ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานก่อนลงมือทำ	1.00
160	ถ้าเก็บกระเป๋าสตางค์ได้ ข้าพเจ้าจะรีบบอกผู้ใหญ่เพื่อนำส่งคืนเจ้าของ	1.00
161	ข้าพเจ้าแอบรับประทานขนมในห้องเรียน	1.00
162	ข้าพเจ้าจะไม่หยิบสิ่งของของเพื่อนมาใช้ก่อนได้รับอนุญาต	1.00
163	ในการสอบ ข้าพเจ้าจะปรึกษากับเพื่อนเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด	1.00
164	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับเพื่อนทุกเรื่อง	1.00
165	ข้าพเจ้าส่งการบ้านตรงตามกำหนดเวลา	1.00
166	ข้าพเจ้าจะไม่ออกไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ	1.00
167	ข้าพเจ้ารีบไปโรงเรียนแต่เช้าเพื่อขอลอกการบ้านจากเพื่อน	1.00
168	ข้าพเจ้าไปโรงเรียนทุกวันแม้จะไม่สบาย	.80
169	ข้าพเจ้ารีบไปโรงเรียนแต่เช้าในวันที่มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียน	1.00
170	ถ้าจำเป็นต้องขาดเรียน ข้าพเจ้าจะติดตามชักถามเนื้อหาการเรียนจากครูและเพื่อน	1.00
171	ข้าพเจ้าจะกระตือรือร้นทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จโดยเร็ว	1.00
172	ถ้าพบปัญหาขณะทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามหาทางแก้ไข	1.00
173	ข้าพเจ้าเก็บการบ้านไว้ลอกเพื่อนในวันที่ถึงกำหนดส่ง	1.00
174	แม้งานที่ทำจะยากลำบาก ข้าพเจ้าก็จะตั้งใจทำงานเสร็จ	1.00
175	ข้าพเจ้าจะตัดสินปัญหาระหว่างเพื่อนตามเหตุผลถูกผิด	1.00
176	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะแบ่งงานให้เพื่อนทุกคนเท่า ๆ กัน	1.00
177	ข้าพเจ้าเป็นผู้ดูแลปรนนิบัติพ่อแม่ในยามเจ็บไข้	1.00
178	ข้าพเจ้าสามารถปฐมพยาบาลผู้ประสบอุบัติเหตุ ก่อนจะนำส่งโรงพยาบาลได้	1.00
179	ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่เพื่อนมักนำเรื่องราวต่าง ๆ มาปรึกษา	1.00
180	ข้าพเจ้ามักได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตัดสินใจในการทำงานกลุ่ม	1.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	IOC
181	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องแต่งชุดสีดำเวลาไปงานศพ	1.00
182	ข้าพเจ้าคิดว่าวัฒนธรรมต่างชาติไม่เหมาะกับคนไทย	1.00
183	ข้าพเจ้าคิดว่าคนไทยควรเปลี่ยนการทักทายจากการไหว้เป็นการจับมือ เพื่อความเป็นสากล	1.00
184	ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาจริยศึกษาจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม	1.00
185	ข้าพเจ้าคิดว่าประเพณีขอฝนเป็นเรื่องฟุ่มเฟือยไร้สาระ	1.00
186	ข้าพเจ้าคิดว่าประเพณีลอยกระทงทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย	1.00
187	ข้าพเจ้าเดินขึ้นลงบันไดชิดขวา	1.00
188	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย	1.00
189	ข้าพเจ้ายืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ	1.00
190	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	1.00
191	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงชายมีสิทธิเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน	1.00
192	ข้าพเจ้าสวมมวก่อนนอน	1.00
193	ข้าพเจ้าคิดว่าแฟชั่นเสื้อสายเดี่ยวไม่เหมาะกับวัยรุ่น	1.00
194	ข้าพเจ้าตื่นแต่เช้าเพื่อตักบาตรก่อนไปโรงเรียน	1.00
195	ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ช่วยสร้างความสะดวกสบาย	1.00
196	ข้าพเจ้าคิดว่าศาสนาช่วยขัดเกลาเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี	1.00
197	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงไทยไม่ควรมีสามีหลายคน	1.00
198	ข้าพเจ้าฝึกนั่งสมาธิทุกวัน	1.00
199	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ชายควรบวชเพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่	1.00
200	ข้าพเจ้าไปทำบุญที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา	1.00
201	ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่เปรียบผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้าและผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง	1.00
202	ข้าพเจ้าคิดว่ารูปแบบนักเรียนในปัจจุบันสวยงามเหมาะสมแล้ว	1.00
203	ข้าพเจ้าคิดว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่เหมาะกับประเทศไทย	1.00
204	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงชายถูกเนื้อต้องตัวกันเป็นเรื่องธรรมดา	1.00
205	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องออกทำงานนอกบ้าน	1.00
206	ข้าพเจ้าคิดว่าการสีกลายที่ผิวหน้าเป็นศิลปะที่สวยงาม	1.00
207	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ แม้จะเป็นสิ่งข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย	1.00
208	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่พูดภาษาไทยสลับกับภาษาอังกฤษเป็นคนเก่ง	.80
209	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี	1.00
210	ข้าพเจ้าคิดว่าควรยกเลิกการลงโทษนักเรียนด้วยการเขียนตี	1.00

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
1	ข้าพเจ้ามีลักษณะเด่นด้านการเป็นผู้นำ	5.488**	คัดเลือกไว้
2	ข้าพเจ้ามีพรสวรรค์ในด้านกีฬา	3.02**	ตัดออก
3	ข้าพเจ้ามีความสามารถพูดได้หลายภาษา	2.954**	ตัดออก
4	ข้าพเจ้ามักได้รับรางวัลจากการส่งผลงานต่าง ๆ เข้าประกวด	1.568*	ตัดออก
5	แม้จะซ้อมกีฬาน้อย ข้าพเจ้าก็สามารถชนะการแข่งขัน	1.478	ตัดออก
6	ข้าพเจ้ามีความชำนาญงานศิลปะ	2.281*	ตัดออก
7	ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษในการร้องเพลงและเล่นดนตรี	4.433**	คัดเลือกไว้
8	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของห้องเข้าแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ	2.77**	ตัดออก
9	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจดจำเป็นเลิศ	3.601**	คัดเลือกไว้
10	ข้าพเจ้าสามารถคำนวณเลขได้อย่างรวดเร็ว	4.779**	คัดเลือกไว้
11	ข้าพเจ้าเป็นคนฉลาดหลักแหลม	4.277**	คัดเลือกไว้
12	ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ลืม	-1.164	ตัดออก
13	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนที่ดีเยี่ยม	3.605**	คัดเลือกไว้
14	ข้าพเจ้าได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ดี	6.634**	คัดเลือกไว้
15	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือไม่เก่ง	3.235**	คัดเลือกไว้
16	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลเรียนดี	3.297**	คัดเลือกไว้
17	การเรียนของข้าพเจ้าจัดอยู่ในระดับแนวหน้าของห้อง	4.109**	คัดเลือกไว้
18	ข้าพเจ้าทำข้อสอบได้คะแนนสูง	4.406**	คัดเลือกไว้
19	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เป็นที่โดดเด่น	1.105*	ตัดออก
20	ข้าพเจ้าได้รับคำยกย่องจากครูว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อน ๆ	4.082**	คัดเลือกไว้
21	ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับทุนการศึกษา	-1.27	ตัดออก
22	ข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าในการทำงานกลุ่ม	5.908**	คัดเลือกไว้
23	ข้าพเจ้าเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.654**	คัดเลือกไว้
24	ข้าพเจ้าสามารถพูดชักจูงให้เพื่อนมีความคิดคล้ายตามได้	5.184**	คัดเลือกไว้
25	ข้าพเจ้าสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว	3.904**	คัดเลือกไว้
26	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างโรงเรียน	3.831**	คัดเลือกไว้
27	ข้าพเจ้าไม่เคยได้เป็นผู้นำกลุ่มเลย	4.588**	คัดเลือกไว้
28	ถ้าขาดข้าพเจ้าในการทำงานกลุ่มจะดำเนินงานต่อไปไม่ได้เท่าที่ควร	3.904**	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
29	ข้าพเจ้าเป็นที่เคารพยำเกรงของรุ่นน้อง	4.468**	คัดเลือกไว้
30	ข้าพเจ้ามักได้รับคำชมเชยจากครูอาจารย์	2.793**	ตัดออก
31	ขณะที่ครูกำลังอบรมสั่งสอน ถ้าไม่เห็นด้วยข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที	2.6**	คัดเลือกไว้
32	ข้าพเจ้ามักจะลูกหนีเมื่อพ่อแม่อบรมว่ากล่าว	2.721**	คัดเลือกไว้
33	ข้าพเจ้ามักแสดงสีหน้าไม่พอใจ เมื่อถูกผู้ใหญ่ตำหนิ	2.652**	คัดเลือกไว้
34	ข้าพเจ้ามักจะต่อว่าพ่อแม่ เมื่อท่านไม่ทำตามสัญญา	2.77**	คัดเลือกไว้
35	ข้าพเจ้ามักจะออกคำสั่งให้ผู้อื่นทำตามในการทำงานกลุ่ม	3.12**	คัดเลือกไว้
36	ข้าพเจ้าบังคับให้น้องทำงานบ้านแทนในวันที่จะไปเที่ยวกับเพื่อน	1.158	ตัดออก
37	ข้าพเจ้ามักนำความผิดของเพื่อนมาตอรองให้เพื่อนทำตาม	-0.051	ตัดออก
38	ข้าพเจ้ายินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ	1.962**	คัดเลือกไว้
39	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกอยากได้สิ่งของที่เพื่อนซื้อใหม่	2.488*	คัดเลือกไว้
40	ข้าพเจ้ารู้สึกหมั่นไส้เพื่อนที่มีหน้าตาดีกว่า	-0.04	ตัดออก
41	ข้าพเจ้าขีดเขียนตามผนังโรงเรียน	-0.944	ตัดออก
42	ถ้ารู้สึกไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะระบายออกโดยการขว้างปาทำลายสิ่งของ	2.592**	คัดเลือกไว้
43	ข้าพเจ้าเขียนชื่อลงบนโต๊ะนักเรียนเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ	2.649**	คัดเลือกไว้
44	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า	2.198**	คัดเลือกไว้
45	ข้าพเจ้ารู้สึกสมน้ำหน้าเพื่อนที่ถูกทำโทษ	2.785**	คัดเลือกไว้
46	ข้าพเจ้ามักจะบอกครูว่าถูกเพื่อนบังคับ เมื่อถูกครูจับผิดได้	-0.045	ตัดออก
47	ข้าพเจ้าจับกลุ่มพูดคุยเรื่องของผู้อื่น	2.966**	คัดเลือกไว้
48	ข้าพเจ้าจะไม่นำชื่อพ่อแม่ของเพื่อนมาพูดล้อเลียน	3.501**	คัดเลือกไว้
49	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่ติสองหน้าเก่งเป็นคนฉลาด	-1.208	ตัดออก
50	ข้าพเจ้าจะพยายามปลีกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน เมื่อรู้สึกว่าถูกครูเพ่งเล็ง	-0.568	ตัดออก
51	ข้าพเจ้าจะใช้คำหยาบต่อว่าเพื่อนที่แกล้งข้าพเจ้า	1.76*	คัดเลือกไว้
52	ข้าพเจ้ามักนำจุดด้อยของเพื่อนมาตั้งเป็นฉายาเรียกเพื่อน เพื่อเพิ่มความ สนิทสนม	2.488**	คัดเลือกไว้
53	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการพูดเข้าหยาให้เพื่อน ๆ อย	2.023**	คัดเลือกไว้
54	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ เมื่อเพื่อนพูดคุยสนิทสนมกับคนที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ	2.088**	คัดเลือกไว้
55	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ถูกชะตาไปกับเพื่อนบางคนโดยไม่มีสาเหตุ	3.792**	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
56	ข้าพเจ้าไม่คิดจะจดจำเรื่องที่เพื่อนเคยแกล้งข้าพเจ้า	3.3**	คัดเลือกไว้
57	ข้าพเจ้าจะไม่ยกโทษให้เพื่อนที่เคยแกล้งข้าพเจ้าให้เสียใจ	-0.912	ตัดออก
58	ข้าพเจ้ามักจะแสดงอาการนิ่งเฉย เมื่อถูกขัดใจ	-0.639	ตัดออก
59	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเพื่อนพูดไม่ถูกใจ	1.942*	คัดเลือกไว้
60	ข้าพเจ้าสามารถระงับอารมณ์ได้ เมื่อรู้สึกโกรธ	-0.266	ตัดออก
61	ข้าพเจ้าไม่ชอบดูรายการตลก	1.855*	ตัดออก
62	ข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขัน	2.178*	ตัดออก
63	ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริงสนุกสนาน	4.181**	คัดเลือกไว้
64	ข้าพเจ้ามักพูดหยอกล้อให้เพื่อนหัวเราะ	4.469**	คัดเลือกไว้
65	ข้าพเจ้ารวมกลุ่มทำกิจกรรมกับเพื่อนในวันหยุด	3.892**	คัดเลือกไว้
66	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งในและนอกโรงเรียน	5.676**	คัดเลือกไว้
67	ข้าพเจ้าชอบการทำงานเป็นกลุ่ม	5.827**	คัดเลือกไว้
68	ข้าพเจ้าสนุกกับการทำงานร่วมกับคนมาก ๆ	5.244**	คัดเลือกไว้
69	ข้าพเจ้ามักเก็บตัวอยู่ในห้องคนเดียว	2.35**	ตัดออก
70	ข้าพเจ้าตั้งใจที่ได้ร่วมกิจกรรมรื่นเริง	5.524**	คัดเลือกไว้
71	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทำงานกลุ่มเป็นเรื่องยุ่งยากและวุ่นวาย	1.731*	ตัดออก
72	ข้าพเจ้ามักจะชักชวนให้เพื่อนมาเที่ยวเล่นที่บ้าน	1.776*	ตัดออก
73	ข้าพเจ้ายกมือแสดงความคิดเห็นทันทีที่ครูเปิดโอกาส	5.259**	คัดเลือกไว้
74	ข้าพเจ้าเสนอตัวเป็นผู้ร่วมแสดงละครบนเวที	3.952**	คัดเลือกไว้
75	ข้าพเจ้ามักเล่าประสบการณ์ที่สนุกสนานให้เพื่อนฟัง	5.16**	คัดเลือกไว้
76	ข้าพเจ้าเล่าเรื่องทุกขั้วร้อนให้เพื่อนสนิทฟัง	5.005**	คัดเลือกไว้
77	ข้าพเจ้าคิดอย่างไรก็จะพูดออกมาตรง ๆ อย่างที่คิด	4.194**	คัดเลือกไว้
78	ข้าพเจ้ามักจะเป็นผู้ฟังมากกว่าผู้พูด	0.53	ตัดออก
79	ข้าพเจ้าใช้รอยยิ้มทักทายบุคคลทั่วไป	4.949**	คัดเลือกไว้
80	เมื่อพบเพื่อน ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปทักทายพูดคุยทันที	6.54**	คัดเลือกไว้
81	ข้าพเจ้าสนทนากับทุกคนด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.683**	คัดเลือกไว้
82	ข้าพเจ้าสนใจกีฬาที่ตื่นเต้น	3.842**	คัดเลือกไว้
83	ข้าพเจ้าไม่ชอบการเดินป่าผจญภัย	1.559	ตัดออก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
84	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมที่ทำหาความสามารถ	1.463	ตัดออก
85	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำงานใหม่ ๆ	2.969**	คัดเลือกไว้
86	ข้าพเจ้ามีเพื่อนใหม่อยู่เสมอ	3.046**	คัดเลือกไว้
87	ข้าพเจ้าจะไม่พูดคุยกับคนที่ไม่รู้จัก	0.901*	ตัดออก
88	ถ้าหลงทาง ข้าพเจ้ากลัวที่จะซักถามทางจากคนแถวนั้น	4.775**	คัดเลือกไว้
89	ข้าพเจ้าสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้อย่างรวดเร็ว	5.384**	คัดเลือกไว้
90	ข้าพเจ้าพูดคุยหรือทำกิจกรรมร่วมกับคนแปลกหน้าได้อย่างดี	2.966**	คัดเลือกไว้
91	ถ้าได้ฟังเรื่องสยองขวัญ ข้าพเจ้าจะเก็บไปคิดและนอนฝันร้าย	3.501**	คัดเลือกไว้
92	ข้าพเจ้าร้องไห้ขณะดูละครเศร้า ๆ	3.6**	คัดเลือกไว้
93	ข้าพเจ้ามักนั่งใจลอย ถ้ามีปัญหาต้องคิดมาก	2.101*	คัดเลือกไว้
94	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารุนแรงใจเมื่อถูกครุฑ	1.606*	ตัดออก
95	ข้าพเจ้าจะตกใจเมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้อง	4.654**	คัดเลือกไว้
96	ข้าพเจ้าใจเต้นแรงเมื่อดูภาพยนตร์สยองขวัญ	2.907**	คัดเลือกไว้
97	ข้าพเจ้าสะดุ้งตกใจง่าย	3.75**	คัดเลือกไว้
98	ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นมากเมื่อต้องออกไปอภิปรายหน้าชั้น	0.98	ตัดออก
99	ข้าพเจ้านำเรื่องที่ถูกตำหนิเก็บมาคิดเป็นเวลานาน	3.415**	คัดเลือกไว้
100	ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่างานที่ทำไม่ดีเท่าที่ควร	4.102**	คัดเลือกไว้
101	ข้าพเจ้าจะไม่นำคำพูดและการกระทำของผู้อื่นมาคิด	2.281*	คัดเลือกไว้
102	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกกังวลกับคำนิทาของเพื่อน ๆ	1.246	ตัดออก
103	ข้าพเจ้าจดจำและนึกโทษตัวเองในเหตุการณ์ที่ทำให้ผิดพลาดไป	6.167**	คัดเลือกไว้
104	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าถูกจ้องจับผิด	1.061	ตัดออก
105	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีใครจริงใจกับข้าพเจ้า	1.213	ตัดออก
106	ข้าพเจ้าหวาดกลัวที่จะอยู่บ้านคนเดียว	1.965*	คัดเลือกไว้
107	ข้าพเจ้าไม่สามารถไวใจใครได้เลย	1.888*	คัดเลือกไว้
108	ข้าพเจ้ากังวลว่าตัวเองจะถูกเพื่อนหลอก	2.392**	คัดเลือกไว้
109	ข้าพเจ้าจะไม่เศร้าเสียใจเมื่อแข่งกีฬาแพ้	-0.475	ตัดออก
110	ข้าพเจ้าจะซึมเศร้าเป็นเวลานานเมื่อสัตว์เลี้ยงตาย	2.672**	คัดเลือกไว้
111	ข้าพเจ้ารู้สึกเหงาเมื่อต้องอยู่บ้านคนเดียวในวันหยุด	1.757*	ตัดออก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
112	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีใครรักและเข้าใจข้าพเจ้าเลย	1.541*	ตัดออก
113	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้กับชีวิตที่เกิดมา	2.053*	คัดเลือกไว้
114	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกหมดกำลังใจในการเรียนเมื่อสอบตก	-0.728	ตัดออก
115	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเมื่อผลการเรียนไม่ดีขึ้น	3.918**	คัดเลือกไว้
116	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน	2.488**	คัดเลือกไว้
117	ข้าพเจ้าให้เพื่อนช่วยตัดสินใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้า	1.76*	คัดเลือกไว้
118	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำกิจกรรมตามลำพัง	2.374**	คัดเลือกไว้
119	ข้าพเจ้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	-1.743	ตัดออก
120	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำงานที่เคยได้ทำผิดพลาดไว้	2.592**	คัดเลือกไว้
121	ข้าพเจ้าเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่	2.649**	ตัดออก
122	ข้าพเจ้ามักจะเลือกทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของ ตนเอง	3.722**	คัดเลือกไว้
123	ข้าพเจ้าจะไม่ทำตามมติที่ประชุมเมื่อไม่เห็นด้วย	-0.52	ตัดออก
124	ข้าพเจ้ามักจะทำงานของตนให้เสร็จก่อนจึงจะเริ่มทำงานกลุ่ม	-1.637	ตัดออก
125	ข้าพเจ้ายกมือไหว้ผู้ที่อาวุโสกว่า	2.712**	ตัดออก
126	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอโทษเมื่อบังเอิญเดินชนเพื่อน	5.349**	คัดเลือกไว้
127	ข้าพเจ้ามักจะเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น	4.83**	คัดเลือกไว้
128	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอบคุณเมื่อเพื่อนช่วยเก็บของให้ข้าพเจ้า	7.563**	คัดเลือกไว้
129	เมื่อเห็นครูอาจารย์เดินมาข้าพเจ้าจะหยุดทำความเคารพ	4.739**	คัดเลือกไว้
130	ข้าพเจ้าพูดกับทุกคนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ	4.151**	คัดเลือกไว้
131	ข้าพเจ้ามักจะบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.527**	ตัดออก
132	เมื่อเห็นครูกำลังถือของข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยทันที	4.933**	คัดเลือกไว้
133	ข้าพเจ้ายินดีที่จะบริจาคโลหิตเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ	4.958**	คัดเลือกไว้
134	ข้าพเจ้าช่วยอธิบายการบ้านในเรื่องที่เพื่อนไม่เข้าใจ	6.426**	คัดเลือกไว้
135	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน	6.1**	คัดเลือกไว้
136	ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยเก็บของให้เมื่อเพื่อนทำตก	5.693**	คัดเลือกไว้
137	ข้าพเจ้ามักจะพูดปลอบโยนให้กำลังใจเมื่อเพื่อนมีปัญหา	5.985**	คัดเลือกไว้
138	ข้าพเจ้าพร้อมจะช่วยเหลือในเรื่องที่เพื่อนขอร้อง	5.182**	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
139	ข้าพเจ้าคิดว่าความคิดเห็นของตนเองถูกต้องกว่าของผู้อื่น	2.062*	ตัดออก
140	ข้าพเจ้าพร้อมรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตนเอง	3.888**	คัดเลือกไว้
141	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.761**	คัดเลือกไว้
142	ข้าพเจ้ามักจะแบ่งปันขนมและอาหารให้เพื่อนรับประทาน	5.144**	คัดเลือกไว้
143	ข้าพเจ้ามักจะให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนที่เพื่อนลืมเอามา	7.793**	คัดเลือกไว้
144	ข้าพเจ้าพร้อมให้อภัยเพื่อนที่สำนึกผิด	3.792**	คัดเลือกไว้
145	ข้าพเจ้ายอมรับในความสามารถของผู้อื่น	3.3**	ตัดออก
146	ข้าพเจ้าจะพยายามพูดไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างเพื่อน	3.693**	ตัดออก
147	ข้าพเจ้ามักเป็นฝ่ายเสี่ยงที่จะเผชิญหน้ากับเพื่อนที่ทะเลาะกันอยู่	0.811	ตัดออก
148	ข้าพเจ้าระมัดระวังคำพูดไม่ทำให้ทำร้ายจิตใจผู้ฟัง	3.769**	คัดเลือกไว้
149	ข้าพเจ้ามักจะเป็นฝ่ายเจียบเมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจกันกับเพื่อน	1.239	ตัดออก
150	ข้าพเจ้ามักไม่สามารถทำให้เพื่อนที่โกรธกันเข้าใจกันได้	4.036**	คัดเลือกไว้
151	ข้าพเจ้าไม่เคยไปโรงเรียนสาย	1.014	ตัดออก
152	ข้าพเจ้ามักจะไปถึงที่นัดก่อนเวลาที่นัดไว้	4.44**	คัดเลือกไว้
153	ข้าพเจ้ากลับบ้านตรงเวลาทุกวัน	1.238	ตัดออก
154	ข้าพเจ้ามักจะคุยกับเพื่อนในเวลาเรียน	-0.861	ตัดออก
155	ข้าพเจ้าจัดตารางการทำงานในแต่ละวันและปฏิบัติตาม	2.785**	ตัดออก
156	ข้าพเจ้าจะทำงานให้เสร็จทีละชิ้น ก่อนเริ่มงานชิ้นใหม่	5.479**	คัดเลือกไว้
157	ข้าพเจ้าจัดเก็บสิ่งของไว้เป็นที่เป็นทางเพื่อง่ายต่อการหยิบใช้	4.261**	คัดเลือกไว้
158	ข้าพเจ้ามีงานหลายอย่างที่ทำได้ทั้งวัน ๑ กลาง ๑	0.954	ตัดออก
159	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องกำหนดขั้นตอนก่อนจะลงมือทำงาน	1.798*	ตัดออก
160	ถ้าเก็บกระเป๋าสตางค์ได้ ข้าพเจ้าจะรีบบอกผู้ใหญ่เพื่อนำส่งคืนเจ้าของ	4.883**	คัดเลือกไว้
161	ข้าพเจ้าแอบรับประทานขนมในห้องเรียน	2.328*	ตัดออก
162	ข้าพเจ้าจะไม่หยิบสิ่งของของเพื่อนมาใช้ก่อนได้รับอนุญาต	1.893*	ตัดออก
163	ในการสอบ ข้าพเจ้าจะปรึกษากับเพื่อนเพื่อหาคำตอบที่ถูกที่สุด	0.579	ตัดออก
164	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับเพื่อน	5.756**	คัดเลือกไว้
165	ข้าพเจ้าส่งการบ้านตรงตามกำหนดเวลา	6.307**	คัดเลือกไว้
166	ข้าพเจ้าจะไม่ออกไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ	6.683**	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ	การ
		จำแนก	พิจารณา
167	ข้าพเจ้าไปโรงเรียนทุกวันแม้จะไม่สบาย	4.048**	คัดเลือกไว้
168	ข้าพเจ้ารีบไปโรงเรียนแต่เช้าในวันที่มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียน	5.907**	คัดเลือกไว้
169	ข้าพเจ้ามักจะขอให้เพื่อนอธิบายการบ้านที่ไม่เข้าใจให้ฟัง	7.264**	คัดเลือกไว้
170	ถ้าจำเป็นต้องขาดเรียน ข้าพเจ้าจะติดตามซักถามเนื้อหาการเรียนจากครูและเพื่อน	7.473**	คัดเลือกไว้
171	ข้าพเจ้าจะรีบทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จโดยเร็ว	6.223**	คัดเลือกไว้
172	ถ้าพบปัญหาขณะทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามหาทางแก้ไข	4.078**	คัดเลือกไว้
173	ข้าพเจ้าเก็บการบ้านไว้ลอกเพื่อนในวันที่ถึงกำหนดส่ง	3.414**	ตัดออก
174	แม้งานที่ทำจะยากลำบาก ข้าพเจ้าก็จะตั้งใจทำงานเสร็จ	8.454**	คัดเลือกไว้
175	ข้าพเจ้าจะตัดสินปัญหาระหว่างเพื่อนตามเหตุผลถูกผิด	6.822**	คัดเลือกไว้
176	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะเสนอให้มีการแบ่งงานให้เพื่อนทุกคนเท่า ๆ กัน	8.431**	คัดเลือกไว้
177	ข้าพเจ้าเป็นผู้ดูแลปรนนิบัติพ่อแม่ในยามเจ็บไข้	7.879**	คัดเลือกไว้
178	ข้าพเจ้ามักจะให้กำลังใจและแนะนำเพื่อน เมื่อเพื่อนมีปัญหา	11.745**	คัดเลือกไว้
179	ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่เพื่อนมักนำเรื่องราวต่าง ๆ มาปรึกษา	7.542**	คัดเลือกไว้
180	ข้าพเจ้ามักได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตัดสินใจในการทำงานกลุ่ม	5.4**	คัดเลือกไว้
181	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องแต่งชุดสุภาพไปงานศพก็ได้	2.334*	คัดเลือกไว้
182	ข้าพเจ้าคิดว่าวัฒนธรรมต่างชาติไม่เหมาะกับคนไทย	2.913**	คัดเลือกไว้
183	ข้าพเจ้าคิดว่าคนไทยควรเปลี่ยนการทักทายจากการไหว้เป็นการจับมือเพื่อความเป็นสากล	1.948*	คัดเลือกไว้
184	ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาจริยศึกษาจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม	1.855*	คัดเลือกไว้
185	ข้าพเจ้าคิดว่าปัจจุบันประเพณีขอฝนเป็นเรื่องฟุ่มเฟือยไร้สาระ	-1.055	ตัดออก
186	ข้าพเจ้าคิดว่าประเพณีลอยกระทงทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย	2.178*	คัดเลือกไว้
187	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงไทยสามารถเป็นหัวหน้าครอบครัวได้	-2.36	ตัดออก
188	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย	3.901**	คัดเลือกไว้
189	ข้าพเจ้ายืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ	2.815**	คัดเลือกไว้
190	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.001**	คัดเลือกไว้
191	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน	-3.302	ตัดออก
192	ข้าพเจ้าข้าพเจ้าคิดว่าชายหญิงควรทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน	-0.58	ตัดออก
193	ข้าพเจ้าคิดว่าแฟชั่นเสื้อสายเดี่ยวไม่เหมาะกับวัยรุ่น	2.617**	คัดเลือกไว้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
194	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า เดินตามผู้ใหญ่มากเกินไป	3.424**	คัดเลือกไว้
195	ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ช่วยสร้างความสะดวกสบาย	-2.882	ตัดออก
196	ข้าพเจ้าคิดว่าศาสนาช่วยขัดเกลายาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี	3.3**	คัดเลือกไว้
197	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงไทยไม่ควรมีสามีหลายคน	2.788**	คัดเลือกไว้
198	ข้าพเจ้าเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ	2.585**	คัดเลือกไว้
199	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ชายควรบวชเพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่	2.35*	คัดเลือกไว้
200	ข้าพเจ้าไปทำบุญที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา	2.101*	คัดเลือกไว้
201	ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่เปรียบผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้าและผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง	3.952**	คัดเลือกไว้
202	ข้าพเจ้าคิดว่าเครื่องแบบนักเรียนในปัจจุบันสวยงามเหมาะสมแล้ว	1.942*	คัดเลือกไว้
203	ข้าพเจ้าคิดว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่เหมาะกับประเทศไทย	-0.475	ตัดออก
204	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงชายถูกเนื้อต้องตัวกันเป็นเรื่องธรรมดา	2.712**	คัดเลือกไว้
205	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องออกทำงานนอกบ้าน	0.051	ตัดออก
206	ข้าพเจ้าคิดว่าการสักรายที่ผิวหนังเป็นศิลปะที่สวยงาม	2.672**	คัดเลือกไว้
207	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ แม้จะเป็นสิ่งข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย	1.757*	คัดเลือกไว้
208	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่พูดภาษาไทยสลับกับภาษาอังกฤษเป็นคนเก่ง	-0.855	ตัดออก
209	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี	0.849*	ตัดออก
210	ข้าพเจ้าคิดว่าควรยกเลิกการลงโทษนักเรียนด้วยการเขียนดี	-1.638	ตัดออก

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
1	ข้าพเจ้ามีลักษณะเด่นด้านการเป็นผู้นำ	5.907**	คัดเลือกไว้
2	ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษในการร้องเพลงและเล่นดนตรี	6.525**	คัดเลือกไว้
3	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจดจำเป็นเลิศ	5.032**	คัดเลือกไว้
4	ข้าพเจ้าสามารถคำนวณเลขได้อย่างรวดเร็ว	4.731**	คัดเลือกไว้
5	ข้าพเจ้าเป็นคนฉลาดหลักแหลม	5.119**	คัดเลือกไว้
6	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนที่ดีเยี่ยม	3.875**	ตัดออก
7	ข้าพเจ้าได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ดี	7.416**	คัดเลือกไว้
8	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือไม่เก่ง	2.292*	ตัดออก
9	ข้าพเจ้าได้รับรางวัลเรียนดี	1.918*	ตัดออก
10	การเรียนของข้าพเจ้าจัดอยู่ในระดับแนวหน้าของห้อง	5.745**	คัดเลือกไว้
11	ข้าพเจ้าทำข้อสอบได้คะแนนสูง	3.560**	ตัดออก
12	ข้าพเจ้าได้รับคำยกย่องจากครูว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อน ๆ	4.922**	คัดเลือกไว้
13	ข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าในการทำงานกลุ่ม	7.094**	คัดเลือกไว้
14	ข้าพเจ้าเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	5.283**	คัดเลือกไว้
15	ข้าพเจ้าสามารถพูดชักจูงให้เพื่อนมีความคิดคล้อยตามได้	4.647**	คัดเลือกไว้
16	ข้าพเจ้าสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว	6.000**	คัดเลือกไว้
17	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างโรงเรียน	4.083**	คัดเลือกไว้
18	ข้าพเจ้าไม่เคยได้เป็นผู้นำกลุ่มเลย	5.844**	คัดเลือกไว้
19	ถ้าขาดข้าพเจ้าในการทำงานกลุ่มจะดำเนินงานต่อไปไม่ได้เท่าที่ควร	3.022**	ตัดออก
20	ข้าพเจ้าเป็นที่เคารพยำเกรงของรุ่นน้อง	5.359**	คัดเลือกไว้
21	ขณะที่ครูกำลังอบรมสั่งสอน ถ้าไม่เห็นด้วยข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที	2.726**	คัดเลือกไว้
22	ข้าพเจ้ามักจะลูกหนีเมื่อพ่อแม่อบรมว่ากล่าว	2.292*	คัดเลือกไว้
23	ข้าพเจ้ามักแสดงสีหน้าไม่พอใจ เมื่อถูกผู้ใหญ่ตำหนิ	3.113**	คัดเลือกไว้
24	ข้าพเจ้ามักจะต่อว่าพ่อแม่ เมื่อท่านไม่ทำตามสัญญา	2.042*	คัดเลือกไว้
25	ข้าพเจ้ามักจะออกคำสั่งให้ผู้อื่นทำตามในการทำงานกลุ่ม	3.073**	คัดเลือกไว้
26	ข้าพเจ้ายินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ	-2.639	ตัดออก
27	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกรอยอยากได้สิ่งของที่เพื่อนซื้อใหม่	1.940*	คัดเลือกไว้
28	ถ้ารู้สึกไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะระบายออกโดยการขว้างปาทำลายสิ่งของ	2.476**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
29	ข้าพเจ้าเขียนชื่อลงบนโต๊ะนักเรียนเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ	-1.822	ตัดออก
30	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า	2.229*	คัดเลือกไว้
31	ข้าพเจ้ารู้สึกสมน้ำหน้าเพื่อนที่ถูกทำโทษ	-0.016	ตัดออก
32	ข้าพเจ้าจับกลุ่มพูดคุยเรื่องของผู้อื่น	2.537**	คัดเลือกไว้
33	ข้าพเจ้าจะไม่นำชื่อพ่อแม่ของเพื่อนมาพูดล้อเลียน	-0.087	ตัดออก
34	ข้าพเจ้าจะใช้คำหยาบต่อว่าเพื่อนที่แกล้งข้าพเจ้า	2.514**	คัดเลือกไว้
35	ข้าพเจ้ามักนำจุดด้อยของเพื่อนมาตั้งเป็นฉายาเรียกเพื่อน เพื่อเพิ่มความรู้สึก สนิทสนม	2.057*	คัดเลือกไว้
36	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการพูดเข้าหยาให้เพื่อน ๆ อาย	2.267*	คัดเลือกไว้
37	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ เมื่อเพื่อนพูดคุยสนิทสนมกับคนที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ	4.449**	คัดเลือกไว้
38	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ถูกชะตากับเพื่อนบางคนโดยไม่มีสาเหตุ	3.174**	คัดเลือกไว้
39	ข้าพเจ้าไม่คิดจะจดจำเรื่องที่เพื่อนเคยแกล้งข้าพเจ้า	-0.215	ตัดออก
40	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเพื่อนพูดไม่ถูกใจ	2.774**	คัดเลือกไว้
41	ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริงสนุกสนาน	5.438**	ตัดออก
42	ข้าพเจ้ามักพูดหยอกล้อให้เพื่อนหัวเราะ	6.846**	คัดเลือกไว้
43	ข้าพเจ้ารวมกลุ่มทำกิจกรรมกับเพื่อนในวันหยุด	4.795**	ตัดออก
44	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งในและนอกโรงเรียน	6.974**	คัดเลือกไว้
45	ข้าพเจ้าชอบการทำงานเป็นกลุ่ม	8.014**	คัดเลือกไว้
46	ข้าพเจ้าสนุกกับการทำงานร่วมกับคนมาก ๆ	7.907**	คัดเลือกไว้
47	ข้าพเจ้าตั้งใจที่ได้ร่วมกิจกรรมรื่นเริง	8.783**	คัดเลือกไว้
48	ข้าพเจ้ายกมือแสดงความคิดเห็นทันทีที่ครูเปิดโอกาส	6.879**	คัดเลือกไว้
49	ข้าพเจ้าเสนอตัวเป็นผู้ร่วมแสดงละครบนเวที	5.390**	ตัดออก
50	ข้าพเจ้ามักเล่าประสบการณ์ที่สนุกสนานให้เพื่อนฟัง	7.390**	คัดเลือกไว้
51	ข้าพเจ้าเล่าเรื่องทุกซ່อนให้เพื่อนสนิทฟัง	8.800**	คัดเลือกไว้
52	ข้าพเจ้าคิดอย่างไรก็จะพูดออกมาตรง ๆ อย่างที่คิด	6.672**	ตัดออก
53	ข้าพเจ้าใช้รอยยิ้มทักทายบุคคลทั่วไป	7.020**	คัดเลือกไว้
54	เมื่อพบเพื่อน ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปทักทายพูดคุยทันที	9.410**	คัดเลือกไว้
55	ข้าพเจ้าสนทนากับทุกคนด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส	5.347**	ตัดออก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
56	ข้าพเจ้าสนใจกีฬาที่ตื่นเต้น	7.806**	คัดเลือกไว้
57	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำงานใหม่ ๆ	7.218**	คัดเลือกไว้
58	ข้าพเจ้ามีเพื่อนใหม่อยู่เสมอ	9.157**	คัดเลือกไว้
59	ถ้าหลงทาง ข้าพเจ้ากลัวที่จะชักถามทางจากคนแถวนั้น	7.823**	คัดเลือกไว้
60	ข้าพเจ้าสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้อย่างรวดเร็ว	7.251**	คัดเลือกไว้
61	ถ้าได้ฟังเรื่องสยองขวัญ ข้าพเจ้าจะเก็บไปคิดและนอนฝันร้าย	7.585**	คัดเลือกไว้
62	ข้าพเจ้าร้องไห้ขณะดูละครเศร้า ๆ	5.526**	คัดเลือกไว้
63	ข้าพเจ้ามักนั่งใจลอย ถ้ามีปัญหาต้องคิดมาก	7.123**	คัดเลือกไว้
64	ข้าพเจ้าจะตกใจเมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้อง	6.242**	คัดเลือกไว้
65	ข้าพเจ้าใจเต้นแรงเมื่อดูภาพยนตร์สยองขวัญ	5.196**	คัดเลือกไว้
66	ข้าพเจ้าสะดุ้งตกใจง่าย	7.119**	คัดเลือกไว้
67	ข้าพเจ้านำเรื่องที่ถูกตำหนิเก็บมาคิดเป็นเวลานาน	7.492**	คัดเลือกไว้
68	ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่างานที่ทำไม่ดีเท่าที่ควร	2.514**	คัดเลือกไว้
69	ข้าพเจ้าจะไม่นำคำพูดและการกระทำของผู้อื่นมาคิด	-0.377	ตัดออก
70	ข้าพเจ้าจดจำและนึกโทษตัวเองในเหตุการณ์ที่ทำให้ผิดพลาดไป	6.840**	คัดเลือกไว้
71	ข้าพเจ้าหวาดกลัวที่จะอยู่บ้านคนเดียว	2.296*	ตัดออก
72	ข้าพเจ้าไม่สามารถไวใจใครได้เลย	1.713*	ตัดออก
73	ข้าพเจ้ากังวลว่าตัวเองจะถูกเพื่อนหลอก	4.613**	คัดเลือกไว้
74	ข้าพเจ้าจะซึมเศร้าเป็นเวลานานเมื่อสัตว์เลี้ยงตาย	5.791**	คัดเลือกไว้
75	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้กับชีวิตที่เกิดมา	1.940*	ตัดออก
76	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเมื่อผลการเรียนไม่ดีขึ้น	3.820**	คัดเลือกไว้
77	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน	4.029**	คัดเลือกไว้
78	ข้าพเจ้าให้เพื่อนช่วยตัดสินใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้า	4.836**	คัดเลือกไว้
79	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำกิจกรรมตามลำพัง	3.923**	คัดเลือกไว้
80	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำงานที่เคยได้ทำผิดพลาดไว้	2.476**	ตัดออก
81	ข้าพเจ้ามักจะเลือกทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง	5.776**	ตัดออก
82	ข้าพเจ้ากลัวคำขอโทษเมื่อบังเอิญเดินชนเพื่อน	9.339**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
83	ข้าพเจ้ามักจะเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น	9.000**	คัดเลือกไว้
84	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอบคุณเมื่อเพื่อนช่วยเก็บของให้ข้าพเจ้า	8.375**	คัดเลือกไว้
85	เมื่อเห็นครูอาจารย์เดินมาข้าพเจ้าจะหยุดทำความเคารพ	5.309**	ตัดออก
86	ข้าพเจ้าพูดกับทุกคนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ	7.819**	คัดเลือกไว้
87	เมื่อเห็นครูกำลังถือของข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยทันที	6.183**	ตัดออก
88	ข้าพเจ้ายินดีที่จะบริจาคโลหิตเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ	7.605**	คัดเลือกไว้
89	ข้าพเจ้าช่วยอธิบายการบ้านในเรื่องที่เพื่อนไม่เข้าใจ	10.251**	คัดเลือกไว้
90	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน	9.860**	คัดเลือกไว้
91	ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยเก็บของให้เมื่อเพื่อนทำตก	9.568**	คัดเลือกไว้
92	ข้าพเจ้ามักจะพูดปลอบโยนให้กำลังใจเมื่อเพื่อนมีปัญหา	14.085**	คัดเลือกไว้
93	ข้าพเจ้าพร้อมจะช่วยเหลือในเรื่องที่เพื่อนขอร้อง	7.260**	ตัดออก
94	ข้าพเจ้าพร้อมรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตนเอง	11.134**	คัดเลือกไว้
95	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	10.984**	คัดเลือกไว้
96	ข้าพเจ้ามักจะแบ่งปันขนมและอาหารให้เพื่อนรับประทาน	8.860**	คัดเลือกไว้
97	ข้าพเจ้ามักจะให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนที่เพื่อนลืมเอามา	11.973**	คัดเลือกไว้
98	ข้าพเจ้าพร้อมให้อภัยเพื่อนที่สำนึกผิด	8.911**	คัดเลือกไว้
99	ข้าพเจ้าระมัดระวังคำพูดไม่ให้ทำร้ายจิตใจผู้ฟัง	9.234**	คัดเลือกไว้
100	ข้าพเจ้ามักไม่สามารถทำให้เพื่อนที่โกรธกันเข้าใจกันได้	3.992**	ตัดออก
101	ข้าพเจ้ามักจะไปถึงที่นัดก่อนเวลาที่นัดไว้	5.054**	ตัดออก
102	ข้าพเจ้าจะทำงานให้เสร็จที่ละชิ้น ก่อนเริ่มงานชิ้นใหม่	7.547**	คัดเลือกไว้
103	ข้าพเจ้าจัดเก็บสิ่งของไว้เป็นที่เป็นทางเพื่ออำนวยความสะดวก	6.707**	ตัดออก
104	ถ้าเก็บกระเป๋าสะดวกได้ ข้าพเจ้าจะรีบบอกผู้ใหญ่เพื่อนำส่งคืนเจ้าของ	7.584**	คัดเลือกไว้
105	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับเพื่อน	10.282**	คัดเลือกไว้
106	ข้าพเจ้าส่งการบ้านตรงตามกำหนดเวลา	7.446**	ตัดออก
107	ข้าพเจ้าจะไม่ออกไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนถ้ายังทำการบ้านไม่เสร็จ	5.841**	ตัดออก
108	ข้าพเจ้าไปโรงเรียนทุกวันแม้จะไม่สบาย	6.016**	ตัดออก
109	ข้าพเจ้ารีบไปโรงเรียนแต่เช้าในวันที่มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียน	9.707**	คัดเลือกไว้
110	ข้าพเจ้ามักจะขอให้เพื่อนอธิบายการบ้านที่ไม่เข้าใจให้ฟัง	9.712**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
111	ถ้าจำเป็นต้องขาดเรียน ข้าพเจ้าจะติดตามชักถามเนื้อหาการเรียนจากครูและเพื่อน	9.707**	คัดเลือกไว้
112	ข้าพเจ้าจะรีบทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จโดยเร็ว	10.944**	คัดเลือกไว้
113	ถ้าพบปัญหาขณะทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามหาทางแก้ไข	7.660**	คัดเลือกไว้
114	แม้งานที่ทำจะยากลำบาก ข้าพเจ้าก็จะตั้งใจทำงานเสร็จ	9.252**	คัดเลือกไว้
115	ข้าพเจ้าจะตัดสินปัญหาระหว่างเพื่อนตามเหตุผลถูกผิด	9.316**	คัดเลือกไว้
116	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะเสนอให้มีการแบ่งงานให้เพื่อนทุกคนเท่า ๆ กัน	9.677**	คัดเลือกไว้
117	ข้าพเจ้าเป็นผู้ดูแลปรนนิบัติพ่อแม่ในยามเจ็บไข้	10.848**	คัดเลือกไว้
118	ข้าพเจ้ามักจะให้กำลังใจและแนะนำเพื่อน เมื่อเพื่อนมีปัญหา	13.081**	คัดเลือกไว้
119	ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่เพื่อนมักนำเรื่องราวต่าง ๆ มาปรึกษา	9.873**	คัดเลือกไว้
120	ข้าพเจ้ามักได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตัดสินใจในการทำงานกลุ่ม	7.550**	คัดเลือกไว้
121	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จำเป็นต้องแต่งชุดสุภาพไปงานศพก็ได้	1.738*	ตัดออก
122	ข้าพเจ้าคิดว่าวัฒนธรรมต่างชาติไม่เหมาะกับคนไทย	6.446**	คัดเลือกไว้
123	ข้าพเจ้าคิดว่าคนไทยควรเปลี่ยนการทักทายจากการไหว้เป็นการจับมือเพื่อความเป็นสากล	1.313*	ตัดออก
124	ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาจริยศึกษาจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม	6.644**	คัดเลือกไว้
125	ข้าพเจ้าคิดว่าประเพณีลอยกระทงทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย	-0.757	ตัดออก
126	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย	6.753**	คัดเลือกไว้
127	ข้าพเจ้ายืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ	6.118**	คัดเลือกไว้
128	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	5.789**	คัดเลือกไว้
129	ข้าพเจ้าคิดว่าแฟชั่นเสื้อผ้าเดี๋ยวนี้นั้นไม่เหมาะกับวัยรุ่น	3.113**	คัดเลือกไว้
130	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด	3.651**	คัดเลือกไว้
131	ข้าพเจ้าคิดว่าศาสนาช่วยขัดเกลาเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี	6.510**	คัดเลือกไว้
132	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงไทยไม่ควรมีสามีหลายคน	5.828**	คัดเลือกไว้
133	ข้าพเจ้าเชื่อเรื่องบาบุญคุณโทษ	6.904**	คัดเลือกไว้
134	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ชายควรบวชเพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่	5.840**	คัดเลือกไว้
135	ข้าพเจ้าไปทำบุญที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา	4.975**	คัดเลือกไว้
136	ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่เปรียบผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้าและผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง	4.404**	คัดเลือกไว้
137	ข้าพเจ้าคิดว่ารูปแบบนักเรียนในปัจจุบันสวยงามเหมาะสมแล้ว	5.654**	คัดเลือกไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก	การ พิจารณา
138	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงชายถูกเนื้อต้องตัวกันเป็นเรื่องธรรมดา	2.726**	ตัดออก
139	ข้าพเจ้าคิดว่าการสักรายที่ผิวหนังเป็นศิลปะที่สวยงาม	.979*	ตัดออก
140	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ แม้จะเป็นสิ่งข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย	5.116**	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก ข
กราฟเพื่อหาเกณฑ์ปกติ

ตาราง 12 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบแยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน ในรูปคะแนนที่ปกติ ที่นำไปใช้สร้างกราฟ

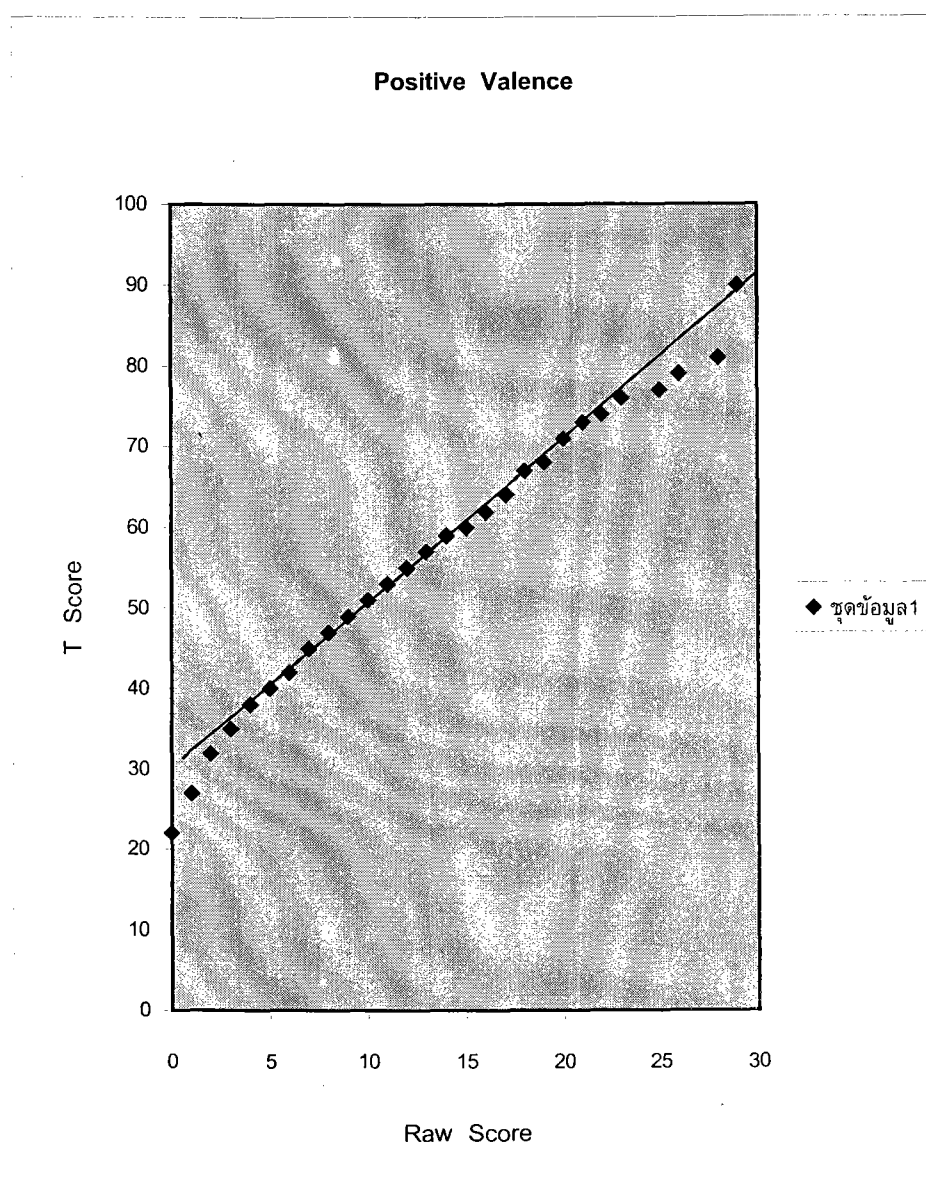
คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ						
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇
30			90		90	90	90
29	90		81		71	81	81
28	81		77	90	68	75	73
27			72	78	65	69	67
26	79		67	76	63	67	63
25	77	90	64	72	61	64	60
24		81	61	70	59	62	57
23	76	77	59	68	57	60	54
22	74	75	57	66	55	58	51
21	73	74	54	64	53	56	49
20	71	72	52	62	51	54	47
19	68	70	50	60	49	52	45
18	67	68	48	58	48	50	43
17	64	67	47	56	45	48	41
16	62	65	45	54	44	46	39
15	60	63	43	53	42	44	38
14	59	62	41	51	39	41	35
13	57	60	39	49	37	40	34
12	55	58	38	47	35	38	33
11	53	56	35	45	34	36	32
10	51	54	33	44	32	35	30
9	49	52	31	42	30	33	28
8	47	49	29	40	28	31	27
7	45	47	27	38	27	30	26
6	42	45	25	35	26	27	25
5	40	42	22	33	25	23	22
4	38	40	21	30			20
3	35	37	20	28	22	21	
2	32	33		26	20	20	
1	27	29					
0	22	23		20			

ตาราง 13 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพเจ็ดวงค์ประกอบโดยรวมทุกองค์ประกอบ ในรูปคะแนนที่ปกติ
ที่นำไปใช้สร้างกราฟ

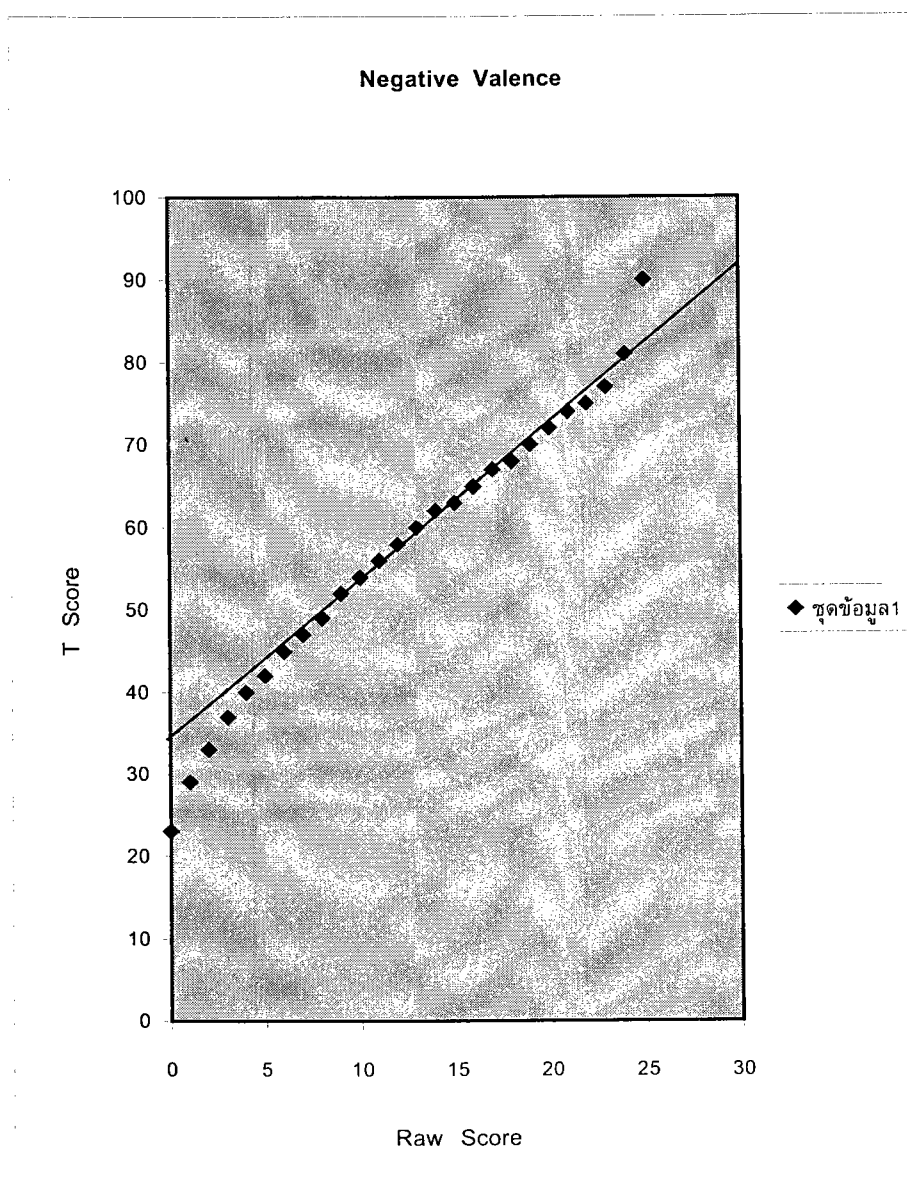
คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
170	90	131	58	98	44
167	81	130	58	97	43
164	79	129	57	96	43
163	78	128	57	95	42
162	76	127	57	94	42
161	75	126	56	93	41
159	75	125	56	92	41
158	74	124	56	91	40
157	74	123	55	90	40
156	73	122	55	89	39
155	73	121	54	88	39
154	72	120	53	87	39
153	72	119	53	86	38
151	71	118	53	85	38
150	70	117	52	84	37
149	70	116	52	83	37
148	69	115	51	82	36
147	68	114	51	81	36
146	68	113	50	80	35
145	67	112	50	79	35
144	66	111	50	78	35
143	65	110	49	77	35
142	64	109	49	76	34
141	63	108	48	75	33
140	63	107	48	74	33
139	63	106	47	73	33
138	62	105	47	72	33
137	62	104	46	71	32
136	61	103	46	70	32
135	60	102	46	69	31
134	60	101	45	68	30
133	60	100	45	66	29
132	59	99	44	64	28

ตาราง 13 (ต่อ)

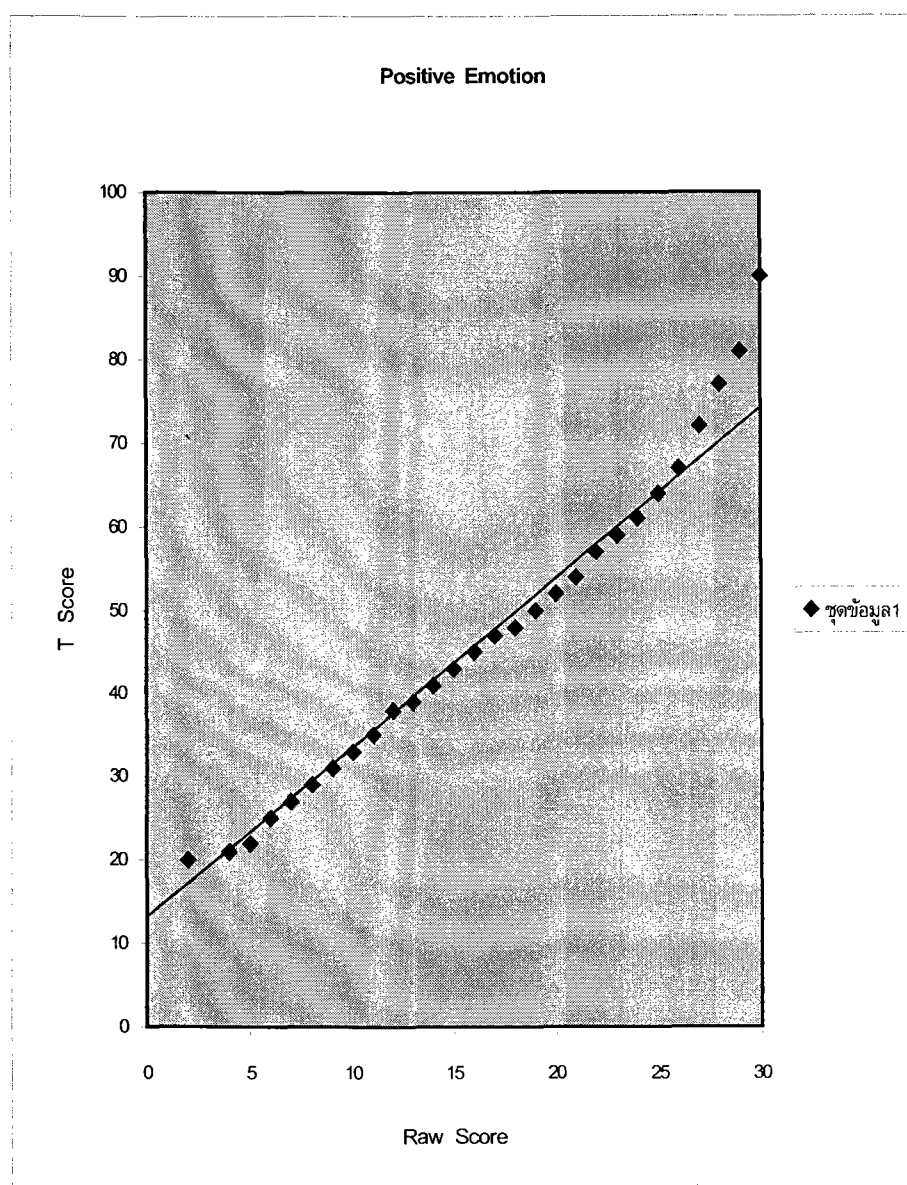
คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
62	28	59	25	56	22
61	27	58	24	50	21
60	26	57	23	33	20

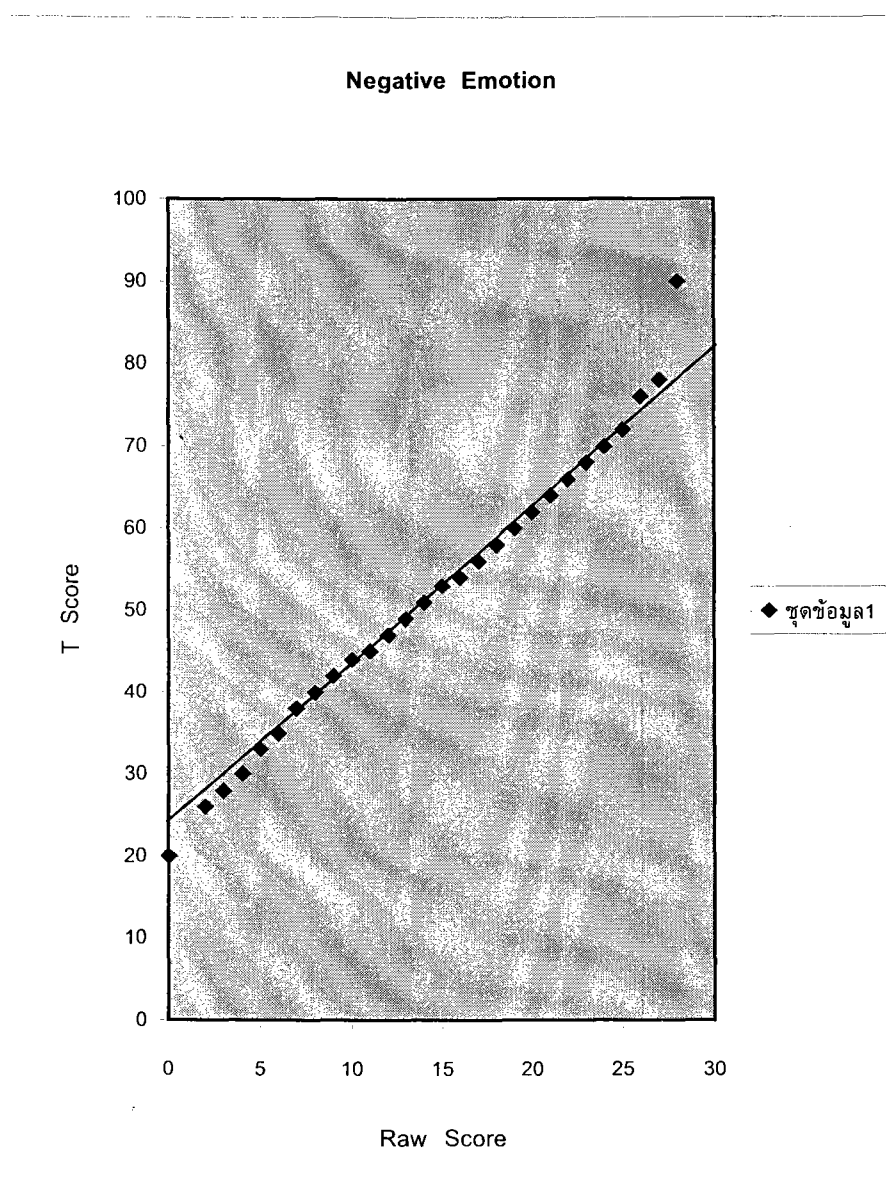
ภาพประกอบ 2 แสดงการเกลารากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบศักยภาพทางบวก
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

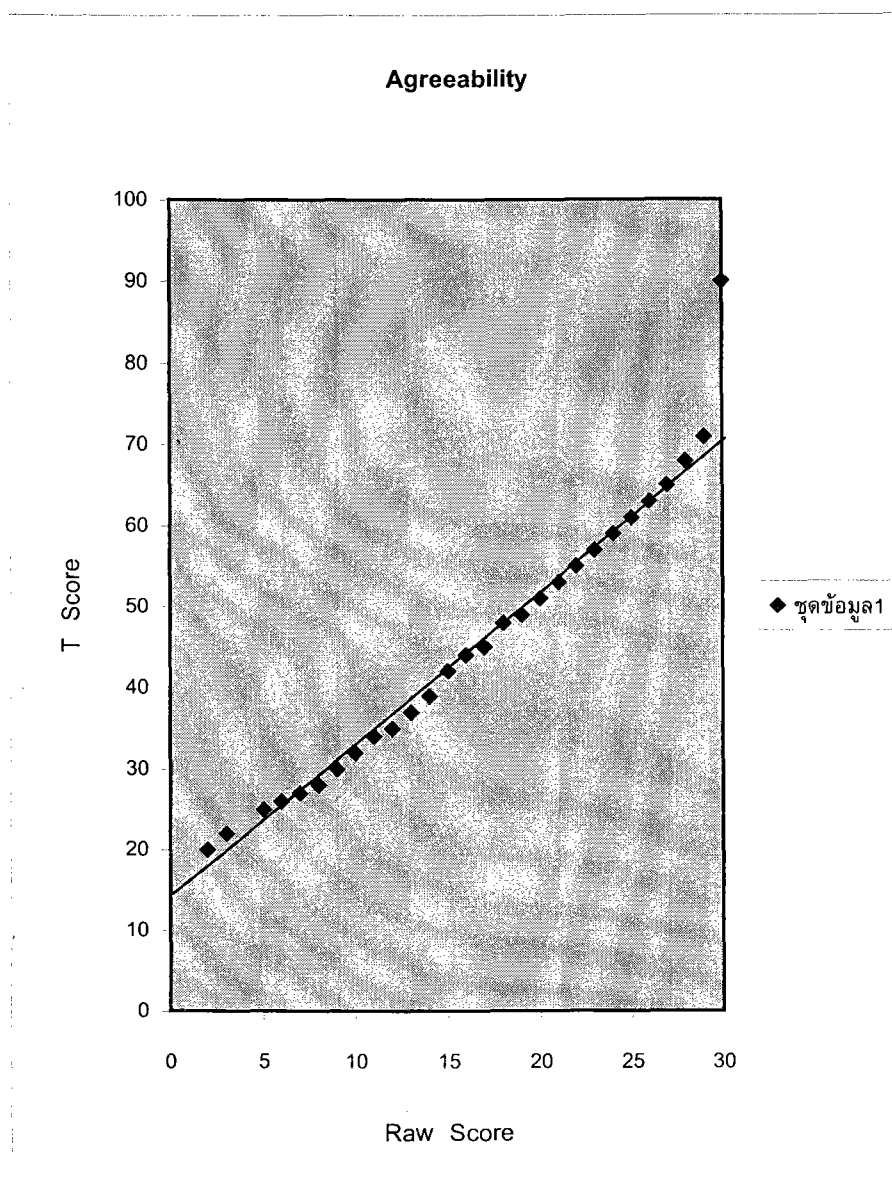
ภาพประกอบ 3 แสดงการเกลารากเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบศักยภาพทางลบ
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

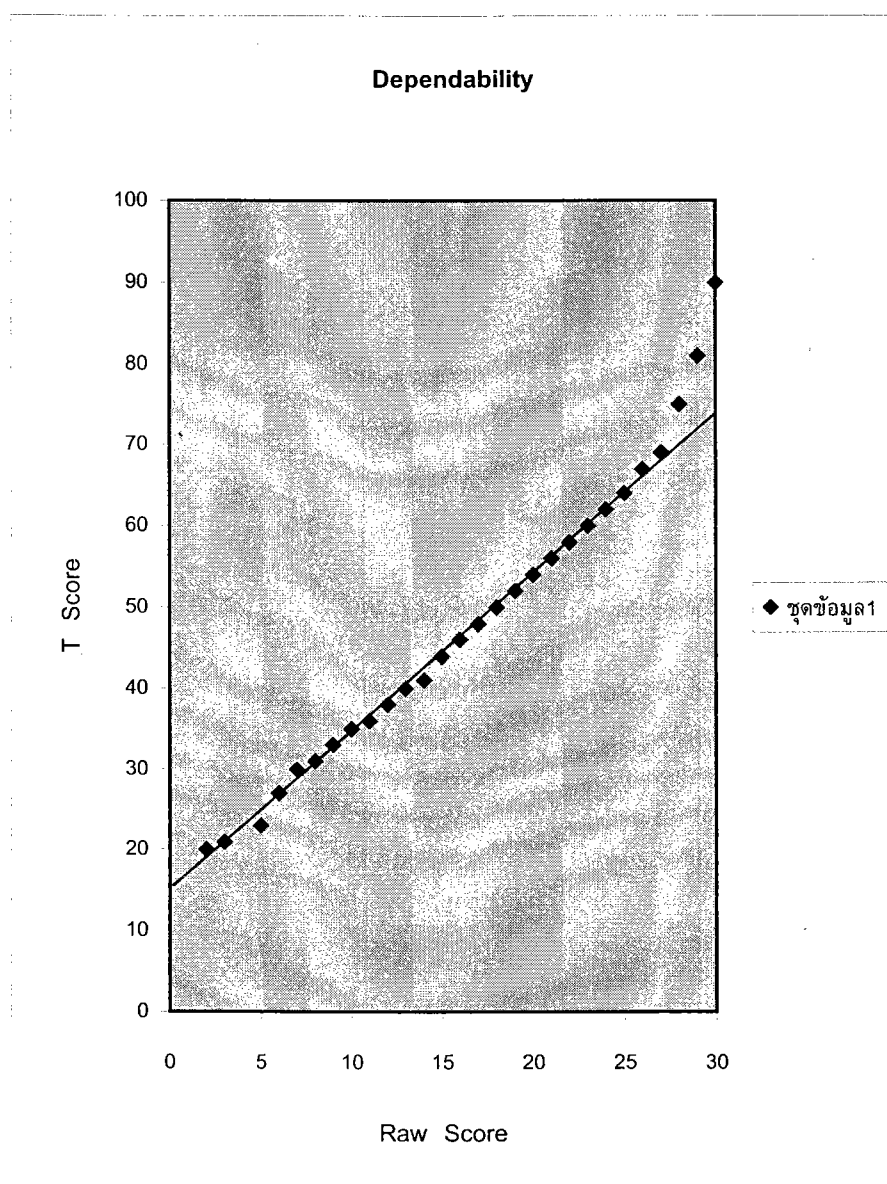
ภาพประกอบ 4 แสดงการเกลารากเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบอารมณ์ทางบวก
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

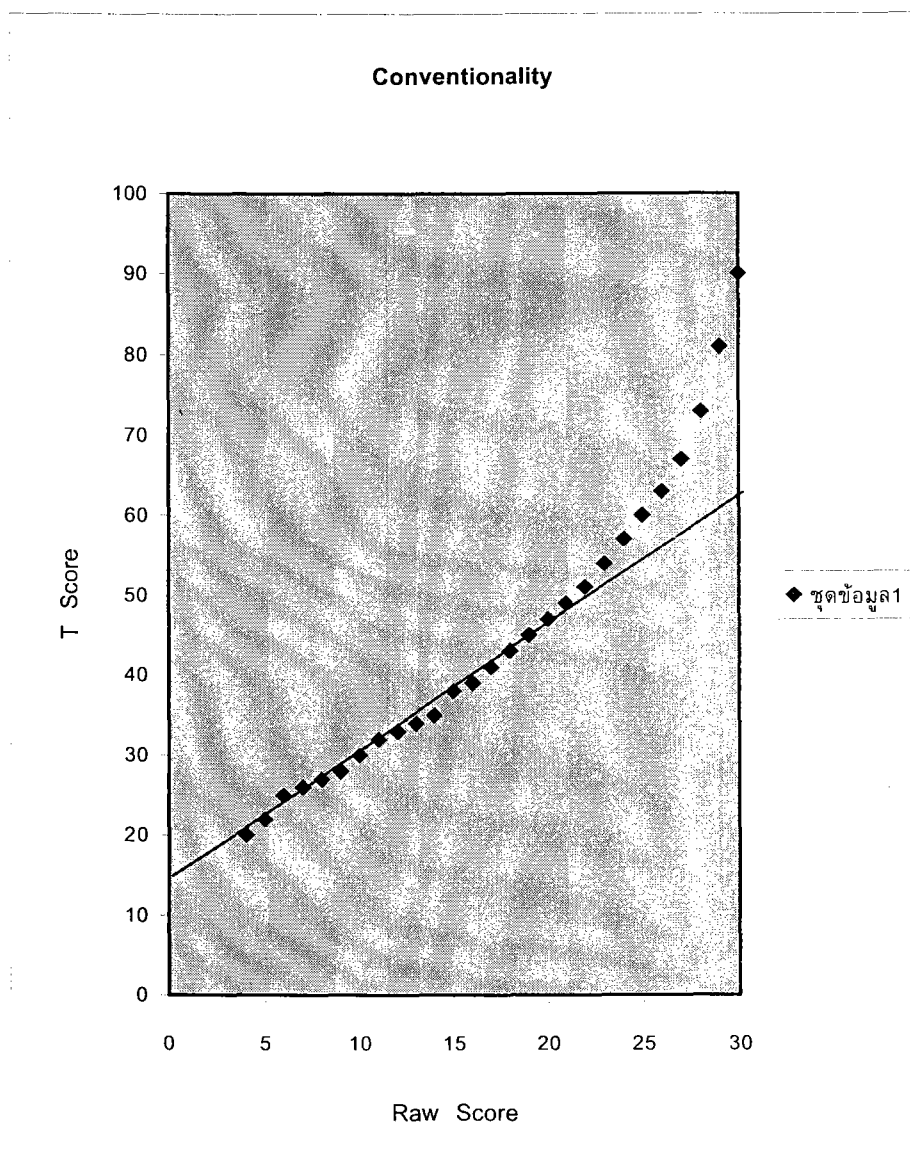
ภาพประกอบ 5 แสดงการเกลารากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบอารมณ์ทางลบ
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

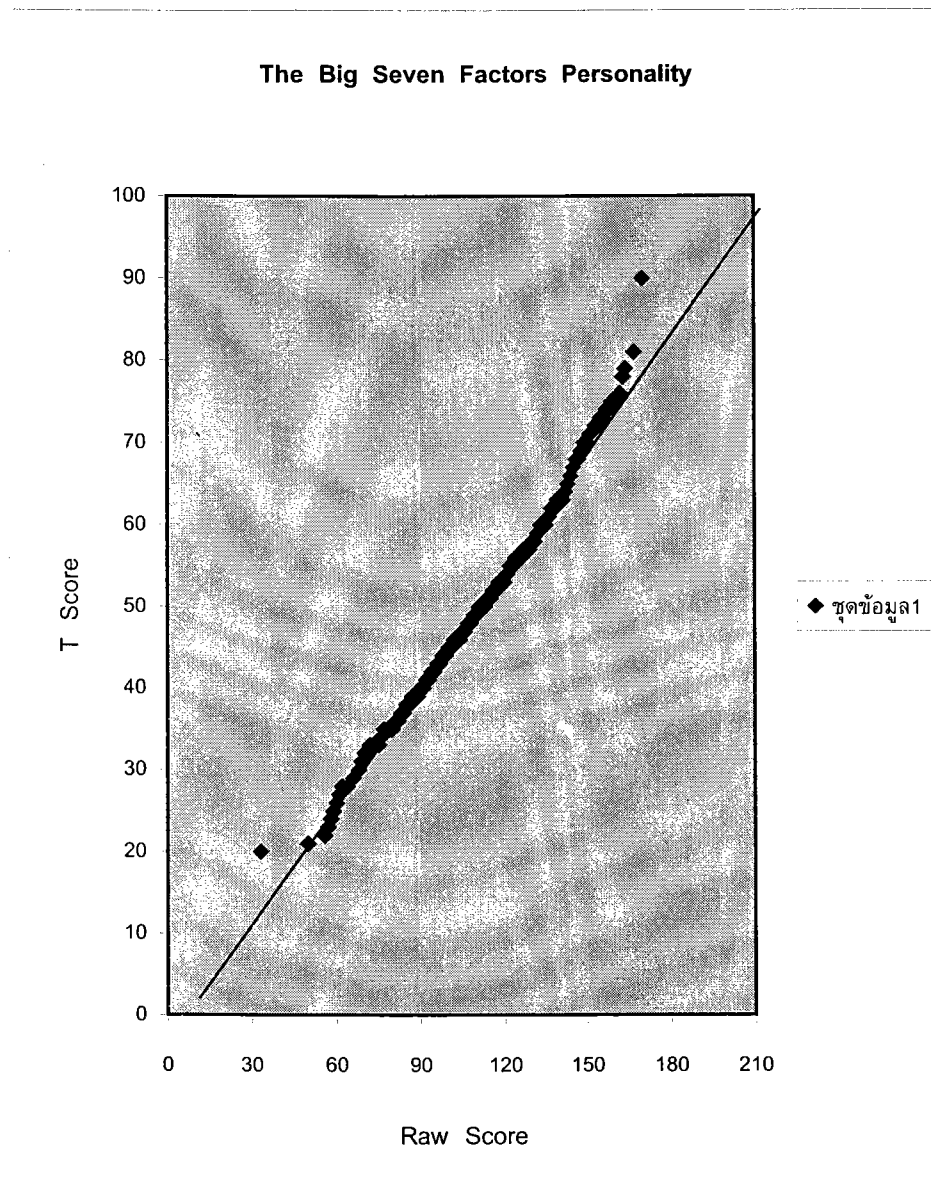
ภาพประกอบ 6 แสดงการเกลารากเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบความสุภาพอ่อนโยน
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

ภาพประกอบ 7 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบความไว้วางใจได้
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

ภาพประกอบ 8 แสดงการเกลากกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบวัดองค์ประกอบการอนุรักษ์นิยม
เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

ภาพประกอบ 9 แสดงการแปลงกราฟเพื่อปรับค่าคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ โดยรวมทุกองค์ประกอบ เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ

ภาคผนวก ค
คู่มือดำเนินการสอบ
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ

คู่มือดำเนินการสอบ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ

ความหมายของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ หมายถึง ชุดของข้อความที่วัดลักษณะของบุคคลตามลักษณะเจตองค์ประกอบตามรูปแบบของเทลเลเจนและวอลเลอร์ ดังนี้

1. ศักยภาพทางบวก (Positive Valence) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งมีคุณค่าเป็นบวก เป็นการแสดงออกถึงลักษณะเด่นพิเศษ มีความชำนาญด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ มีสติปัญญาสูง เรียนหนังสือเก่ง มีตำแหน่งหน้าที่สำคัญ น่าเลื่อมใส น่าชมเชย

2. ศักยภาพทางลบ (Negative Valence) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นลักษณะที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งมีคุณค่าเป็นลบ เป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงอำนาจข่มขู่ แสดงความอิจฉาริษยา ทำลายสิ่งของ ทรยศหักหลัง ไม่จริงใจ พุดลามากหยาบคาย พุดดูถูกถากถางเชือดเฉือน พาลเกร่ ดุร้าย อาฆาต จูนเฉียว โมโหร้าย

3. อารมณ์ทางบวก (Positive Emotionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความสนุกสนาน ร่าเริง สดใส ชอบเข้าสังคม ชอบแสดงออก เปิดเผย เป็นกันเอง ตรงไปตรงมา ช่างพูด มีมนุษยสัมพันธ์ ชอบการผจญภัย โลกโฉน กล้าพูดกับคนแปลกหน้า สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี

4. อารมณ์ทางลบ (Negative Emotionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่สามารถปรับอารมณ์เข้ากับสถานการณ์ได้ มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหวทำให้มีจิตใจวุ่นวาย ไม่มั่นคง หวั่นไหวง่าย ตกใจง่าย ตื่นเต้นง่าย วิตกกังวล ระวัง หวาดกลัว จิตใจหดหู่ เศร้าเสียใจ รู้สึกเหงา ท้อแท้ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

5. ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ให้ความร่วมมือ สุภาพ เรียบร้อย กิริยาท่าทางอ่อนโยน อ่อนน้อมถ่อมตน มีพฤติกรรมที่เอนเอียงไปสู่การยอมรับ เมตตากรุณา ชอบช่วยเหลือ ใจบุญ ใจดี ใจกว้าง ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น เสียสละ หลีกเลี่ยงการโต้เถียงทะเลาะวิวาท

6. ความไว้วางใจได้ (Dependability) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่เชื่อถือได้ ทำงานเป็นระเบียบ เรียบร้อย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ กระตือรือร้น ยุติธรรม พึ่งพาได้ เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

7. การอนุรักษนิยม (Conventionality) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ยึดถือประเพณีนิยม เคารพวัฒนธรรม ทำตามแบบสมัยเก่า ถือธรรมเนียม เคร่งวินัย

ความมุ่งหมาย

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้นนี้ ได้นำไปใช้ทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่เป็นประโยชน์สำหรับบิดา มารดา ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการที่จะนำแบบทดสอบไปใช้ในการทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียน เพื่อให้ทราบว่านักเรียนแต่ละคนมีบุคลิกภาพสูงหรือต่ำในด้านใด ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมและปรับปรุงนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

โครงสร้างของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ เป็นแบบเลือกตอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตามที่นิยามไว้ โดยในการตอบแบบทดสอบให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละข้อความว่ามีความรู้สึกอย่างไรกับข้อความนั้น ๆ จริงมากน้อยอย่างไร หรือไม่จริงเลย แล้วเลือกคำตอบจากน้ำหนักความรู้สึก จริงมาก ค่อนข้างจริง และไม่จริง โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงระดับเดียว ซึ่งข้อความเกี่ยวกับบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ มีองค์ประกอบละ 15 ข้อ รวมทั้งหมด 105 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาที การให้คะแนนแต่ละข้อความมีน้ำหนักตั้งแต่ 0 ถึง 2

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ประกอบด้วยบุคลิกภาพ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบศักยภาพทางบวก	จำนวน	15	ข้อ
2. องค์ประกอบศักยภาพทางลบ	จำนวน	15	ข้อ
3. องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก	จำนวน	15	ข้อ
4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ	จำนวน	15	ข้อ
5. องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน	จำนวน	15	ข้อ
6. องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้	จำนวน	15	ข้อ
7. องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม	จำนวน	15	ข้อ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
	<u>องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก</u>			
(0)	ข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าในการทำงานกลุ่ม			
(00)	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างโรงเรียน			
	<u>องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ</u>			
(0)	ข้าพเจ้ามักแสดงสีหน้าไม่พอใจเมื่อถูกผู้ใหญ่อำนาจ			
(00)	ข้าพเจ้าจับกลุ่มพูดคุยเรื่องของผู้อื่น			
	<u>องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก</u>			
(0)	ข้าพเจ้าดีใจที่ได้ร่วมกิจกรรมรื่นเริง			
(00)	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำงานใหม่ ๆ			
	<u>องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ</u>			
(0)	ข้าพเจ้าร้องไห้ขณะดูละครเศร้า ๆ			
(00)	ข้าพเจ้านำเรื่องที่ถูกล้อเลียนเก็บมาคิดเป็นเวลานาน			
	<u>องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน</u>			
(0)	ข้าพเจ้าพูดคุยกับทุกคนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ			
(00)	ข้าพเจ้าพร้อมรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตน			
	<u>องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้</u>			
(0)	ข้าพเจ้าจะทำงานให้เสร็จทีละชิ้นก่อนเริ่มงานชิ้นใหม่			
(00)	ข้าพเจ้าจะตัดสินปัญหาระหว่างเพื่อนตามเหตุผลถูกผิด			

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
(0)	องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม			
(00)	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด			
	ข้าพเจ้าเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ			

การพัฒนาแบบทดสอบ

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ดำเนินการทดลองและปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้นทั้งหมด 7 องค์ประกอบ องค์ประกอบละ 30 ข้อ รวมทั้งฉบับ 210 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยามปฏิบัติการแต่ละองค์ประกอบเป็นรายข้อ ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 จากนั้นได้ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

การทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบที่สร้างขึ้นมาใช้ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 221 คน ในการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำด้วยเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วคำนวณค่าอำนาจจำแนกด้วยการทดสอบคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำด้วยการทดสอบ t ได้ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่าตั้งแต่ -3.302 ถึง 11.745 จากนั้นคัดเลือกข้อที่ค่าอำนาจจำแนก t มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 เพื่อรวบรวมเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ สำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 องค์ประกอบละ 20 ข้อ รวมทั้งฉบับ 140 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่าตั้งแต่ 1.757 ถึง 11.745

การทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ องค์ประกอบละ 20 ข้อ รวมทั้งฉบับ 140 ข้อ มาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่า ตั้งแต่ -2.639 ถึง 14.085 แล้วคัดเลือกข้อที่ค่าอำนาจจำแนก t มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 มาเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3 องค์ประกอบละ 15 ข้อ รวมทั้งฉบับ 105 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t มีค่าตั้งแต่ 1.940 ถึง 14.085

การทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ องค์ประกอบละ 15 ข้อ รวมทั้งฉบับ 105 ข้อ มาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 968 คน ได้ค่าสถิติพื้นฐานและคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบและรวมทั้งฉบับ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ	N	k	$\bar{X}$	S	r_{tt}
องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก	15	2	.6868	.3179	.8003**
องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ	15	2	.6125	.3021	.7342**
องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก	15	2	1.2651	.3223	.7968**
องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ	15	2	.9391	.3495	.7790**
องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน	15	2	1.3237	.3377	.8482**
องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้	15	2	1.2288	.3283	.8231**
องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม	15	2	1.4219	.2935	.7507**
รวม	105	2	1.0683	.2028	.9151**

2. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรม LISREL 8.14 พบว่า องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .398, -.129, .559, .387, 1.000, .851 และ .623 ตามลำดับ ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ทั้งเจ็ดองค์ประกอบ เมื่อทดสอบไค-สแควร์ด้วยดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .996 นั่นคือ แบบทดสอบทุกองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดของเทเลเจเนและวอลเลอร์

3. เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ หาในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T - Score) โดยนำคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติมาสร้างกราฟ แล้วอ่านคะแนนที่ปกติจากกราฟพบว่า แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก, ศักยภาพทางลบ, อารมณ์ทางบวก, อารมณ์ทางลบ, ความสุภาพอ่อนโยน, ความไว้วางใจได้ และการอนุรักษ์นิยม มีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 30 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 34 ถึง ที่ปกติ 92, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 74, ที่ปกติ 24 ถึง ที่ปกติ 82, ที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 70, ที่ปกติ 16 ถึง ที่ปกติ 74 และที่ปกติ 14 ถึง ที่ปกติ 62 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีคะแนนที่ปกติระหว่างที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 98

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติดังนี้

- 1.1 กำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบล่วงหน้า
- 1.2 เตรียมแบบทดสอบให้พร้อม โดยให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าสอบ

2. การดำเนินการสอบ ปฏิบัติดังนี้

- 2.1 แจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำแบบทดสอบให้ผู้เข้าสอบเข้าใจ
- 2.2 พูดโน้มน้าวจิตใจผู้สอบ ให้มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอบและตอบด้วยความจริงใจมากที่สุด
- 2.3 การให้คำชี้แจง ผู้ดำเนินการสอบต้องให้คำชี้แจงตามรายละเอียดที่ปรากฏอยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบทุกฉบับ โดยอธิบายการตอบให้ผู้ตอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน และอย่าให้ผู้ตอบลงมือทำก่อนเวลาใช้เวลาในการสอบ 30 นาที โดยเริ่มจับเวลาเมื่อผู้ดำเนินการสอบอนุญาตให้ทำได้
- 2.4 การเตือนเวลา ให้เตือนก่อนจะหมดเวลา 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

- 3.1 ผู้ดำเนินการสอบสั่งให้ผู้สอบหยุดทำแล้วเก็บแบบทดสอบทันที
- 3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบแล้ว ก่อนจะให้ผู้สอบออกนอกห้องสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่พยายามตั้งใจสอบเป็นอย่างดี

วิธีการตรวจให้คะแนน

ข้อความทางบวก

จริงมาก	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียนมากที่สุด ให้ 2 คะแนน
ค่อนข้างจริง	เมื่อข้อความนั้นค่อนข้างตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน ให้ 1 คะแนน
ไม่จริง	เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน ให้ 0 คะแนน

ข้อความทางลบ

จริงมาก	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียนมากที่สุด ให้ 0 คะแนน
ค่อนข้างจริง	เมื่อข้อความนั้นค่อนข้างตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน ให้ 1 คะแนน
ไม่จริง	เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน ให้ 2 คะแนน

เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ

คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนี้ เป็นเกณฑ์ของท้องถิ่น (Local Norm) เพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 968 คน สร้างโดยวิธีการเปลี่ยนคะแนนดิบของแบบทดสอบให้เป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score) จากนั้นนำคะแนนดิบและคะแนนที่ปกติมาสร้างกราฟทั้งแบบแยกแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ แล้วจึงอ่านค่าคะแนนที่ปกติจากกราฟอีกที่เป็นคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norm)

เกณฑ์การตัดสิน

ในการประเมินผลจากการทดสอบ ถ้าต้องการทราบระดับบุคลิกภาพของนักเรียนว่าสูงหรือต่ำเพียงใด ให้พิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้ (ซวาล แพร์ตกุล. 2520 : 53)

สูงกว่า T65	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสูงมาก
ตั้งแต่ T55 - T65	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบสูง
ตั้งแต่ T45 - T54	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบปานกลาง
ตั้งแต่ T50	แปลว่า	เป็นค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบของกลุ่ม ซึ่งแปลว่ามีบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบในระดับปานกลาง
ตั้งแต่ T35 - T45	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบต่ำ
ตั้งแต่ T35	แปลว่า	มีบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบต่ำมาก

วิธีการแปลผลจากการทดสอบ

การแปลผลคะแนนจากการทดสอบบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบ ให้ดูจากคะแนนดิบเทียบกับคะแนนที่ปกติ ดังตัวอย่าง

เด็กชาย ก.ไก่ ทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบได้คะแนนดิบและคะแนนที่ปกติของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก	16	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 63
องค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ	15	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 63
องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก	20	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 54
องค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ	17	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 56
องค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน	22	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 54
องค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้	20	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 55
องค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม	19	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 45
รวมทุกองค์ประกอบ	129	คะแนน	ได้คะแนนที่ปกติเท่ากับ 58

แสดงว่าเด็กชาย ก.ไก่ มีระดับบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก ศักยภาพทางลบ อารมณ์ทางลบ และความไว้วางใจได้ อยู่ในระดับสูง ส่วนอารมณ์ทางบวก ความสุภาพอ่อนโยน และการอนุรักษ์นิยม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับระดับบุคลิกภาพเจตองค์ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับสูง

ตาราง 14 แสดงเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ แยกเป็นองค์ประกอบแต่ละด้าน

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ						
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇
30	92	92	74	82	70	74	62
29	90	90	72	80	68	72	60
28	88	88	70	78	66	70	58
27	86	86	68	76	64	68	57
26	84	84	66	74	62	66	56
25	82	82	64	72	60	64	54
24	79	80	62	70	58	62	53
23	77	78	60	68	56	60	51
22	75	76	58	66	54	58	49
21	73	74	56	64	52	56	47
20	71	72	54	62	50	55	46
19	69	70	52	60	49	53	45
18	67	68	50	58	48	50	43
17	65	67	48	56	46	59	42
16	63	65	46	54	45	47	40
15	60	63	44	52	44	45	38
14	59	62	42	50	42	43	36
13	57	60	40	48	39	41	34
12	55	58	38	47	37	39	32
11	53	56	36	45	35	36	30
10	51	54	34	43	33	34	28
9	49	52	32	42	31	32	26
8	47	50	30	40	29	30	24
7	45	48	28	38	27	29	23
6	42	46	26	36	26	27	22
5	40	44	24	34	24	25	20
4	38	42	22	32	22	23	18
3	36	40	20	30	20	21	16
2	34	38	18	28	18	20	15
1	32	36	16	26	16	18	14
0	30	34	14	24	14	16	

ตาราง 15 แสดงเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจตคติประกอบ โดยรวมทุกองค์ประกอบ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
210	98	175	81	140	63
209	98	174	80	139	63
208	97	173	80	138	62
207	97	172	79	137	62
206	96	171	79	136	61
205	96	170	78	135	61
204	95	169	78	134	60
203	95	168	77	133	60
202	94	167	77	132	59
201	94	166	76	131	59
200	93	165	76	130	58
199	93	164	75	129	58
198	92	163	75	128	57
197	92	162	74	127	57
196	91	161	74	126	56
195	91	160	73	125	56
194	90	159	73	124	55
193	90	158	72	123	55
192	89	157	72	122	54
191	89	156	71	121	54
190	88	155	71	120	53
189	88	154	70	119	53
188	87	153	70	118	52
187	87	152	69	117	52
186	86	151	69	116	51
185	86	150	68	115	51
184	85	149	68	114	50
183	85	148	67	113	50
182	84	147	67	112	49
181	84	146	66	111	49
180	83	145	66	110	48
179	83	144	65	109	48
178	82	143	65	108	47
177	82	142	64	107	47
176	81	141	64	106	46

ตาราง 15 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
105	46	70	28	35	11
104	45	69	28	34	10
103	45	68	27	33	10
102	44	67	27	32	9
101	44	66	26	31	9
100	43	65	26	30	8
99	43	64	25	29	8
98	42	63	25	28	7
97	42	62	24	27	7
96	41	61	24	26	6
95	41	60	23	25	6
94	40	59	23	24	5
93	40	58	22	23	5
92	39	57	22	22	4
91	39	56	21	21	4
90	38	55	21	20	3
89	38	54	20	19	3
88	37	53	20	18	2
87	37	52	19	17	2
86	36	51	19	16	1
85	36	50	18	15	1
84	35	49	18	14	0
83	35	48	17	13	0
82	34	47	17	12	0
81	34	46	16	11	0
80	33	45	16	10	0
79	33	44	15	9	0
78	32	43	15	8	0
77	32	42	14	7	0
76	31	41	14	6	0
75	31	40	13	5	0
74	30	39	13	4	0
73	30	38	12	3	0
72	29	37	12	2	0
71	29	36	11	1	0

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดบุคลิกภาพของนักเรียน ซึ่งไม่มีข้อที่ถูกหรือผิด เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง
2. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 105 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าเป็นความจริงในระดับมากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาแล้ว ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ ดังนี้

จริงมาก	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียนมากที่สุด
ค่อนข้างจริง	เมื่อข้อความนั้นค่อนข้างตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน
ไม่จริง	เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียน

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
0)	ข้าพเจ้ามักใช้กำลังเป็นเครื่องตัดสินปัญหากับเพื่อน		✓	
00)	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอโทษเมื่อบังเอิญเหยียบเท้าเพื่อน	✓		
000)	ข้าพเจ้าสวดมนต์ก่อนนอน			✓

จากตัวอย่าง

- ในข้อ 0) ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องค่อนข้างจริง แสดงว่า บางครั้งนักเรียนอาจใช้กำลังเป็นเครื่องตัดสินเมื่อมีปัญหากับเพื่อน
- ในข้อ 00) ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องจริงมาก แสดงว่า นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษเพื่อนทุกครั้งเมื่อบังเอิญเหยียบเท้าเพื่อน
- ในข้อ 000) ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องไม่จริง แสดงว่า ทุกคืนนักเรียนไม่ได้สวดมนต์ก่อนนอน

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้ามีลักษณะเด่นด้านการเป็นผู้นำ			
2	ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษในการร้องเพลงและเล่นดนตรี			
3	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจดจำเป็นเลิศ			
4	ข้าพเจ้าสามารถคำนวณเลขได้อย่างรวดเร็ว			
5	ข้าพเจ้าเป็นคนฉลาดหลักแหลม			
6	ข้าพเจ้าได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ดี			
7	การเรียนของข้าพเจ้าจัดอยู่ในระดับแนวหน้าของห้อง			
8	ข้าพเจ้าได้รับคำยกย่องจากครูว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อน ๆ			
9	ข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าในการทำงานกลุ่ม			
10	ข้าพเจ้าเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน			
11	ข้าพเจ้าสามารถพูดชักจูงให้เพื่อนมีความคิดคล้ายตามได้			
12	ข้าพเจ้าสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว			
13	ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างโรงเรียน			
14	ข้าพเจ้าไม่เคยได้เป็นผู้นำกลุ่มเลย			
15	ข้าพเจ้าเป็นที่เคารพยำเกรงของรุ่นน้อง			
16	ขณะที่ครูกำลังอบรมสั่งสอน ถ้าไม่เห็นด้วยข้าพเจ้าจะโต้แย้งทันที			
17	ข้าพเจ้ามักจะลูกหนีเมื่อพ่อแม่อบรมว่ากล่าว			
18	ข้าพเจ้ามักแสดงสีหน้าไม่พอใจ เมื่อถูกผู้ใหญ่ตำหนิ			
19	ข้าพเจ้ามักจะต่อว่าพ่อแม่ เมื่อท่านไม่ทำตามสัญญา			
20	ข้าพเจ้ามักจะออกคำสั่งให้ผู้อื่นทำตามในการทำงานกลุ่ม			
21	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกริษยาใคร่ครวญของสิ่งที่เพื่อนซื้อใหม่			
22	ถ้ารู้สึกไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะระบายออกโดยการขว้างปาทำลายสิ่งของ			
23	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่สอบได้คะแนนมากกว่า			
24	ข้าพเจ้าจับกลุ่มพูดคุยเรื่องของผู้อื่น			
25	ข้าพเจ้าจะใช้คำหยาบต่อว่าเพื่อนที่แกล้งข้าพเจ้า			
26	ข้าพเจ้ามักนำจุดด้อยของเพื่อนมาตั้งเป็นฉายาเรียกเพื่อน เพื่อเพิ่มความรู้สึกอับอาย			
27	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการพูดเข้าหยาให้เพื่อน ๆ อาย			
28	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจเมื่อเพื่อนพูดคุยสนทนากับคนที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ			

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
29	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ถูกชะตาไปกับเพื่อนบางคนโดยไม่มีสาเหตุ			
30	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเพื่อนพูดไม่ถูกใจ			
31	ข้าพเจ้ามักพูดหยอกล้อให้เพื่อนหัวเราะ			
32	ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากทั้งในและนอกโรงเรียน			
33	ข้าพเจ้าชอบการทำงานเป็นกลุ่ม			
34	ข้าพเจ้าสนุกกับการทำงานร่วมกับคนมาก ๆ			
35	ข้าพเจ้าตั้งใจที่ได้ร่วมกิจกรรมรื่นเริง			
36	ข้าพเจ้ายกมือแสดงความคิดเห็นทันทีที่ครูเปิดโอกาส			
37	ข้าพเจ้ามักเล่าประสบการณ์ที่สนุกสนานให้เพื่อนฟัง			
38	ข้าพเจ้าเล่าเรื่องทุกขั้วรอบให้เพื่อนสนิทฟัง			
39	ข้าพเจ้าใช้รอยยิ้มทักทายบุคคลทั่วไป			
40	เมื่อพบเพื่อน ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปทักทายพูดคุยทันที			
41	ข้าพเจ้าสนใจกีฬาที่ตื่นเต้น			
42	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำงานใหม่ ๆ			
43	ข้าพเจ้ามีเพื่อนใหม่อยู่เสมอ			
44	ถ้าหลงทาง ข้าพเจ้ากลัวที่จะซักถามทางจากคนแถวนั้น			
45	ข้าพเจ้าสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้อย่างรวดเร็ว			
46	ถ้าได้ฟังเรื่องสยองขวัญ ข้าพเจ้าจะเก็บไปคิดและนอนฝันร้าย			
47	ข้าพเจ้าร้องไห้ขณะดูละครเศร้า ๆ			
48	ข้าพเจ้ามักนั่งใจลอย ถ้ามีปัญหาต้องคิดมาก			
49	ข้าพเจ้าจะตกใจเมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้อง			
50	ข้าพเจ้าใจเต้นแรงเมื่อดูภาพยนตร์สยองขวัญ			
51	ข้าพเจ้าสะดุ้งตกใจง่าย			
52	ข้าพเจ้านำเรื่องที่ถูกตำหนิเก็บมาคิดเป็นเวลานาน			
53	ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่างานที่ทำไม่ดีเท่าที่ควร			
54	ข้าพเจ้าจดจำและนึกโทษตัวเองในเหตุการณ์ที่ทำให้ผิดพลาดไป			
55	ข้าพเจ้ากังวลว่าจะถูกเพื่อนหลอก			
56	ข้าพเจ้าจะซึมเศร้าเป็นเวลานานเมื่อสัตว์เลี้ยงตาย			
57	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเมื่อผลการเรียนไม่ดีขึ้น			

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
58	ข้าพเจ้ามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน			
59	ข้าพเจ้าให้เพื่อนช่วยตัดสินใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้า			
60	ข้าพเจ้าไม่กล้าทำกิจกรรมตามลำพัง			
61	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอโทษเมื่อบังเอิญเดินชนเพื่อน			
62	ข้าพเจ้ามักจะเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น			
63	ข้าพเจ้ากล่าวคำขอบคุณเมื่อเพื่อนช่วยเก็บของให้ข้าพเจ้า			
64	ข้าพเจ้าพูดกับทุกคนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ			
65	ข้าพเจ้ายินดีที่จะบริจาคโลหิตเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ			
66	ข้าพเจ้าช่วยอธิบายการบ้านในเรื่องที่เพื่อนไม่เข้าใจ			
67	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน			
68	ข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยเก็บของให้เมื่อเพื่อนทำตก			
69	ข้าพเจ้ามักจะพูดปลอบโยนให้กำลังใจเมื่อเพื่อนมีปัญหา			
70	ข้าพเจ้าพร้อมรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตนเอง			
71	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
72	ข้าพเจ้ามักจะแบ่งปันขนมและอาหารให้เพื่อนรับประทาน			
73	ข้าพเจ้ามักจะให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนที่เพื่อนลืมเอามา			
74	ข้าพเจ้าพร้อมให้อภัยเพื่อนที่สำนึกผิด			
75	ข้าพเจ้าระมัดระวังคำพูดไม่ทำให้ร้ายจิตใจผู้ฟัง			
76	ข้าพเจ้าจะทำงานให้เสร็จทีละชิ้น ก่อนเริ่มงานชิ้นใหม่			
77	ถ้าเก็บกระเป๋าสตางค์ได้ ข้าพเจ้าจะรีบบอกผู้ใหญ่เพื่อนำส่งคืน เจ้าของ			
78	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับเพื่อน			
79	ข้าพเจ้ารีบไปโรงเรียนแต่เช้าในวันที่มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียน			
80	ข้าพเจ้ามักจะขอให้เพื่อนอธิบายการบ้านที่ไม่เข้าใจให้ฟัง			
81	ถ้าจำเป็นต้องขาดเรียน ข้าพเจ้าจะติดตามซักถามเนื้อหาการเรียนจากครูและเพื่อน			
82	ข้าพเจ้าจะรีบทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จโดยเร็ว			
83	ถ้าพบปัญหาขณะทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามหาทางแก้ไข			
84	แม้งานที่ทำจะยากลำบาก ข้าพเจ้าก็จะตั้งใจทำงานเสร็จ			
85	ข้าพเจ้าจะตัดสินปัญหาระหว่างเพื่อนตามเหตุผลถูกผิด			

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง
86	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะเสนอให้มีการแบ่งงานให้เพื่อนทุกคนเท่า ๆ กัน			
87	ข้าพเจ้าเป็นผู้ดูแลปรนนิบัติพ่อแม่ในยามเจ็บไข้			
88	ข้าพเจ้ามักจะให้กำลังใจและแนะนำเพื่อน เมื่อเพื่อนมีปัญหา			
89	ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่เพื่อนมักนำเรื่องราวต่าง ๆ มาปรึกษา			
90	ข้าพเจ้ามักได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตัดสินใจในการทำงานกลุ่ม			
91	ข้าพเจ้าคิดว่าวัฒนธรรมต่างชาติไม่เหมาะกับคนไทย			
92	ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาจริยศึกษาจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม			
93	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย			
94	ข้าพเจ้ายืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ			
95	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด			
96	ข้าพเจ้าคิดว่าแฟชั่นเสื้อผ้าเดี่ยวไม่เหมาะกับวัยรุ่น			
97	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด			
98	ข้าพเจ้าคิดว่าศาสนาช่วยขัดเกลายาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี			
99	ข้าพเจ้าคิดว่าหญิงไทยไม่ควรมีสามีหลายคน			
100	ข้าพเจ้าเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ			
101	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ชายควรบวชเพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่			
102	ข้าพเจ้าไปทำบุญที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา			
103	ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่เปรียบผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้าและผู้หญิงเป็น ช้างเท้าหลัง			
104	ข้าพเจ้าคิดว่าเครื่องแบบนักเรียนในปัจจุบันสวยงามเหมาะสมแล้ว			
105	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ แม้เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย			

จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเจ็ดองค์ประกอบ จำนวน 105 ข้อ แต่ละองค์ประกอบมีจำนวน 15 ข้อ ดังนี้

แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางบวก	ได้แก่	ข้อ 1 ถึง ข้อ 15
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านศักยภาพทางลบ	ได้แก่	ข้อ 16 ถึง ข้อ 30
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านอารมณ์ทางบวก	ได้แก่	ข้อ 31 ถึง ข้อ 45
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านอารมณ์ทางลบ	ได้แก่	ข้อ 46 ถึง ข้อ 60
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านความสุภาพอ่อนโยน	ได้แก่	ข้อ 61 ถึง ข้อ 75
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านความไว้วางใจได้	ได้แก่	ข้อ 76 ถึง ข้อ 90
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านการอนุรักษ์นิยม	ได้แก่	ข้อ 91 ถึง ข้อ 105

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.สุพร เข้มเฮง	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์	ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวปานวาสน์ มหาวลเลิศ
วันเดือนปีเกิด	19 ตุลาคม 2519
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	110/7 ซอยสำนักสงฆ์ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10230
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	-
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	กศ.บ. วิชาเอกวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2544	กศ.ม. วิชาเอกการวัดผลการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ